

PÜSPÖKLADÁNY

HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	5
Bevezetés	5
A település bemutatása.....	6
Demográfiai helyzet.....	8
Öregedés	11
Belföldi vándorlások.....	12
Természetes szaporodás.....	13
Értékeink, küldetésünk.....	14
Célok.....	14
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	16
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	16
1.1. A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása	16
1.2. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.....	17
2. Stratégiai környezet bemutatása	18
2.1. Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal.....	18
2.2. A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása	19
2.3. A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása	20
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	21
3.1. Jövedelmi és vagyoni helyzet	22
3.2. Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció	22
3.3. Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások	34
3.4. Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció.....	40
3.5. Telepek, szegregátumok helyzete	43
3.6. Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés	45
3.7. Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása	69
3.8. A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal.....	71
3.9. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	73
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	74
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek	74
4.2. Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége	79
4.3. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése.....	80
4.4. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége.....	87
4.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	92
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	93
5.1. A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége	93
5.2. A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.).....	95
5.3. Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe.....	97
5.4. A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak	98
5.5. Krizishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona) ...	99
5.6. A nők szerepe a helyi közéletben.....	99

5.7.	A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések.....	99
5.8.	Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	100
6.	Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	101
6.1.	Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.).....	101
6.2.	Idősek munkaerő-piaci helyzete.....	104
6.3.	A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés.....	105
6.4.	Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen.....	107
6.5.	Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	108
7.	A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	109
7.1	A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái.....	109
7.2	Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei.....	113
7.3	A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés.....	114
7.4.	Fogyatékkal élő személyek sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen.....	116
7.5	A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések.....	116
7.6	Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	117
8.	Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	119
9.	A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	121
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....		122
1.	A HEP IT részletei.....	122
	A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	122
	Jövőképünk.....	125
2.	Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	126
3.	Megvalósítás.....	135
3.1	A megvalósítás előkészítése.....	135
3.2	A megvalósítás folyamata.....	135
3.3	Monitoring és visszacsatolás.....	138
3.4	Nyilvánosság.....	138
3.5	Kötelezettségek és felelősség.....	138
3.6	Érvényesülés, módosítás.....	139
4.	Elfogadás módja és dátuma.....	140

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Püspökladány Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Püspökladány az Alföld hajdani mocsárvilágából kiemelkedő hátságra épült. Püspökladány már idősámításunk előtt lakott hely volt. Ezt azok az Európa-szerte egyedülálló 4000 éves katakombák bizonyítják, melyeket a város közelében lévő Kincses-dombon végzett ásások során tártak fel.

A település alapításának éve nem ismert, de létezésére 14. századi írásos bizonyítékok vannak. Az 1332-37-es pápai tizedjegyzékben már szerepel a neve, a Várad Konvent 1351-ből származó oklevele pedig Ladan formában említi. A települést 1901-ig Püspök-Ladányként említik, a mai névhasználata ezen időponttól él.

A város nevének eredetét homály fedi. Elméletek születtek besenyő, szláv, alán és ősmagyar eredetre, melyek közül legelfogadhatóbb az a tézis, mely Ladányt egy ősi magyar személynévként azonosítja (Vorovszky tézis). A mai név feltehetően birtokviszonyt jelöl, mégpedig a kismemesi Bajomi család Ladány nevű birtokát, melyet a várad püspöknek zálogosított el.

A települést a XVII. század végi levelezésekben már mezővárosnak említik, de hivatalosan 1847-ben kapott mezővárosi rangot és vásártartási jogot. 7 évvel azután, hogy hatalmas tűzvész tombolt a településen, melyben mintegy 800 épület égett le, vagy rongálódott meg. Talán a tűz pusztításának is "köszönhető", hogy kezdetét vette az új településközpont kialakítása. 1850-ben épült fel a mai Városháza legrégebbi része, és több kereskedelmi egység valamint iskola is.

Az 1876. évi közigazgatási reform Püspökladány életében is jelentős változást hozott. Püspökladány az 1800-as évek közepéig Szabolcs vármegye délnyugati részének utolsó települése volt, az 1876-os megyerendezéskor csatolták át az újonnan létrehozott Hajdú vármegyéhez. (Ekkor még a nádudvari járáshoz lett besorolva.) 1930-ban a Hajdú vármegye déli felén fekvő községeket magában foglaló Hajdúszoboszlói járás székhelyét Püspökladányba helyezték, és nevét Püspökladányi járásra változtatták.

A település az 1950-es megyerendezés során került az akkor létrejött Hajdú-Bihar megyéhez. 1984. január 1-jével Püspökladányt városi jogú nagyközséggé, majd 1986-ban várossá nyilvánították. A település a várossá válást megelőző két évtizedben indult rohamos fejlődésnek. Komfortos családi házak, valamint többszintes lakások épültek, egyre nőtt a szilárd burkolatú utak, az ivóvíz- és villamos energiahálózat hossza. Elkészült többek között a művelődési ház, az új piactér, valamint a 42-es számú főút új nyomvonala.

Püspökladány 1929-től 54 éven keresztül járási székhely, majd a kistérségek megalakulásával kistérségi körzetközpont volt. A 2013-as közigazgatási reform bevezetése óta pedig ismét járási székhely. Püspökladány közigazgatási területe 186,95 km².

Püspökladány évtizedek óta a térség, igazgatási, oktatási, egészségügyi, kereskedelmi központja.

A város oktatási intézményhálózatát három állami és egy egyházi általános iskola, egy középiskola (gimnázium, szakközépiskola, szakiskola és kollégium egyben) alkotja. A település kulturális sokszínűségét bizonyítja a művészeti iskola, melyben a gyermekek elsősorban zenét és néptáncot tanulnak. A középiskola vonzáskörzete kiterjed nemcsak a környező településekre, de más megyékre is. A középiskolában 10-15 szakma oktatása folyik.

A város, önkormányzati fenntartású óvodai intézménye 500 gyermeket lát el, emellett 29 kisgyermek részére bölcsődei ellátás biztosított.¹

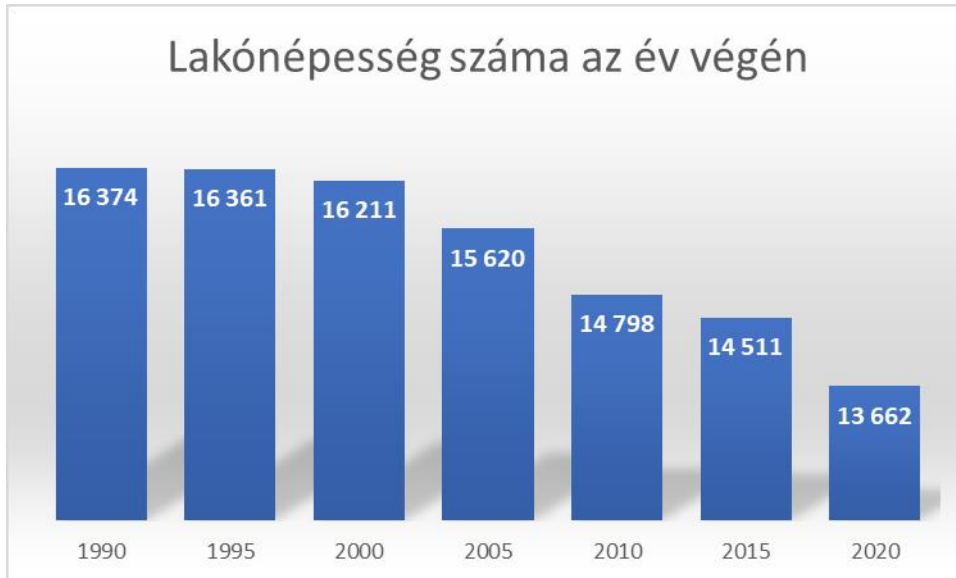
A Püspökladányi Egészségügyi Szolgáltató Nonprofit Kft. szakorvosi rendelőintézete a város és a környező települések egészségügyi ellátásában lát el fontos szerepet. A rendelőintézetben fogászat, gyermekorvosi ellátás, háziorvosi ellátás, valamint sebészet, belgyógyászat, fizioterápia, bórgyógyászat, szemészet, nőgyógyászat, EKG, fül-orr-gégészet és ideggyógyászat működik. Egészségügyi alapellátás keretein belül hét háziorvosi, három házi gyermekorvosi, négy fogorvosi körzet mellett védőnői szolgálat és orvosi ügyelet valósul meg, valamint a városban mentőállomás is működik.²

¹ [Püspökladányi Egyesített Óvodai Intézmény \(ovodapuspokladany.hu\)](http://ovodapuspokladany.hu)

² [Köszöntő \(plrendelo.hu\)](http://plrendelo.hu)

Demográfiai helyzet

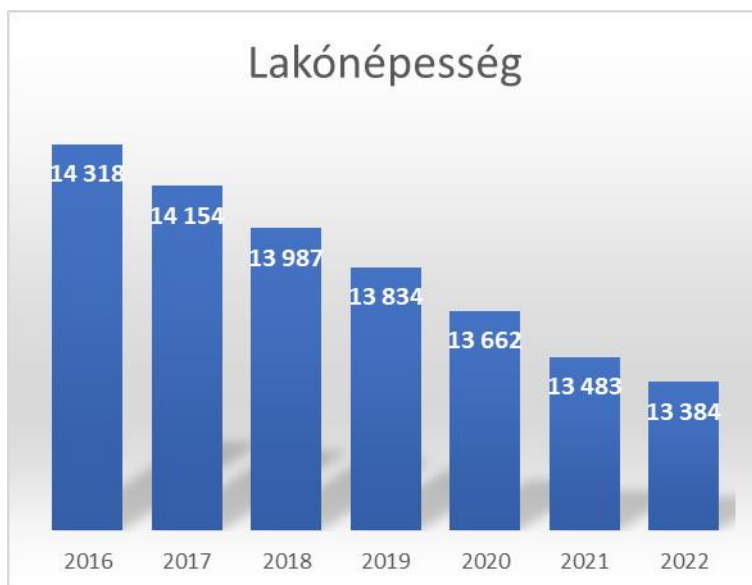
A rendszerváltást követő időszak lakónépeség adatait vizsgálva jól érzékelhető a folyamatos csökkenés. A csökkenés mértéke a 2000-es évektől jelentős.

1. számú táblázat - Lakónépeség száma az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	14 318	bázis év
2017	14 154	98,85%
2018	13 987	98,82%
2019	13 834	98,91%
2020	13 662	98,76%
2021	13 483	98,69%
2022	13 384	99,27%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

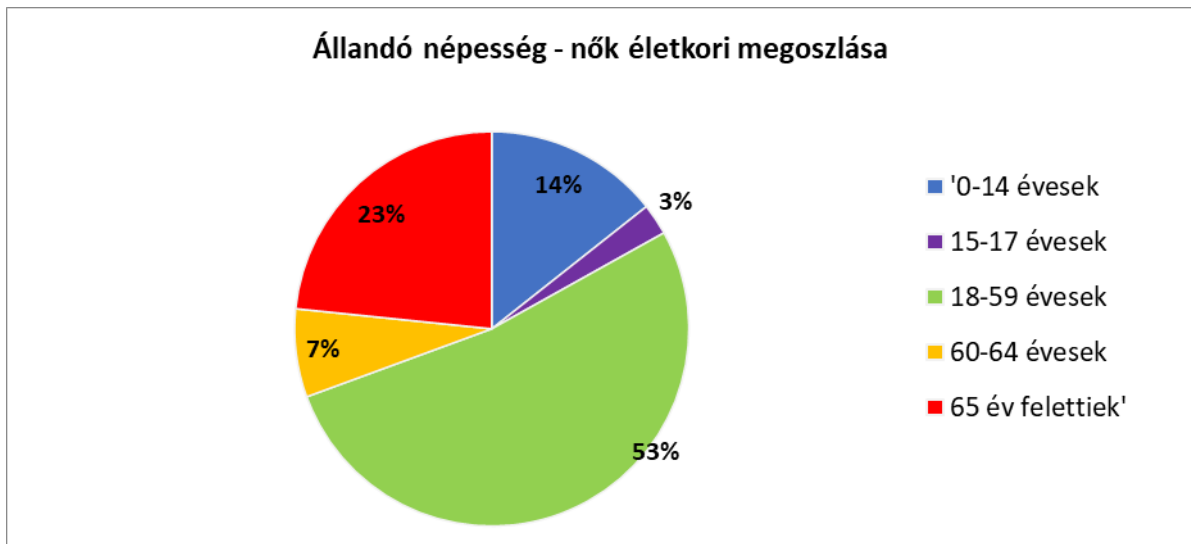
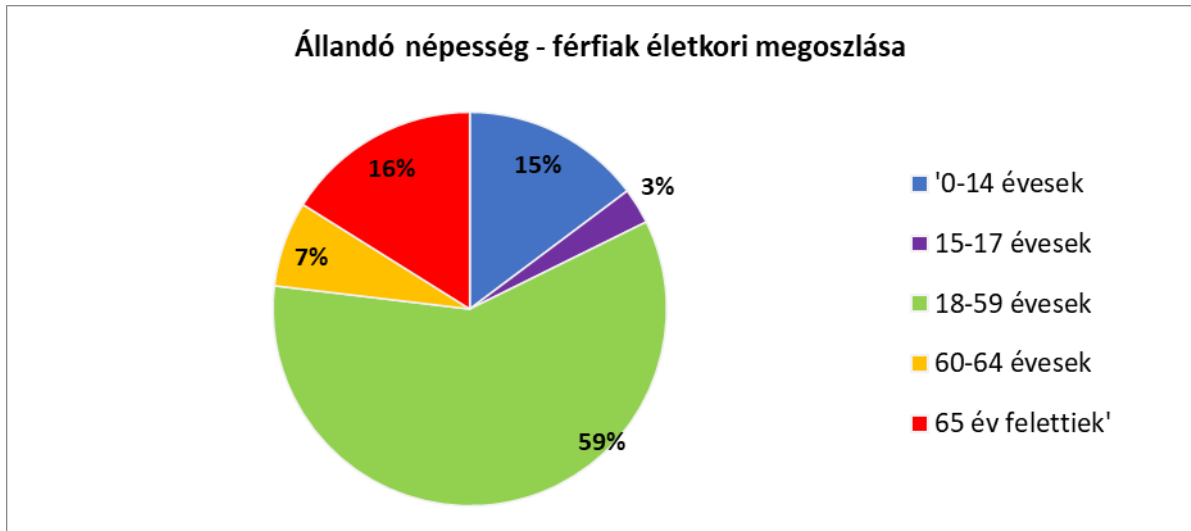

A településen folyamatos csökkenést mutat a lakónépesség száma. A lakónépesség 2007-ben a KSH adatai szerint 15880 fő volt. Tizenöt év távlatában a csökkenés 2496 fő. Ennek oka egyrészt az elvándorlásokból ered, valamint befolyásolja a születés-halálozás aránya és az öregedő társadalomszerkezetre utal, mely nem csak településünkre, hanem az egész országra is jellemző.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2022)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma	6 754	7 180	13934	48,47%	51,53%
0-2 évesek			471	3,38%	
0-14 éves	997	1 031	2028	7,16%	7,40%
15-17 éves	199	183	382	1,43%	1,31%
18-59 éves	3 997	3 769	7766	28,69%	27,05%
60-64 éves	474	519	993	3,40%	3,72%
65 év feletti	1 087	1 678	2765	7,80%	12,04%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség férfi-nő összetételének aránya továbbra is a nők irányába tolódik el. A nő-férfi arány 0-59 éves korig a férfiak tekintetében magasabb, majd 60 év fölött a nők aránya nemcsak kiegyenlítődik, hanem jelentősen meg is emelkedik a férfiakéhoz képest.

A KSH módszertani útmutatása szerint a lakónépesség az adott területen lakóhellyel rendelkező, de máshol tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma. Az állandó népességbe az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy, hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e. Sajnos az elmúlt év népszámlálási adatai még nem állnak rendelkezésre.

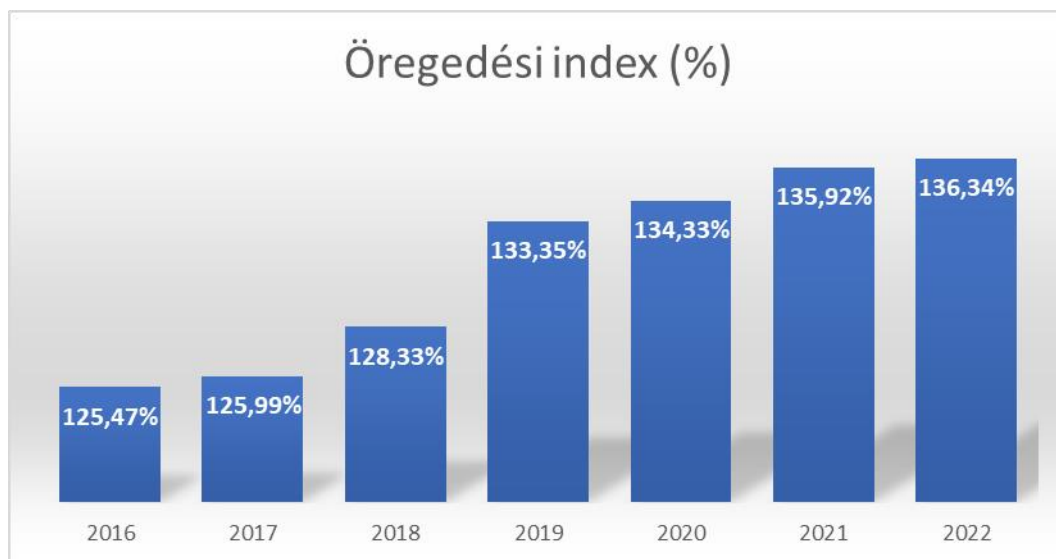
Öregedés

A népesség kor-összetételének alakulása a társadalom öregedését mutatja. A 65 év feletti állandó lakosok és a 0-14 éves korú állandó lakosok száma közti különbség folyamatosan növekszik. Mivel emelkedik a 65 év feletti korosztály száma, ezért ez az arány akkor is nő, ha a születéseknél nem mutatkozik jelentős csökkenés vagy stagnál, esetleg minimálisan emelkedik annak száma.

Az öregedési index emelkedése tovább erősíti a települési idősellátás terén nyújtott, illetve nyújtandó feladatainak létjogosultságát.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	2 512	2 002	125,47%
2017	2 521	2 001	125,99%
2018	2 555	1 991	128,33%
2019	2 635	1 976	133,35%
2020	2 692	2 004	134,33%
2021	2 732	2 010	135,92%
2022	2 765	2 028	136,34%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

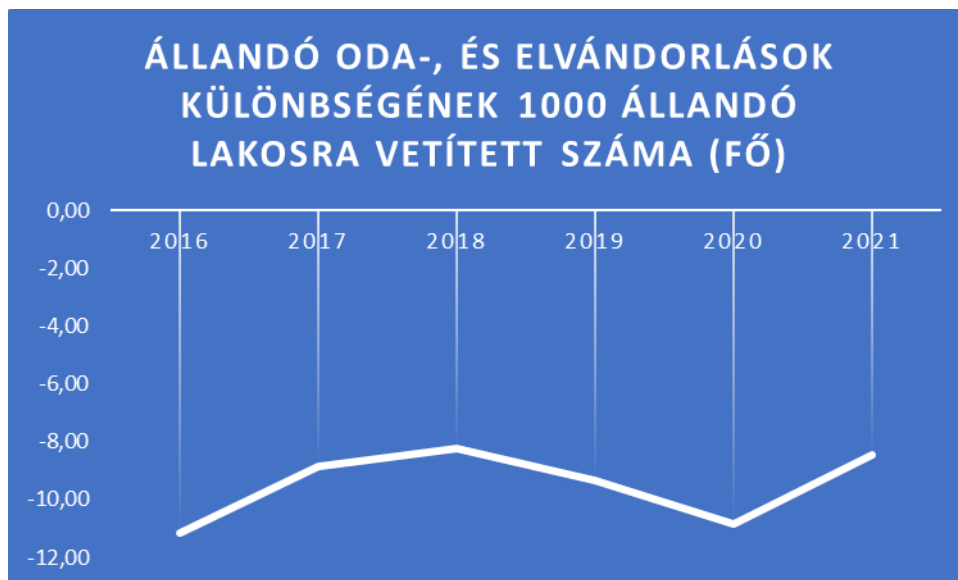

Belföldi vándorlások

A belföldi vándorlás lényegesen befolyásolja a település népességszámát és annak korösszetételét, öregedési mutatóit. Országosan a keleti rész népességmegtartó ereje kisebb. Az aktív korú és gyermeket vállaló népesség elvándorlása kedvezőtlenül befolyásolja a többi már említett mutatót. Az aktív korúak elvándorlása hatással van más korcsoportokra is, hiszen ez által változik az aktív és inaktív csoportok egymáshoz való viszonya, változik az öregedési index is.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-11,17
2017	-8,85
2018	-8,24
2019	-9,35
2020	-10,84
2021	-8,47

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Természetes szaporodás

A természetes szaporodás nyers arányszáma a természetes szaporodás abszolút számának a lakossághoz viszonyított arányát mutatja 1000 lakosra számítva. Általában éves időszakokra számítjuk.

2022-ben $((\text{élve születés-halálozás}) / \text{népesség}) * 1000 = ((142-208) / 13934) * 1000 = -4,74$

Természetes szaporodásról akkor beszélünk, ha a születések száma meghaladja a halálozásokét (a mutató pozitív előjelű), ellenkező esetben természetes fogyásról van szó (a mutató negatív előjelű). Településünk esetében természetes fogyásról beszélhetünk.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-2,01
2017	-2,32
2018	-4,76
2019	-3,52
2020	-2,76
2021	-5,16
2022	-4,74

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Püspökladány Város Önkormányzata feladatának érzi, hogy az esélyegyenlőség folyamatosan érvényesüljön, a különböző önkormányzati határozatok meghozatalában, intézkedések megtételében. E mellett cél, a hátrányos megkülönböztetés csökkentése, megszüntetése, a megkülönböztetéstől mentes gondolkodás erősítése. Kiemelt küldetésünk továbbá az egyenlő bánásmód, és az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára, mely megvalósításához nélkülözhetetlen az együttműködés és az együttműködés összehangolása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Püspökladány Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- ✓ az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- ✓ a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- ✓ a diszkriminációmentességet,
- ✓ szegregációmentességet,
- ✓ a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

A helyzetelemzés elkészítésében a vonatkozó jogszabályok mellett Európai Unió stratégiaiban és programokban szereplő vállalatok is fontos szerepet kaptak. A településre vonatkozó adatok gyűjtése az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszeren keresztül és önkormányzati adatok gyűjtésén keresztül történt. Emellett a település programjai, tervei és stratégiái mind hozzájárultak a helyzetelemzés elkészítéséhez.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1. A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- ✓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- ✓ a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- ✓ a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.)
- ✓ a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szociális törvény)
- ✓ a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.)
- ✓ a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (a továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- ✓ az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.)
- ✓ a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.)
- ✓ a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkntv.) előírásai határozzák meg.

1.2. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Püspökladány Város Önkormányzata az alább felsorolt rendeletekkel az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzetét segíti:

- ✓ az első lakáshoz jutás támogatásáról szóló 22/1993. (XII. 29.) számú önkormányzati rendelet,
- ✓ a lakások és helyiségek bérletéről szóló 30/1996. (X. 30.) számú önkormányzati rendelet
- ✓ a sportról szóló 18/2004. (V. 28.) önkormányzati rendelet,
- ✓ az államháztartáson kívüli forrás átvételéről és átadásáról szóló 14/2014. (XI. 28.) számú önkormányzati rendelet,
- ✓ szociális ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatásokról szóló 4/2015. (II.27.) önkormányzati rendelet,
- ✓ az egészségügyi alapellátások közzeteinek megállapításáról és kialakításáról szóló 12/2017 (IX.1.) önkormányzati rendelet,
- ✓ helyi közművelődési feladatok ellátásáról szóló 4/2019. (I. 31.) önkormányzati rendelet,
- ✓ a nem szociális alapon nyújtott támogatások szabályairól szóló 15/2021. (XI. 4) önkormányzati rendelet,
- ✓ a munkaerőpiaci programban, képzésben résztvevők képzési támogatásáról szóló 3/2022. (I. 28.) önkormányzati rendelet.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.]. 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (a továbbiakban: MNTFS 2030), amely a következő időszakra alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1. Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Püspökladány város 2010 óta rendelkezik Helyi Esélyegyenlőségi Programmal. A program megalkotását követően át kellett tekinteni az addig megalkotott önkormányzati dokumentumokat, koncepciókat és programokat, hogy összhangban legyenek, a helyi esélyegyenlőségi tervvel. A 2010 után megalkotott vagy felülvizsgált dokumentum esetében pedig az előkészítő munkák kötelező részeként folyamatosan figyelembe lett véve a helyi esélyegyenlőségi program vállalásának teljesülése, illetve célcsoportjainak segítése.

Püspökladány Város Önkormányzata részéről az alábbi stratégiák, fejlesztési tervek és koncepciók vannak összhangban a Helyi Esélyegyenlőségi Programmal:

✓ Püspökladány Város Önkormányzatának Gazdasági program 2020-2024

- ✓ Integrált Településfejlesztési Stratégia Püspökladány 2015, módosítással 2016
- ✓ Anti-szegregációs Terv
- ✓ Püspökladány Város Településfejlesztési Konceptió
- ✓ Püspökladány Város Önkormányzata Ifjúságpolitikai Konceptió 2022-2031
- ✓ Sportkonceptió 2021-2026
- ✓ Püspökladány Helyi Esélyegyenlőségi Program 2010, 2013-2018; 2018-2023
- ✓ Segítő Kezek Intézményfenntartó Társulás Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió 2022
- ✓ Bűnmegelőzési Konceptió 2015
- ✓ Járási Esélyegyenlőségi Program 2015

2.2. A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Szociális törvény meghatározza a személyes gondoskodás megszervezésére köteles szervek feladatait. Az alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat a Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermejjóléti Szolgálat és Központ Intézményfenntartó Társulás (a továbbiakban: SKIT) fenntartásában működő Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermejjóléti Szolgálat és Központ biztosítja.

A Társulás tagjai Püspökladány Város Önkormányzata, Sárrétudvari Nagyközség Önkormányzata, Szerep Községi Önkormányzat, Földes Nagyközségi Önkormányzat, Nagyrábé Nagyközség Önkormányzat.

A szociális szolgáltatások működtetésével és azok fejlesztésével kapcsolatosan az alapelvek között szerepel, hogy mindenkinek joga van az emberhez méltó élethez és a szociális biztonsághoz. Biztosítani kell a szociális jogok érvényesítésének lehetőségét, biztosítani kell az esélyegyenlőséget, a szociális intézmények támogató szerepét, valamint védelmet biztosítani a családok, a gyermekek, a nők, az idősek és a fogyatékkal élők számára.

A Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermejjóléti Szolgálat és Központ 5 településen (Püspökladányban 4, Szerepen 2, Sárrétudvariban 2, Földesen 2, Nagyrábén 1 telephelyen) látja el a szociális étkeztetést, idősek, demens személyek, pszichiátriai betegek és fogyatékkal élő személyek nappali ellátását, házi segítségnyújtást, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, családsegítést, gyermejjóléti szolgáltatást és az idősek bentlakásos otthonában élő egyének ellátását.

A Család- és Gyermejjóléti Központ járási szinten 12 településen látja el a gyermekvédelmi szakfeladatokat.

Az intézmény által nyújtott szolgáltatások célja a térségben élő, támogatásra szoruló időskorú, különböző fogyatékkal, egészségi, mentális problémával, szenvedélybetegséggel élő személyek, anyagi nehézségekkel küzdő, szociálisan rászoruló családok, vagy veszélyeztetett

helyzetben lévő gyermekek számára az önálló életvitelük fenntartásához szükséges mértékű segítség nyújtása, önellátó képességük szükség szerinti helyreállításában való közreműködés az esélyegyenlőség, az egyenlő hozzáférés, és bánásmód horizontális alapelveinek megvalósításával.

Az intézmény Püspökladányban, Szerepen, Sárrétudvariban, Földesen és Nagyrábén látja el a szociális és gyermekjóléti alapellátás feladatait.

2.3. A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A HEP a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum, az emberi erőforrások minisztere 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelete a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló rendelet és az érvényes Helyi Esélyegyenlőségi Program alapján készült.

A helyzetelemzés a KSH és a TeIR adatbázis valamint az Önkormányzat adatain alapul.

A TeIR adatbázisa nem tartalmazza 2022. évre vonatkozóan népességi adatokat, illetve a 2022. évi népszámlálási adatok még nem elérhetők.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A 2011-ben elfogadott Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2020-ig határozta meg a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának leginkább kitett célcsoportok helyzetének javítását célzó intézkedéseket. A célcsoportok között a romák, a mélyszegénységben élők és a szegénységben élő gyermekes családok vannak. A mélyszegénységben élők, és a romák helyzetének vizsgálatakor figyelemmel kell lenni arra, hogy a két csoport egymástól nem teljes egészében független. A két csoport egy része fedésben van egymással. Viszont nem minden mélyszegénységben élő személy roma, és nem minden roma, mélyszegénységben élő.

Az MNTFS 2030 kiemelt célcsoportjai közül a roma népesség lélekszámára vonatkozóan csak becslések vannak. A 2011-es Népszámlálás során 316 000 ember vallotta magát a roma nemzetiséghez is tartozónak (a 2016-os mikrocenzus szerint 310 000), míg ez a szám 2001-ben csak 206 000 volt, miközben mértékadó becslések a romák arányát jelenleg legalább mintegy 550 000-re teszik.³

Magyarországon a KSH adatai alapján, az elmúlt évek folyamatosan javuló tendenciájának megfelelően, 2019-ben a gyermekes háztartások 9,4%-a élt a szegénységi küszöb alatt, tehát az átlagnál kedvezőbb helyzetben volt. Ez különösen igaz a kétgyermekesekre (5,2%) és a nagycsaládosokra (11,5%, körükben alig harmadára esett az arány), ugyanakkor az egyszülős családok szegénységi rátája az évek óta tartó csökkenés ellenére is igen magas, 26,7%-os. A jövedelmi szegénységben élő háztartások közel fele községekben él.

A roma népesség többsége a társadalmi gazdasági problémákkal jelentős mértékben sújtott régiókban (az Észak és a Kelet Magyarországi régióban) és hátrányos helyzetű térségekben él. A hátrányos helyzetű térségekre célzott programok hatékony beavatkozási lehetőségeket kínálnak a roma lakosság helyzetének javítására, ám a programok csak abban az esetben érhetik el céljukat és hatásukat, ha ők maguk bevonásra kerülnek a program előkészítésétől a végrehajtásig.

³ MNTFS 2030

3.1. Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	52,79	38,63
2017	53,53	35,70
2018	53,39	31,70
2019	52,64	26,89
2020	50,92	27,33
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázat szja adófizetők aránya esetében csökkenést mutat. A csökkenést befolyásolja az állandó népességen belüli aktív korú lakosság aránya, valamint az inaktív, például nyugdíjas lakosok számának emelkedése.

Az szja adófizetők jövedelemsávjának változását befolyásolja az szja adófizetés alól mentesülők száma és a kedvezményezettek aránya is.

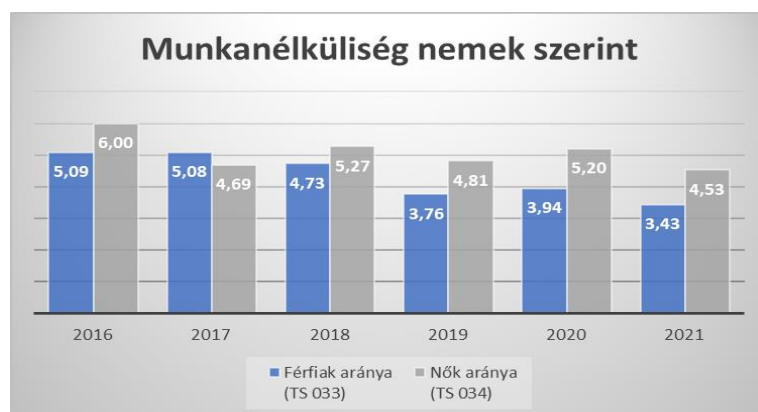
3.2. Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	5,09	6,00	5,55%
2017	5,08	4,69	4,89%
2018	4,73	5,27	5,00%
2019	3,76	4,81	4,29%
2020	3,94	5,20	4,57%
2021	3,43	4,53	3,98%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők állandó népességhez viszonyított aránya évről-évre csökken. Az álláskeresők csökkenése a 61 év feletti korcsoport kivételével minden csoportra érvényes, de annak mértéke nem befolyásolja az összes munkanélküliek számának csökkenését. Az említett korcsoport jelenléte a nyugdíjkorhatár változása miatt szerepel, valamint a korcsoport nyugdíjszerű ellátás megállapítása előtti támogatás miatt.

A nyugdíj előtti álláskeresői segély (nyes) szabályait az Ft. határozza meg. Nyes-t igényelhet, akinek a nyugdíjkorhatára betöltéséig legfeljebb 5 éve van hátra, szerzett már legalább 15 év szolgálati időt, munkát akar vállalni, de önálló álláskereső nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani. Feltétele még, hogy a kérelem benyújtását megelőző 3 éven belül legalább 45 napon át álláskeresői járadékban részesült és az álláskeresői járadék folyósítási időtartamát már kimerítette.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	572	495	498	418	437	370
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	37,00	42,00	24,00	21,00	19,00	13,00
	%	6,47%	8,48%	4,82%	5,02%	4,35%	3,51%
21-25 év (TS 038)	Fő	97,00	76,00	59,00	39,00	38,00	36,00
	%	16,96%	15,35%	11,85%	9,33%	8,70%	9,73%
26-30 év (TS 039)	Fő	64,00	44,00	53,00	36,00	39,00	26,00
	%	11,19%	8,89%	10,64%	8,61%	8,92%	7,03%
31-35 év (TS 040)	Fő	46,00	41,00	42,00	21,00	25,00	20,00
	%	8,04%	8,28%	8,43%	5,02%	5,72%	5,41%
36-40 év (TS 041)	Fő	44,00	30,00	34,00	29,00	28,00	25,00
	%	7,69%	6,06%	6,83%	6,94%	6,41%	6,76%
41-45 év (TS 042)	Fő	49,00	58,00	53,00	35,00	43,00	25,00
	%	8,57%	11,72%	10,64%	8,37%	9,84%	6,76%
46-50 év (TS 043)	Fő	54,00	40,00	41,00	24,00	28,00	20,00
	%	9,44%	8,08%	8,23%	5,74%	6,41%	5,41%
51-55 év (TS 044)	Fő	51,00	39,00	33,00	46,00	34,00	24,00
	%	8,92%	7,88%	6,63%	11,00%	7,78%	6,49%
56-60 év (TS 045)	Fő	76,00	54,00	67,00	58,00	53,00	39,00
	%	13,29%	10,91%	13,45%	13,88%	12,13%	10,54%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	54,00	71,00	92,00	109,00	130,00	142,00
	%	9,44%	14,34%	18,47%	26,08%	29,75%	38,38%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	47,20	60,74
2017	44,04	53,21
2018	56,63	55,67
2019	63,16	56,06
2020	68,88	55,81
2021	68,65	55,51

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	572	21	3,67%	187	32,69%	364	63,64%
2017	495	23	4,65%	176	35,56%	296	59,80%
2018	498	13	2,61%	153	30,72%	332	66,67%
2019	418	8	1,91%	138	33,01%	272	65,07%
2020	437	13	2,97%	144	32,95%	280	64,07%
2021	370	17	4,59%	121	32,70%	232	62,70%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők száma pozitív elmozdulást vagyis csökkenést mutat, míg az azon belüli végzettséghez kötött arány változatlan. Ez mégis pozitívum, hiszen kevesebb a nyolc általános iskolai végzettség nélküli és az azt megszerző álláskeresők száma is.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	1 028	921
2017	903	786
2018	687	610
2019	520	419
2020	517	319
2021	409	320

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A közfoglalkoztatás a halmozottan hátrányos helyzetű, munkaképes korú, munkára alkalmas egészségi állapotú, de munkahellyel tartósan nem rendelkező, ezért álláskeresőként nyilvántartásba vett emberek számára biztosít határozott időtartamra jövedelemszerző tevékenységet. A közfoglalkoztatás célja, hogy a már hosszabb ideje inaktív, hátrányos helyzetben lévő emberek sikeresen vissza-, illetve bekerüljenek az elsődleges munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatás keretében még védett körülmények között, de már a nyílt piaci elvárásokhoz közelítő feltételek mellett történik a foglalkoztatás, mely elősegíti a bevont személyek foglalkoztathatóságának javítását, munkaképességük fejlesztését, szinten tartását.

A közfoglalkoztatás jellemzően nem a megváltozott munkaképességű emberek számára létrehozott foglalkoztatási forma. A rendelkező jogszabály azonban – mint a közfoglalkoztatásba bevonható célcsoportot – nevesíti azon megváltozott munkaképességű személyeket is, akik rehabilitációs ellátásban részesülnek.

A közfoglalkoztatás elsősorban azokat juttatja munkajövedelemhez, akik szociális ellátásban, azon belül foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülnek. Ezeknek a személyeknek hosszabb ideje nincs lehetőségük egyéb munkaviszony létesítésére munkalehetőség hiánya, esetleg alacsony iskolai végzettségük miatt, vagy azért, mert már kiestek a munkagyakorlatból. A közfoglalkoztatás keretében végzett munka olyan tevékenységekre irányul, amely javítja többek között a települések szociális, egészség megőrzési, nevelési, kulturális, közrend, közlekedésének helyzetét, közösségi tereinek használhatóságát, illetve a települések gazdasági, foglalkoztatási helyzetét. A közfoglalkoztatás társadalombiztosítási ellátást, nyugdíjra és álláskeresői ellátásra való jogosultságot biztosít, valamint segíti az elsődleges munkaerőpiacra történő be-, illetve visszajutást.

A teljes foglalkoztatottság elérésének érdekében a kormány 2023. március 1-jétől ismételten meghirdeti a „Közfoglalkoztatásból versenyszférába programot”, amelynek keretében a versenyszférában munkát találó közfoglalkoztatottak 45.600 forint elhelyezkedési juttatásban részesülhetnek havonta. A teljes foglalkoztatás akkor valósítható meg hosszútávon fenntartható módon, ha abban minél nagyobb arányt képvisel a versenyszféra, ha minél több új, adófizető munkahely jön létre, és ha azok, akik képesek és készek nyílt munkaerőpiaci feltételek mellett dolgozni, megfelelő segítséget kapnak az elhelyezkedésükhöz. A kormány támogatja a közfoglalkoztatottak piaci alapú munkavállalását. Az intézkedés célja, hogy a kellő motivációval, szakképzettséggel rendelkező, munkára kész és képes személyek ne a közfoglalkoztatásban vegyenek részt, hanem a versenyszférában helyezkedjenek el, ezzel is elősegítve a teljes foglalkoztatás elérését.

A támogatás a közfoglalkoztatottat ösztönzi a versenyszférában történő elhelyezkedésre oly módon, hogy a közfoglalkoztatási jogviszony időtartamának lejártát megelőzően történő elhelyezkedése esetén, elhelyezkedési juttatásban (egyfajta bónuszban) részesül. Minél hamarabb lép ki az egyén a közfoglalkoztatásból, annál több támogatásra lesz jogosult, mivel a közfoglalkoztatásából hátralévő időre kapja havonta, utólag a támogatást, amelynek havi

összege 45.600 forint. Elhelyezkedési juttatásra jogosult az a közfoglalkoztatott is, aki mezőgazdasági idénymunkában vesz részt, ezen támogatás napi díjazása 2000 forint.

2018. évben összesen 1704 fő közfoglalkoztatott állt munkába.

Nem szerinti megoszlás: 1116 fő nő és 588 férfi.

Életkor szerint megoszlás:

- ✓ 17-20 év 30 fő
- ✓ 20-30 év 497 fő
- ✓ 30-40 év 381 fő
- ✓ 40-50 év 438 fő
- ✓ 50- 358 fő

Megvalósult képzések:

- ✓ Alapkompetencia 33 fő
- ✓ 7-8 osztályos felzárkóztató alapképzés 7 fő
- ✓ Tisztítás technológiai szakmunkás 18 fő
- ✓ Kertépítő szakmunkás 26 fő
- ✓ Hűtő és légtechnikai rendszerszerelő 18 fő
- ✓ Raktáros 18 fő

START Mintaprogramban összesen 442 fő vett részt az alábbi megosztásban:

- ✓ Mezőgazdaság 179 fő
- ✓ Belvív 81 fő
- ✓ Helyi sajátosság 125 fő (varroda 8 fő, betonüzem 70 fő, téasztüzem 20 fő,asztalos 27 fő)
- ✓ Közút 43 fő
- ✓ Bio 14 fő

Betöltött munkakörök: állat- és növénytermesztő, bútorasztalos, egyéb máshova nem sorolható irodai jellegű foglalkozás, egyéb egyszerű építőipari foglalkozás, egyszerű ipari foglalkozás, egyszerű mezőgazdasági foglalkozás, gépjárművezető, kőműves, általános irodai adminisztrátor, fafeldolgozó gép kezelője, hivatalsegéd, kézbesítő, juhtartó és tenyésztő, mezőgazdasági és ipari gép karbantartója, női szabó, pénzügyi ügyintéző, portás, telepőr, szobafestő, társadalombiztosítási ügyintéző, vagyonőr, zöldségtermesztő.

2019. évben összesen 965 fő közfoglalkoztatása valósult meg.

Nem szerinti megoszlás: 601 nő, illetve 364 férfi

Kor szerinti megoszlás:

- ✓ 17-20 év 10 fő
- ✓ 20-30 év 200 fő
- ✓ 30-40 év 243 fő
- ✓ 40-50 év 304 fő
- ✓ 50- 208 fő

Megvalósult képzések:

- ✓ Alapkompetencia 33 fő
- ✓ Kertépítő szakmunkás 26 fő
- ✓ 7-8 osztályos felzárkóztató alapképzés 7 fő
- ✓ Húsipari termékgyártó 15 fő
- ✓ Hűtő és légtechnikai szerelő 18 fő
- ✓ Raktáros 18 fő
- ✓ Tisztítás technológiai szakmunkás 18 fő

START Mintaprogramban összesen 289 fő vett részt.

- ✓ Belvízelvezetés 36 fő
- ✓ Bio 11 fő
- ✓ Helyi sajátosság 108 fő (varroda 15 fő, asztalos 35 fő, betonüzem 50 fő, térsztaüzem 21 fő)
- ✓ Közút 30 fő
- ✓ Mezőgazdaság 104 fő

Betöltött munkakörök: állat- és növénytermesztő, bútorasztalos, egyéb máshova nem sorolható irodai jellegű foglalkozás, egyéb egyszerű építőipari foglalkozás, egyszerű ipari foglalkozás, egyszerű mezőgazdasági foglalkozás, gépjárművezető, kőműves, általános irodai adminisztrátor, fafeldolgozó gép kezelője, hivatalsegéd, kézbesítő, juhtartó és tenyésztő, mezőgazdasági és ipari gép karbantartója, női szabó, pénzügyi ügyintéző, portás, telepőr, szobafestő, társadalombiztosítási ügyintéző, vagyonőr, zöldségtermesztő.

2020. évben összesen 883 fő közfoglalkoztatott volt.

Nem szerinti megoszlás: 562 nő, illetve 321 férfi

Kor szerinti összetétel:

- ✓ 20-30 év 220 fő
- ✓ 30-40 év 220 fő
- ✓ 40-50 év 243 fő
- ✓ 50- 200 fő

Képzések:

- ✓ Zöldterületi kisgépkészítő 7 fő

START Mintaprogramban 307 fő vett részt.

- ✓ Helyi sajátosság 114 fő (varroda 9 fő, betonüzem 50 fő, asztalos 35 fő, térsztaüzem 20 fő)
- ✓ Mezőgazdasági 105 fő
- ✓ Szociális 88 fő

Betöltött munkakörök: állat- és növénytermesztő, bútorasztalos, egyszerű ipari foglalkozás, egyszerű mezőgazdasági foglalkozás, gépjárművezető, kőműves, általános irodai

adminisztrátor, juhtartó és tenyésztő, mezőgazdasági és ipari gép karbantartója, női szabó, pénzügyi ügyintéző, zöldségtermesztő.

2021. évben összesen 721 fő vett részt közfoglalkoztatásban.

Nem szerinti megoszlás: 487 nő, 234 férfi.

Kor szerinti megoszlás:

- ✓ 20-30 év 180fő
- ✓ 30-40 év 162 fő
- ✓ 40-50 év 204 fő
- ✓ 50- 175 fő

START Mintaprogramban összesen 235 fő vett részt.

- ✓ Helyi sajátosság 111 fő (varroda 8 fő, betonüzem 57 fő, asztalos 30 fő, tésztaüzem 16 fő)
- ✓ Mezőgazdaság 51 fő
- ✓ Szociális 73 fő

Betöltött munkakörök: állat- és növénytermesztő, bútorasztalos, egyszerű ipari foglalkozás, egyszerű mezőgazdasági foglalkozás, gépjárművezető, kőműves, általános irodai adminisztrátor, juhtartó és tenyésztő, mezőgazdasági és ipari gép karbantartója, női szabó, pénzügyi ügyintéző, zöldségtermesztő.

2022. évben összesen 755 fő közfoglalkoztatása valósult meg.

Nem szerinti megoszlás: 541 fő nő, illetve 214 fő férfi.

Kor szerinti összetétel:

- ✓ 20-30 év 138 fő
- ✓ 30-40 év 201 fő
- ✓ 40-50 év 199 fő
- ✓ 50- 2017 fő

Képzések:

- ✓ Betanított kőműves 2 fő
- ✓ Takarító 10 fő
- ✓ Húsgalamb tenyésztő 3 fő

START Mintaprogramban összesen 222 fő vett részt, az alábbi megoszlásban.

- ✓ Mezőgazdaság: 61 fő
- ✓ Szociális: 57 fő
- ✓ Helyi sajátosság: 104 fő (varroda 9 fő, asztalos 30 fő, tésztaüzem 34 fő, betonüzem 31 fő)

Betöltött munkakörök: állat- és növénytermesztő, bútorasztalos, egyszerű ipari foglalkozás, egyszerű mezőgazdasági foglalkozás, gépjárművezető, kőműves, általános irodai

adminisztrátor, juhtartó és tenyésztő, mezőgazdasági és ipari gép karbantartója, női szabó, pénzügyi ügyintéző, zöldségtermesztő, juhtartó és tenyésztő.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Városunkban helyközi és helyi tömegközlekedési lehetőségek vannak. A SZIA 2000 Bt. szolgáltatási feladatait a Püspökladány Város Önkormányzatával 2014. június 19-én megkötött Közszolgáltatási Szerződés határozza meg. A szerződés értelmében a társaság kizárólagos joggal látja el Püspökladány város közigazgatási területén a helyi, autóbusszal végzett, menetrend szerinti személyszállítási feladatokat. A település a vasúthálózat tekintetében is és a közút vonatkozásában is jó elhelyezkedésű. A közlekedési hálózat megkönnyíti a környékbeli településen munkát vállalók közlekedését.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	572	82
2017	495	72
2018	498	62
2019	418	43
2020	437	39
2021	370	31

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma szintén csökkenő tendenciát mutat. Ezt hivatott befolyásolni az önkormányzaton kívül egyéb szervezetek, intézmények törekvései is. 2022. március 7-én Püspökladány volt a negyedik állomása a Hajdú-Bihar megyei Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. által szervezett Állásbörzének. A pályázatból megvalósult eseményekre több száz fő látogatott el. A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében 2016-ban kiírt TOP-5.1.1.-15-HB1-2016-00001 azonosítójú „Hajdú-Bihar megyei foglalkoztatási megállapodás, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködés” című pályázat keretében valósította meg állásbörzéit a Hajdú-Bihar Megyei Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft., a konzorciumi partnereivel, úgy mint a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatallal, illetve a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzati Hivatallal. A megye 4 településén, Hajdúsámsonban, Hajdúböszörményben, Berettyóújfaluban és Püspökladányban zajlottak az állásbörzék. A Geller Sándor Sportcentrumban március 7-én mintegy 30 kis- és középvállalkozás mutatta be tevékenységét az érdeklődőknek. A pályázat célja az volt, hogy a konzorcium tagjainak együttműködésével olyan Paktum jöjjön létre, ami az egész megyére kiterjedően segíti a gazdaság- és a foglalkoztatás fejlesztését. A Paktumiroda tevékenységei közé tartozik többek között fórumok szervezése, vállalkozói adatbázis létrehozása, helyi termékek népszerűsítése. A program jóvoltából bővült a megyei foglalkoztatottság és nőtt a megyében élő emberek képzettségi szintje. A Paktumiroda a helyi paktumok működését szintén segíti.

Ki kell emelni a BSzC Karacs Ferenc Gimnázium, Technikum és Szakképző Iskola Szakmák Éjszakája nevet viselő pályaaorientációs rendezvényt, mely több évre tekint vissza. A Szakmák Éjszakájának célja a szakmák kipróbálása, amely elengedhetetlen a helyes pályaválasztáshoz. A rendezvény nemcsak a közvetlenül pályaválasztás előtt álló fiatalokat célozta meg, hanem minden általános iskolás diákot, a középiskolás korosztályt és a felnőtteket is.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A BSzC Karacs Ferenc Gimnázium, Technikum és Szakképző Iskola többek között felnőttek részére is szakmai oktatást biztosít. Minden 16. életévét betöltött személy részt vehet a felnőtteknek meghirdetett képzésekben. Az első két szakma megszerzése mindenki számára ingyenes. A jelenleg is elérhető szakmák a gépjármű-mechatronikus, kisgyermekgondozó, -nevelő, szociális ápoló és gondozó és villanyszerelő.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatásáról adatokkal, releváns információkkal nem rendelkezünk.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A Püspökladányi Közös Önkormányzati Hivatal rendelkezik Foglalkoztatási Esélyegyenlőségi Terv-vel, mely hátrányos megkülönböztetés esetén lehetőséget nyújt anonim jelzésre is. Hátrányos megkülönböztetésről jelzés még nem érkezett.

Egyéb intézményben a foglalkoztatás területén esetlegesen megvalósult hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Digitális ismeretek megszerzésének elsődleges forrása a nevelési-oktatási intézmények. Az általános iskolák és a középiskola is biztosítja ennek lehetőségét. Emellett jelenleg a településen a lakosság részére a Kecskés Gyula Városi Könyvtárban és a Segítő Kezek Püspökladányi Központban is hozzáférési lehetőség van. Természetesen fontos az ismeretek folyamatos bővítése, annak a korosztálynak is, akik új szereplői ennek a területnek, így például a nyugdíjasok. Egyre nagyobb hangsúlyt kapnak a családdal való kapcsolattartásban az okos telefonok és a digitális eszközök. Ennek helyes használatára és leginkább védett használatára kell figyelmeztetni, illetve tanítani őket. Új szereplők lehetnek az ovisok is természetesen megfelelő szakemberek bevonásával például a Digitális Okosjáték Óvodásoknak (DIOO) beszerzésével.

Városi könyvtárunk is elindította a DJP Pontokhoz való csatlakozást, mely az infokommunikációs eszközök használatát könnyíti meg a lakosság számára. A DJP Pontok célja, hogy segítséget nyújtson a digitális alapkészségek fejlesztéséhez, biztosítsák a digitális készségekkel nem rendelkező emberek számára az informatikai eszközöket, az internetelérést és az ehhez szükséges szakértői támogatást.

3.3. Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresőek ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresőek száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresőek száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %- ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	572	5,83%	142	24,83%
2017	495	5,14%	125	25,25%
2018	498	5,27%	153	30,72%
2019	418	4,53%	163	39,00%
2020	437	4,87%	196	44,85%
2021	370	4,23%	183	49,46%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresőek ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresőek száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresőek száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	190	33,22%	n.a.	-	332	58,04%
2017	182	36,77%	230	46,42%	307	62,02%
2018	167	33,53%	192	38,53%	320	64,26%
2019	137	32,78%	185	44,17%	300	71,77%
2020	128	29,29%	149	34,19%	324	74,14%
2021	93	25,14%	119	32,22%	276	74,59%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi
Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	52
2018	50
2019	43
2020	36
2021	29

Forrás: TeIR, KSH

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015-ben jelentős mértékben átalakult. A változtatás lényege, hogy a jövedelemkompenzációt biztosító támogatások a járásokhoz, míg a kiadáskompenzáló segélyek az önkormányzatokhoz kerültek.

2015. március 1. napjától a lakásfenntartási támogatásra, adósságkezelési szolgáltatásra, méltányossági közgyógyellátásra, illetve a méltányossági ápolási díjra vonatkozó szabályozás hatályon kívül helyezésre került. Hatáskörváltás miatt az aktív korúak ellátását a járási hivatalok állapítják meg.

Az átalakulás érinti a települési önkormányzatok rendeletalkotási kötelezettségét is azzal, hogy az Szociális törvény 2015. március 1. napján hatályba lépő 132. § (4) bekezdés g) pontja szerint felhatalmazást kap a települési önkormányzat, hogy rendeletben szabályozza a települési támogatás keretében nyújtott ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályait. Az önkormányzat e rendeletalkotási kötelezettségének az Szociális törvény 134/E. §-a értelmében legkésőbb 2015. február 28. napjáig kellett eleget tennie.

2015. március 1-jétől a képviselő-testület a Szociális törvény rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján települési támogatást nyújt. „A Szociális törvény 45. §-a egyértelműen rögzíti, hogy ez az ellátás *kiegészítő jellegű*, azaz egyértelmű, hogy a segélyezési politika középpontjában a járási hivatalok által megállapított juttatások állnak, annak csupán korrekciós eszközét jelenti ez az ellátás.” (Hoffman, 2015)

Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen a lakhatáshoz és annak hátralékához kapcsolódó támogatás, ápoláshoz és gyógyszerkiadások viseléséhez biztosított ellátás. Az Szociális törvényszerinti felsorolás nem kötelező érvényű, hiszen egyéb települési támogatás is megállapítható. Kötelező érvényű viszont, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy

tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. Az önkormányzatok teljes mértékben saját településeikre szabhatják ellátásaikat, viszont figyelemmel kellett lenni arra, hogy a havi rendszerességgel nyújtott települési támogatás havi összegét úgy kell szabályozni, hogy az nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét, kivéve a lakhatási hátralékot. Az ellátások kialakításakor a települések sajátosságát és a támogatás forrását kell figyelembe venni. Ez jelentősen behatárolja a lehetőségeket, és további problémákat idézhet elő.

Ekkor önkormányzatunk a szociális ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatásokról szóló 4/2015. (II. 27.) önkormányzati rendeletben (a továbbiakban: 4/2015. önk. rendelet) települési támogatás típusaiként havi rendszerességgel nyújtott lakhatási támogatásról és gyógyszer-támogatásról döntött, valamint szabályozta az eseti jelleggel biztosított rendkívüli települési támogatást.

Havi rendszerességgel nyújtott:

Lakhatási támogatás

Ez a támogatás annak a háztartásnak a lakhatási kiadásainak enyhítésére állapítható meg, amelyben a háztartás tagjainak az egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át (2015-ben 57 000Ft), és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona. A támogatás 6 havi időtartamra kerül megállapításra. A támogatás összege sávos kialakítású. Ha a kérelmező háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át (3 500 forint), ugyanezen feltétel mellett továbbá a kérelmező egyszemélyes háztartásban él, vagy gyermekét egyedülállóként nevelő szülő (4 500 forint). Ha a kérelmező háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200%-át (2 500 forint). 3 500 Ft, ha továbbá a kérelmező egyszemélyes háztartásban él, vagy gyermekét egyedülállóként nevelő szülő. A támogatás elsősorban természetbeni támogatás, vagyis a közüzemi szolgáltatóhoz kerül átutalásra.

Jelenleg a jövedelem határ 400 %, ami 114 000 Ft, a támogatás mértéke pedig havi szinten 500-500 Ft-val emelkedett.

Gyógyszertámogatás

A gyógyszer-támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át (2015-ben 57 000Ft) és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona, a havi rendszeres gyógyszerköltsége meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 20 %-át (2015-ben 5 700Ft), és közgyógyellátásra nem jogosult. Ezt a tényt a járási hivatal elutasító határozatával kell igazolni (az igazolás 1 évig érvényes), míg a költségének igazolására a háziorvos és a gyógyszer-tár igazolását kell csatolni. A támogatás itt is 6 hónapra kerül megállapításra, melynek 6 havi összege 13 500 forint. A támogatás egyösszegű kifizetéssel teljesül. A felhasználást névre szóló gyógyszer-tári számlával kell igazolni.

Jelenleg a jövedelem határ 400 %, ami 114 000 Ft, a támogatás mértéke pedig 21 000 Ft.

Eseti jelleggel biztosított:

Rendkívüli települési támogatás

Ez a legtöbbet változott támogatásunk. Az egyik eleme a korábbi átmeneti segély és temetési segély, melynek megnevezése a rendkívüli települési támogatás.

A létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetre való tekintettel állapítható meg:

- a) gyógyászati segédeszköz beszerzésére, gyógykezelésre, ha a kérelmező nem rendelkezik közgyógyellátási igazolvánnyal,
- b) elemi kár (árvíz, talajvíz, tűzvész, villámcsapás stb.) elhárításához,
- c) betegségből eredő többletköltségek enyhítésére,
- d) válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához,
- e) egyéb, a létfenntartást veszélyeztető helyzet fennállása esetén.

A jogosultsági feltétel és a támogatás mértéke itt is sávós. Család esetében az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-a, egyedül élő esetében 220 % a jövedelem határ. Az egyszeri pénzbeli ellátásként megállapított rendkívüli települési támogatás összege nem lehet magasabb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegénél, gyermeket, vagy fiatal felnőttet nevelő kérelmező esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosánál.

Elemi kár esetében a jövedelemhatár az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300 %-a (2015-ben 85 500Ft), a támogatás mértéke pedig az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének ötszöröse (2015-ben 142 500Ft).

Temetési költségek viseléséhez akkor állapítható meg, ha a kérelmező családjában az egy főre számított családi jövedelemhatár az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át, egyedül élő esetében a 220%-át nem haladja meg. A temetési költségekhez való hozzájárulás összege a helyben szokásos legolcsóbb temetés költségének 15 % és 25 %-a közötti összeg, figyelemmel a háztartás szerkezetére és jövedelmére. A temetés költségei minden évben külön határozatban kerülnek megállapításra a 100 %-ban önkormányzati tulajdonú temetési tevékenységet végző Kft adatai alapján. Ennek összege 2015-ben 160 000Ft, jelenleg 340 000Ft. Figyelemmel a munkabérek változására jelenleg az egy főre jutó jövedelemhatár az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 400 %-a, vagyis 114 000Ft.

2018. március 1-től az eseti jelleggel biztosított támogatáson belül új ellásként **Méltányossági rendkívüli települési támogatás** került bevezetésre. A polgármester méltányossági jogkörében eljárva a kérelmező sajátos egyedi élethelyzetére, körülményeire tekintettel méltányossági települési támogatást állapíthat meg. A méltányosság gyakorlása során mérlegelni kell továbbá az ellátott életkorát, testi, lelki egészségállapotát, egyéb családi körülményeit. Méltányossági települési támogatás a jogosult családjában egy éven belül egy alkalommal kerülhet megállapításra. A méltányossági települési támogatás legkisebb összege 5 000 forint, legmagasabb összege 30 000 forint. Feltétele, hogy a kérelmező családjában az egy főre számított családi jövedelemhatár az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 650 %-át ne haladja meg. 2022-ben a jövedelemhatár változatlanul 185 250Ft, a támogatás mértéke viszont 50 000Ft-ra emelkedett. A veszélyhelyzetre reagálva az önkormányzat kiegészítette ezt a támogatást azzal, hogy veszélyhelyzet okán kialakult egyedi élethelyzetben egy éven belül több alkalommal is megállapítható a támogatás.

2021 januárjától az önkormányzat az **Újszülöttek támogatásáról** döntött. Hosszú évekre nyúlik vissza ez a támogatás, de a rendelet megalkotásáig természetben, ajándékosár formájában került átadásra. 2020-ban a veszélyhelyzet miatt, év végén a 2020-ban született gyermekek 20 000Ft vissza nem térítendő támogatásban részesültek egy önkormányzati határozat szerint. Ezt követően a támogatás beépült a rendeletbe a jövedelem határ az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 650 %-a (2021-ben 185 250Ft). 2020-ban 153, 2021-ben 94 szülő részesült az újszülött gyermeke után járó kedvezményben. Mindkét év születési számai hasonlóak (2020: 164, 2021: 163) mégis a támogatottak száma eltér. Szerintem ennek oka lehet, hogy 2020-ban hivatalból indult eljárás alapján, míg 2021-ben kérelemre induló eljárás alapján részesülhettek a támogatásban.

2021 végén újabb ellátás kapott helyet a rendeletben, a **Gyógyfürdő kezelések támogatása**. A támogatásra az a személy jogosult, akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 400 %-át, a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona és szakorvosi beutalóval a Püspökladányi Városüzemeltető és Gyógyfürdő Kft üzemeltetésében lévő Sárrét Kincse – Püspökladányi Gyógyfürdő és Strand által nyújtott, társadalombiztosítási támogatással rendelhető gyógyfürdőellátást vesz igénybe. Összefoglalva a települési támogatás változásait, önkormányzatunk arra törekszik, hogy a lakosság szociális helyzetére reagálva a meglévő ellátások feltételeit és mértékét az aktuális szociális helyzethez igazítsa, valamint új ellátások bevezetéséről dönt.

Egyéb támogatások

A legrégebbi ellátás az első lakáshoz jutó fiatal házaspár külön támogatására szóló 5/1991. (III. 21.) önkormányzati rendeletben szabályozott támogatás. Nevéből egyértelműsíthető a támogatás célja. 1991 óta folyamatosan biztosított ellátás, ma az első lakáshoz jutás támogatásáról szóló 22/1993. (XII. 29.) önkormányzati rendelete szabályozza. A támogatás mértékét az önkormányzat saját költségvetésében határozza meg. A kezdeti 150 000Ft-hoz képest, ma 500 000Ft a támogatás mértéke. Évente mintegy 20 pár részesül a támogatásban.

Több évtizede már, hogy minden év végén, a 70 éven felüliek és a 90 éven felüliek pénzügyi támogatásban részesülnek. Ez a támogatás alanyi jogon jár a település állandó lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel rendelkező időseinek. A demográfiai adatokat tekintve a támogatottak száma folyamatosan emelkedik. 2021-ben a támogatás összege 6 – 6000 Ft volt. Szintén alanyi jogon biztosított a település nyugdíjasainak a gyógyfürdőkezelés. Püspökladány Város Önkormányzata évente két alkalommal 15 x 4 fős fürdőgyógyászati kezelést igénybe vevők esetében 100 % mértékben megtéríti az önkormányzati tulajdonú Püspökladányi Városüzemeltető és Gyógyfürdő Kft részére.

Figyelemmel a gyermekekre évente decemberben Mikulás csomagot kapnak a 0-14 éves gyermekek.

A nevelési év kezdetekor az óvodások 5 000 Ft, az 1-16 évfolyamos tanulók szintén 5 000 Ft, a nappali tagozatos főiskolai, egyetemi tanulói jogviszonnyal rendelkezők pedig 15 000 Ft támogatásban részesülnek.

Települési Középfelsőiskolai Ösztöndíj keretében a 4,5 tanulmányi átlagot elért diákok 3 000 Ft/hó összegű ösztöndíjra pályázhatnak, a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj keretében pedig 5 000Ft/hó összegű önkormányzati ösztöndíjra lehet pályázni.

TELEPÜLÉSI TÁMOGATÁS									
	RENDKÍVÜLI EGYSZERI				RENDSZERES				
	RENDKÍVÜLI		TEMETÉSI		LAKHATÁSI TÁMOGATÁS		GYÓGYSZER TÁMOGATÁS		
	FŐ	FT	FŐ	FT	FŐ	FT	FŐ	FT	összesen
2015	1221	8 172 000 Ft	81	2 881 000 Ft	3750	14 178 554 Ft	66	891 000 Ft	26 122 554 Ft
2016	1280	11 343 500 Ft	83	2 960 000 Ft	6554	24 764 000 Ft	105	1 417 500 Ft	40 485 000 Ft
2017	1215	12 539 315 Ft	67	2 900 000 Ft	5506	20 862 500 Ft	94	1 269 000 Ft	37 570 815 Ft
2018	989	12 000 200 Ft	53	2 415 000 Ft	4836	18 713 000 Ft	92	1 242 000 Ft	34 370 200 Ft
2019	1283	15 299 000 Ft	39	1 680 000 Ft	4977	19 220 500 Ft	124	1 674 000 Ft	37 873 500 Ft
2020	939	11 518 820 Ft	42	1 870 000 Ft	4327	16 506 000 Ft	93	1 255 500 Ft	31 150 320 Ft
2021	919	12 688 000 Ft	52	2 584 000 Ft	3753	13 975 000 Ft	95	1 995 000 Ft	31 242 000 Ft
2022	1061	13 921 000 Ft	61	3 462 000 Ft	4333	19 186 000 Ft	184	3 864 000 Ft	40 433 000 Ft

3.4. Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Városunk lakásállománya 5966 darab lakásból áll. Az épített lakások aránya csökkent, 2021-ben ez az arány 0,5 volt.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	5984	8	1,34	50,17	68,03	84,19
2017	5980	11	1,84	50,00	90,20	100,00
2018	5983	15	2,51	49,82	91,58	100,00
2019	5976	6	1,00	49,70	90,43	100,00
2020	5981	10	1,67	49,59	90,85	100,00
2021	5966	3	0,50	49,45	90,65	100,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A lakások és helyiségek bérletéről szóló 30/1996. (X. 30.) számú önkormányzati rendelet szabályozza az önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadását.

Az önkormányzati lakásokat

- elsősorban szociális alapon történő bérbeadással, továbbá
- a lakástörvényben az önkormányzatok részére előírt elhelyezési és bérbeadói kötelezettségek teljesítésére,
- illetve költségalapon meghatározott lakbérű bérlakások bérbeadásával kell hasznosítani.

Önkormányzati bérlakásra - szociális helyzet alapján - az a nagykorú magyar állampolgár, az az állandó tartózkodásra jogosító személyi igazolvánnyal rendelkező bevándorolt, az a magyar hatóságok által menekültként elismert személy, illetve az az európai uniós állampolgár jogosult: akinek, illetve akinek családjában - a vele együtt költöző családtagokat

is számítva - az egy főre jutó nettó havi jövedelem a mindenkori öregségi nyugdíjminimum 200 %-át nem haladja meg.

A szociális helyzet alapján történő bérbevételi igényeket a Szociális és Egészségügyi Bizottság bírálja el. Az igénylőkről nyilvántartást kell vezetni, jelenleg 13 fő szerepel a nyilvántartásban.

A jelenleg használatban lévő szociális lakások tekintetében a Bizottság évente felülvizsgálja a szerződött felek és a nyilvántartásban szereplők jogosultságát.

A lakások és helyiségek tekintetében a bérbeadói jogokat a Püspökladányi Városüzemeltető és Gyógyfürdő Kft gyakorolja.

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	5 984	n.a.	14	0	58	20	n.a.
2017	5 980	n.a.	14	0	58	20	n.a.
2018	5 983	n.a.	14	0	57	20	n.a.
2019	5 976	n.a.	15	0	56	20	n.a.
2020	5 981	n.a.	16	0	47	12	n.a.
2021	5 966	n.a.	16	0	47	12	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A bérlakás állomány a piaci alapú és a szolgálati lakások számát összesíti. A bérlakás állomány és a szolgálati lakások számának növelése is fontos lenne. A megfelelő szakember ellátottságát befolyásolja a lakhatási lehetőségek felajánlása. Mivel a fiatalok körében nehezebb a lakásvásárlás vagy építés lehetősége, így a szolgálati lakás biztosítása ösztönzőleg hathatna a helyben munkát vállaló közszolgáltatásban dolgozók számára. A piaci alapú lakások, ugyanígy akár a versenyszférában dolgozóknak nyújthatna segítséget.

b) szociális lakhatás

A bérlakás állomány és a szociális lakhatás is intézkedést igényel, hiszen a lakhatás minden célcsoport számára alapvető szükséglet. Az önkormányzatok lehetőségei viszont folyamatosan szűkülnek. A meglévő lakásállomány felújításra szorul, esetleg már lebontásra, míg az igénylők száma mégis szükségessé teszi az önkormányzat beavatkozását. Célszerű

lenne olyan bérlakások építése is, mely a fiatal házasoknak, családoknak szociális helyzetűtől függetlenül tudna segítséget nyújtani. Ennek lényege, hogy a fiatal házások külön erre a célra épített bérlakásokban bérelhetnék lakást, majd egy előtakarékosági szerződést vállalva tovább léphetnének egy saját vagy nagyobb otthonba. Célja az elvándorolt, tehetséges fiatalok visszatérésének ösztönzése és az elvándorlás csökkentése.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A rendelkezésre álló adatbázisokból jelenleg nem nyerhető ki erre vonatkozóan adat, elemzés szempontjából irreleváns.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

A Társadalmi Megújulás Operatív Program „Modellkísérleti program az alapszolgáltatások funkcionális összekapcsolására” című konstrukció keretében „Segítsünk többen, többet!” című projekt lehetőséget teremtett a „krízis ház” létrehozására a Püspökladány, Rákóczi u. 8. szám alatti ingatlanban. Elsődleges tevékenysége a krízishelyzetbe került családok megsegítése. A szolgáltatás a családjában átmenetileg krízishelyzetbe kerülő gyermekek érdekeit szolgálja. A Krízisházat elsősorban azok a személyek kérelmezhetik, akik krízishelyzetbe kerültek, családon belüli erőszak miatt menekülnek, elveszítették a lakásukat, családi konfliktusok miatt otthontalanná váltak, elemi csapás miatt veszítették el otthonukat. A család 3+3 hónapig maradhat a Krízisházban. A lakás több családnak is nyújtott már segítséget, így fontos, hogy hasonló funkcióval más helyen tovább tudjon működni.

e) lakhatást segítő támogatások

lásd: 3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

f) eladósodottság

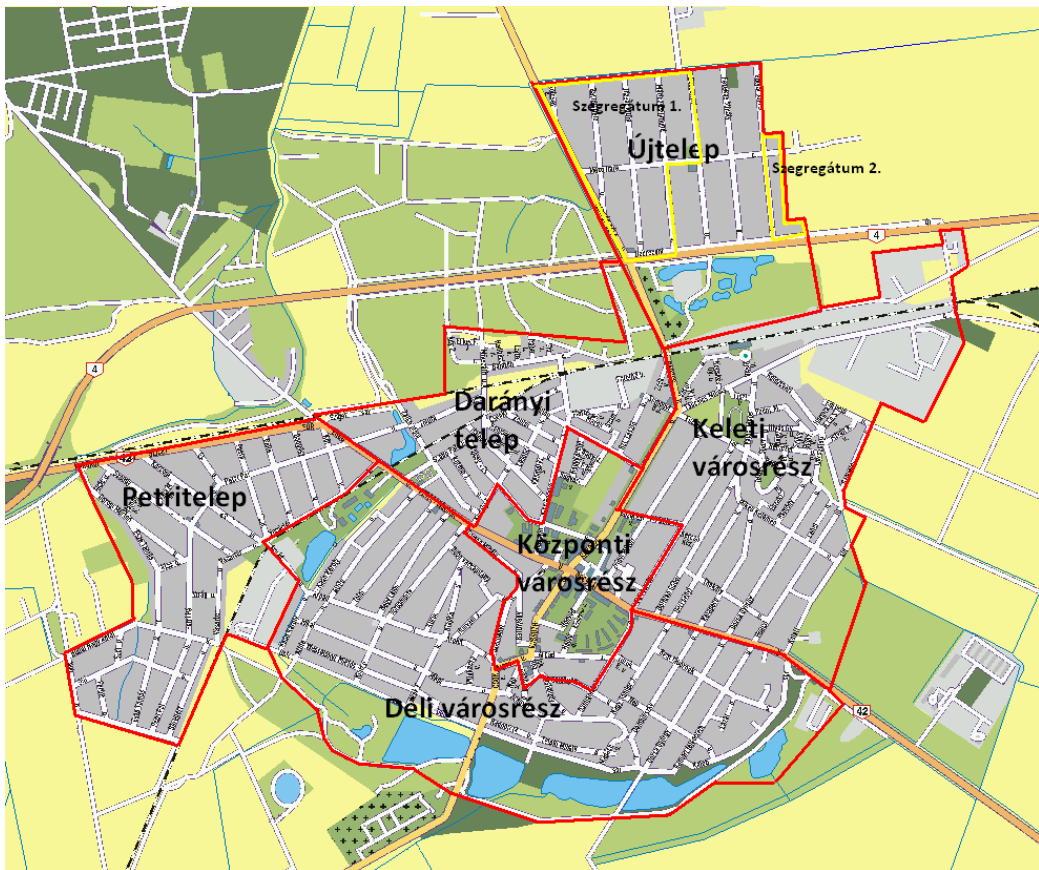
Adat nem áll rendelkezésre.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A külterület városrész lakossága nagyon kevés, a 2011 népszámlálási adatok szerint mindössze 69 fő volt.

3.5. Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Központi városrész: 2747fő

Keleti városrész: 3171 fő

Déli városrész: 3757 fő

Petritelep: 2695fő

Darányi telep: 1703 fő

Újtelep: 1803 fő (Bessenyei u.; Bólyai János u.; Debreceni u.; Fazekas Mihály u.; Gárdonyi Géza u.)

Szegregátum 1: Bartók Béla u.; József Attila u.; Kölcsey u.; Gárdonyi Géza u.; Móricz Zsigmond u.;

Szegregátum 2: Kazinczy Ferenc u. (2009-es adat)

A Központi városrész funkciógazdagabb, mint a város többi része. Így több városrész sok esetben kifejezetten funkcióhiányos, pl., szolgáltatás, gazdaság, humán szolgáltatások.

Legfeltűnőbb a humán funkciók hiánya a központi városrészen kívüli területeken, de a közösségi funkciók is jórészt hiányoznak a városrészekből. A város funkcionális szempontból centralizált, ahol a központot jobbra lakófunkciójú területek veszik körül.

Lakáskörülmények

1. Szegregátum

A lakóterületen található házak többsége szoba-konyhás, éléskamrával ellátott lakás, ahol a WC-k a csatornázás hiánya miatt az udvarban található. A 2009-es adatok szerint 486 lakás van, melyből 2 szociális bérlakás. A bérlakásokban élők gyakorlatilag segélyből élnek, illetve közmunka programokba bevont személyek, a bérleti és közüzemi díjakat nem tudják fizetni. A saját tulajdonú lakásokban itt élőknek a felújításra, tereprendezésre nincs anyagi forrásuk.

2. Szegregátum

A lakóterületen a 2009-es adatok szerint 5 db lakás található, bérlakás nincs a szegregátumban.

Püspökladány Város Önkormányzat tulajdonában ~63 db bérlakás van a város több területén, ezek az épületek zömmel 1960 előtt épültek. Alap nélküliek, többnyire vályog falazatú lakások, felújításra szorulnak. Az önkormányzati tulajdonban lévő lakások a város több területén találhatóak.

Mivel a 2022 népszámlálás adatai még nem kerültek feldolgozásra, ezért frissebb adat nem áll rendelkezésünkre.

A **„Leromlott városi területek rehabilitációja az újtelepi városrészen”** című pályázat keretein belül a Bartók Béla u. 26. szám alatti szociális bérlakás felújítása történt meg. A felújítás magában foglalja az épület energetikai korszerűsítését, a falak és a tető utólagos szigetelését, a nyílászárók cseréjét, valamint a gépészeti- és elektromos vezetékek, berendezések korszerűsítését és a burkolatok cseréjét. Megújuló energiaforrásként napelemes rendszer telepítése valósul meg. Év elején két család költözhetett be a felújított, korszerű lakásokba.

Kialakításra kerül egy közösségi célra hasznosítható épület a Gárdonyi Géza u. 2. szám alatt. A felújítás magában foglalja az épület energetikai korszerűsítését, a falak külső oldali utólagos szigetelését, a nyílászárók cseréjét, a tetőszerkezet teljes cseréjét, valamint a gépészeti- és elektromos vezetékek, berendezések korszerűsítését és a burkolatok cseréjét. 4 darab parkoló kerül kialakításra, amelyből 1 darab akadálymentes parkoló lesz. Az épület a Tájékoztató Központ irányítása alatt Közösségi Ház-ként funkcionál, valamint a Püspökladányi Roma Nemzetiségi Önkormányzatnak biztosít irodai, közösségi helyet.

Szilárd burkolatot kap a Fazekas Mihály utca északi és a déli része. Az északi rész szilárd burkolata 4,0 méter, az útkorona pedig 7,0 méter lesz. Az építendő szakasz hossza 484,13 méter. A déli rész esetében 4,0 méter széles aszfaltburkolat, valamint mindkét oldalon zúzottkővel megerősített 1,5-1,5 méter széles padka kerül kialakításra.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya

A „**Szociális városrehabilitációs program az újtelepi városrészben**” pályázat részeként Közösségi Beavatkozási Terv elkészítése, rendezvények, programok, közösségi alkalmak megvalósítása, egyéni fejlesztésbe bevonni kívánt szegregátumban élő 16-54 éves korúak beazonosítása, fejlesztésbe vonása a feladat. A szakmai feladat szociális munkások bevonásával valósul meg. Egyéni fejlesztésbe bevonni kívánt szegregátumban élő 16-54 éves korúak beazonosítása, fejlesztésbe vonása A KSH szegregátumra vonatkozó 2011-es népszámlálási adatai alapján beazonosításra kerül a szegregátumban élő, bevonni kívántak köre, kiválasztásra kerül közülük legalább 60% arányban az egyéni fejlesztési programba. A szociális munkások egyéni megkereséssel élnek irányukba, egyéni fejlesztési tervet dolgoznak ki a bevont személyekre.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

A városi közlekedés jelentős eleme a kerékpáros közlekedés. A településen közlekedők közül csaknem 50% kerékpározik. A kerékpárút-fejlesztések jelentősen megkönnyítik és biztonságosabbá teszik a közlekedést.

A közlekedéssel kapcsolatos fejlesztések folyamatosak. A Püspökladány Város ITS-ban feltárt problémákra a következő javaslatok fogalmazódtak meg:

- M4 autópálya tehermentesítést biztosító szakaszának megépítése
- Belterületi kerékpáros közlekedést segítő fejlesztések
- Külterületi kerékpárút kiépítése
- Gyűjtőutak felújítása, fejlesztése
- Út- és forgalomtechnikai korrekció

3.6. Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A Püspökladányi Egészségügyi Szolgáltató Nonprofit Kft. Püspökladány város, Báránd, Biharnagybajom, Földes, Sárrétudvari és Szerep községek lakosainak nyújt alap- és szakellátási szolgáltatásokat. Szakellátásként belgyógyászat, bőr és nemibeteggyógyászat, foglalkozás egészségügyi alapellátás, fül-orr-gégészet, gyermekpszichiátria, ideggyógyászat,

kardiológia, laboratórium, nemibeteg gondozás, nőgyógyászat, röntgen, sebészet, szemészet, tüdőgyógyászat és gondozás, ultrahang, urológia nyújt egészségügyi szolgáltatást.

Alapellátás keretein belül 7 háziorvosi, 3 gyermekorvosi és 4 vegyes fogorvosi körzet van Püspökladányban. Jelenleg 1 gyermekorvosi körzet kivételével minden körzet feladat-ellátási szerződés keretében biztosított. A betöltetlen gyermekorvosi körzet is folyamatos ellátást biztosít, helyettesítéssel van ellátva. A védőnői ellátás 2023. július 1-től jogszabályi felhatalmazás alapján elkerül az önkormányzatoktól, a feladatot a mi esetünkben a Debreceni Egyetem Klinikai Központja veszi át. 2021 júliusától pilot program keretein belül, majd ez év elejétől pedig jogszabály alapján az orvosi ügyeletet az Országos Mentőszolgálat szervezi és biztosítja.

A Püspökladányi Városüzemeltető és Gyógyfürdő Kft. üzemeltetésével városunkban reumatológiai és fizioterápiás szakrendelés és fürdőorvosi ellátás üzemel nappali szanatóriummal, ahol TB által támogatott gyógykezelések vehetők igénybe.

Mindkét intézményben heti rendszerességgel betegjogi képviselő biztosítja a betegek jogainak érvényre jutását.

Az intézmények épülete akadálymentesített.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	7	3	5	n.a.	n.a.
2017	0	7	3	5	794	131,58
2018	0	7	3	5	767	109,79
2019	0	7	3	5	691	87,98
2020	0	7	3	5	651	109,71
2021	0	7	3	5	490	73,78

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Püspökladány város egészségügyi alapellátásának fejlesztése elnevezésű pályázat keretein belül valósult meg az alapellátást nyújtó praxisok és körzetek fejlesztésére irányuló fejlesztés. A Kossuth utca 1. szám alatti épület fejlesztése (felújítása és emeletráépítése, eszközbeszerzése), illetve a jelenleg egy másik épületben (Petőfi u. 5-7.) működő 6 területi védőnői és 2 iskolavédőnői szolgáltatás egy épületbe integrálása képezi a projekt tárgyát. A projekt keretében a szükséges egészségügyi- és infokommunikációs eszközökön kívül 1 db személygépjármű és 15 db kerékpár beszerzése tervezett a pályázati kiírás által meghatározott

feltételek mentén. A projektben egy közel 200 m² alapterületű új épületrész kerül kialakításra emeletráépítésként, ahol gyermekgyógyászati rendelők és ügyeleti helyiségek kerülnek kialakításra. A meglévő gyermekgyógyászati épületrész helyén, a földszinten 6 védőnő számára védőnői szolgálat kialakítása körülbelül 140 m²-en, továbbá a földszinten a jelenlegi ügyeleti részen, megtörténik az iskolavédőnők számára szolgálati helyiség kialakítása. A pályázat sikeresen zárult.

- b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben a nevelési-oktatási intézményeken keresztül. Az óvodában, általános iskolában zajló szűrőprogramok rendszeresek. Óvodai szűrés évente kétszer van, az iskolaorvosi ellátás keretében minden évben és osztályban végeznek szűrővizsgálatot. A településen kettő iskolaorvosi körzet látja el az intézmények gyermekeit. Fogászati szűrést a fogorvosi körzetek biztosítják. A szűrővizsgálatokat a szakemberek végzik, szükség esetén további szakemberek bevonására tesznek javaslatot.

2018. júliustól Egészségfejlesztési Iroda nyújt segítséget a lakosoknak egészségük megőrzéséhez, az egészséges életmód kialakításához. Az Iroda prevenció célú programokat biztosít számukra. Az egészségfejlesztő tevékenységek a rendszeres testmozgás, egészséges táplálkozást ösztönző közösségi programok, dohányzással és alkoholfogyasztással kapcsolatos rövid intervenció, betegklubok működtetése.

A felnőtt lakosság részére a házi orvosok is nyújtanak prevenció ellátást.

- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Hajdú-Bihar Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Püspökladányi Tagintézménye gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás mellett, nevelési tanácsadást, logopédiai ellátást, gyógytestnevelés, iskolapszichológiai, óvodapszichológiai koordinátor feladatokat lát el. Emellett viszont a Püspökladányi Egyesített Óvodai Intézmény az óvoda számára pszichológus szakember és logopédus alkalmazását javasolja, aki csak az óvoda gyermekek fejlesztését látná el, így talán minden óvodás gyerek, időben részt tudna venni a beszéd fejlesztésén.

- d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Önkormányzatunk a közétkeztetést a Püspökladány Város Gazdasági Ellátó Szervezete útján biztosítja. Az étkeztetésnél kiemelt jelentőségű a főző- és tálalókonyhák korszerű műszaki

felszereltsége, a megfelelő és színvonalas étkeztetés. A konyhák jelenlegi műszaki állapota felújításra, korszerűsítésre szorul. Hiányzik a speciális étkeztetést kiszolgáló konyha.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Püspökladány Város Önkormányzata 2004 óta rendelkezik Sportkoncepcióval. A fejlett, észszerűen működő sportszféra egyszerre feltétele és eredménye a jóléti, polgári társadalom kiépülésének. Az a társadalom tud igazán virágozni, amelynek tagjai többségükben egészségesek, fizikailag és mentálisan életerősek. Nő a társadalom teherbíró képessége, a munkaintenzitás, a hatékonyság és társadalmi szinten csökkennek az egészségügyi kiadások. Az alapcél megvalósításának középpontjába az iskolai testnevelést, a versenysportot és a szabadidősportot kell helyezni. Az iskolai testnevelés órákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon kell rászoktatni a fiatalokat, hogy igényük legyen természetes mozgásszükségleteik kielégítésére, kialakuljon náluk az aktív mozgás iránt való igény. A versenysport által nő a város hírneve, bevétele. A szabadidősport lehetővé tétele pedig elengedhetetlen feltétele egy egészséges, teherbíró társadalomnak. A továbbhaladáshoz, fejlődéshez feltétlenül szükséges a sportolási lehetőségek szélesítése mellett a meglévő sportlétesítmények felújítása, folyamatos karbantartása, illetve bővítése.

Püspökladány sportkoncepciójának megfogalmazása során figyelembe kell venni:

- ✓ a testnevelés és a sport részterületeinek fejlesztését,
- ✓ az óvodák és iskolák tornatermi és torna eszközök fejlesztését,
- ✓ a lakosság testedzéshez való jogának, a szabadidő hasznos eltöltésének minél szélesebb körű lehetőségének megteremtését,
- ✓ a város tulajdonában lévő sportlétesítmények fejlesztését,
- ✓ az infrastrukturális lehetőségeket.

Fontos továbbá:

- ✓ a kiemelkedő eredményeket elért sportolók és sportszakemberek elismerési rendszerének működtetése,
- ✓ a kimagasló hazai, nemzetközi eredményességet produkáló szakosztályok, csapatok, versenyzők támogatása,
- ✓ a sportágak utánpótlásrendszerének támogatása, a tehetségek kiválasztásának és gondozásának biztosítása,
- ✓ a sportélet alapját képező óvodai, iskolai testnevelés és sport tárgyi feltételeinek javítása, fejlesztése,
- ✓ a diáksport városi versenyrendszerének működtetéséhez szükséges feltételek biztosítása,
- ✓ a hozzáállás és a viszonyulás az egészséges és mozgás gazdag életmód szemléletének elterjesztése a társadalomban,
- ✓ a szabadidősport rendezvényekkel hozzájárulni a közösségi családi kapcsolatok erősítéséhez,
- ✓ a lakosság minden rétegének ösztönzése a sportolásra,
- ✓ az egészségkárosultak, a fogyatékkal élők sportjának fokozott figyelemmel kísérése és felzárkóztatása,

- ✓ az önkormányzati tulajdonú sportlétesítmények állagának megóvása, annak korszerűsítése, működésük hatékonyságának növelése,
- ✓ az eddig elért sportértékeink megőrzése,
- ✓ esélyegyenlőség, a fogyatékkal élők sporthoz való eszközök, helyek meglétének lehetőség szerinti támogatása. *(forrás: Sportkonceptió 2021-2026)*

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermejjóléti Szolgálat és Központ szakmai tevékenységének részletes bemutatása:

Étkeztetés

A szociális étkeztetés olyan szociális alapszolgáltatás, melynek keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkeztetéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt.

Az étkeztetés célja a helyi lakosság egészségügyi, mentális, fizikai vagy egyéb szociális rászorultságából adódó hátrányainak csökkentése. Az étkeztetés alapszolgáltatás biztosításával az egészségügyi állapot szinten tartása várható, ugyanis a napi egyszeri meleg étel biztosításával változatosabb, ezáltal egészségesebb étrend biztosítható. Ez hosszabb távon betegségmegelőző hatású, az egészségügyi vagy szociális okokból kialakult alultápláltság megelőzhető. Nagy segítség ez a fajta szolgáltatás az alacsony jövedelműek számára is. Ha az étkezésben részesülő személy egészségi állapota indokolja, a háziorvos javaslatára az ellátást igénybe vevő részére diétás étkeztetést kell biztosítani.

Az intézmény az ételt a Püspökladány Város Gazdasági Ellátó Szervezet Kollégium Konyhájáról vásárolja. Az elszállítása a kollégium konyhájáról az intézmény tulajdonában lévő, ételszállításra speciálisan kialakított gépjárművel történik. Az ételhordókba történő kiadagolás a telephelyeken lévő tálalókonyhákban történik. Az elvitellel étkezők az intézmény telephelyeiről vihetik el az ebédet.

A szolgáltatás igénybevétele

Az ellátást igénybe vevő vagy törvényes képviselője írásban történő kérelme alapján történik. Az intézményvezető az igénybe vevő személlyel, illetve a törvényes képviselővel közösen, az ellátott állapotának figyelembevétele alapján állapítja meg az ellátás időtartamát, valamint azt, hogy az étkeztetést milyen módon veheti igénybe.

- Helyben fogyasztással: ebben az esetben biztosítani kell az evőeszközöket, kézmosási lehetőséget, nemenként elkülönített illemhelyet.
- Elvitellel: teljes önálló képességű emberek részére, akiknek az otthoni főzés gazdaságtalan és a napi bevásárlás nehézséget jelent.
- Házhoz szállítással: azon személyeknél, akik részben, vagy teljes mértékben önmaguk

vagy családtagjaik ellátására képtelenek.

Az étkeztetés igénybevétele szempontjából szociálisan rászoruló személyek körét, a rászorultság kritériumait a társult települések önkormányzatai a települések lakossága vonatkozásában, helyi rendeletben is szabályozzák. Amennyiben a szociális rászorultság kritériumai fennállnak, a szolgáltatást igénylő rászorulósági alapon veheti igénybe az ellátást.

Az étkeztetés célja a lakosság egészségügyi, mentális, fizikai vagy egyéb szociális rászorultságából adódó hátrányainak csökkentése. Az önkormányzatok az ellátást igénybe vevők részére a napi egyszeri meleg étkezés biztosításával az életminőség javítását, a rászoruló lakosság egészségügyi és fizikai állapotának szinten tartását, illetve romlásának megelőzését szeretné elérni.

A személyi térítési díj alapja az intézményi térítési díj, melynek mértékét a szolgáltatás fenntartója rendeletben állapít meg. Az étkeztetés igénybevételekor térítési díjat kell fizetni az ellátottaknak. Településenként változik a térítési díj összege. A személyi térítési díjak megállapítása, az ellátást igénybe vevők rendszeres havi jövedelmét igazoló dokumentumok alapján történik. Az igénylő méltányossági alapon kérheti az étkezési személyi térítési díj csökkentését.

Házi segítségnyújtás

A nyugdíjkorhatár feletti idős, illetve nyugdíjkorhatár alatti fogyatékos, vagy egészségi állapota miatt rászoruló személyek részére saját lakókörnyezetükben nyújtott szociális segítség vagy személyi gondozás.

Célja a gondozás, de alapvető célja az is, hogy családpótló szerepet lásson el, leküzdve az izoláció biológiai, pszichés és szociális következményeit, az ellátást igénybe vevők tanult és szerzett mentális és fizikai képességeit minél hosszabb ideig megőrizze, aktivitásukat szinten tartsa, mentális állapotuk karbantartása és segítségnyújtás ahhoz, hogy az igénybe vevő önálló életvitelét lakásán, lakókörnyezetében, szükségleteinek megfelelően fenntarthassa.

Házi segítségnyújtás igénybevétele megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A szolgáltatás iránti kérelem alapján az intézményvezető, vagy az intézményvezető által megbízott felsőfokú szakirányú iskolai végzettséggel rendelkező szakember végzi el az igénylő gondozási szükségletének vizsgálatát. A gondozási szükséglet vizsgálata keretében meg kell állapítani azt, hogy az ellátást igénylő esetében szociális segítség vagy személyi gondozás indokolt. A megállapított gondozási szükségletet a működést engedélyező szerv felülvizsgálhatja és módosíthatja.

A Szociális törvény 63 § (10) bekezdése alapján házi segítségnyújtás esetében a gondozási szükséglettel nem rendelkező személy is ellátható, ha az ellátást igénylő vagy a térítési díjat megfizető más személy írásban vállalja a szolgáltatási önköltséggel azonos mértékű személyi térítési díj megfizetését.

Az alapszolgáltatás keretein belül, a településen jelentkező igényeknek és az érvényben lévő jogszabályoknak megfelelően biztosítottuk a házi segítségnyújtás szolgáltatást.

Szolgáltatásunknak alapvető és elsődleges célja, olyan mértékű segítségnyújtás, amely biztosítja az ellátást igénylő ember részére az önálló életvitel fenntartását, valamint egészségi és mentális állapotából, vagy más okból adódó problémáinak megoldását.

Segítséget jelent az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzésében, a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában, az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakóköznyezete higiéniai körülményeinek megtartásában.

Összetett, szerteágazó tevékenységével – amely az életvitel minden területére kiterjed-, teljes körű, kiszámítható, szükséglet szerinti gondozást biztosít a rászorulóknak.

A családok életvitele megváltozott a korábbi évekhez képest, a többgenerációs családok szinte már nem léteznek, így az egyedül élő idősök száma is növekvő tendenciát mutat. Az egyedüllét miatt több gondoskodást és figyelmet igényelnek. Nagyon fontos lenne, hogy az idős embernek helye legyen a családban és ne a család problémájaként jelentkezzen. Nehezen éli meg, ha magára marad. Lassan megszűnnek emberi kapcsolatai, elszigetelődik, befelé fordul és elkeseredetté válik. Az időskorúak gyakran mentálisan is sérülnek, nehezen tudják feldolgozni, hogy idős korukra támasz nélkül maradnak.

Intézményünk próbálja a támasz szerepét betölteni. Az idősök életvitelének fenntartásában, a mindennapok nehézségeiben a gondozónő nagy segítséget nyújt és idővel nélkülözhetetlen „családtaggá” is válik.

A szolgáltatást igénybe vevők naponta azonos időben várják a gondozónőjüket, mert a rendszeresség biztonságérzetüket növeli.

A házi segítségnyújtás keretében a Szociális törvény, és a személyes gondoskodást nyújtó intézmények szakmai feladatairól és működésének feltételeiről szóló 1/2000. SzCsM rendelet 2016. 01. 01-től érvényes változásait figyelembe véve és alkalmazva **szociális segítséget vagy személyi gondozást kell nyújtani.**

Az igénybevétel önkéntes, **Püspökladány településen az ellátott által fizetendő személyi térítési díj összege 200 Ft/óra.**

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell, az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését, a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét, szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevétele szempontjából szociálisan rászorult, az egyedül élő 65 év feletti személy, az egyedül élő súlyosan fogyatékos, vagy pszichiátriai beteg személy, vagy a kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyosan fogyatékos, vagy pszichiátriai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztosítása állami feladat.

A házi segítségnyújtásban dolgozó gondozók szakmai tapasztalatait és tudását felhasználva folyamatos készenléti rendszerben működik.

Az alapszolgáltatás igénybevételének feltétele, hogy az igénylő mentális és fizikai állapota olyan legyen, amely lehetővé teszi a rendszer adekvát használatát. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás az ellátott részére biztonságot nyújt, oldja a magánytól és a tehetetlenségtől való szorongás és félelem érzését. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás megszervezésével a szociális gondozó számára lehetőség nyílik arra, hogy azonnal, vagy nagyon rövid idő alatt a szolgáltatást igénybe vevő lakásán segítséget nyújtson egy – egy kialakult krízishelyzet megoldásában.

Működése:

Az intézmény 2021.október 1-től új szolgáltatóval kötött szerződést, az SOS Központ Kft-vel. Az új eszköz a 21. századnak megfelelő technológiával rendelkezik, amely sokkal több annál, mint egy egyszerű pánikgomb. A beépített SIM kártya segítségével két irányú adat- és hangkommunikációra képes, amely az SOS gomb megnyomásával azonnal a 0-24 órás diszpécserközpontba jelez. Rendelkezik egy beépített GPS jeladóval, így bárhol pontos helymeghatározásra képes. Rendelkezik egy ún. elesés érzékelővel is.

A házi segítségnyújtásban dolgozó gondozónők megbízási szerződéssel látják el a feladatot.

Nappali ellátás

A nappali ellátást biztosító intézmény az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségi és mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt, a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak. Továbbá biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működik.

Nappali ellátás biztosítására az az intézmény alkalmas, amelyik rendelkezik a közösségi együttlétre, a pihenésre, a személyi tisztálkodásra, a személyes ruházat tisztítására. Biztosítja az étel melegítésére, tállalására és elfogyasztására szolgáló helyiségeket.

A nappali ellátás

- tanácsadást,
- készségfejlesztést,
- háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtást,
- idősek nappali ellátása kivételével étkeztetést,
- esetkezelést,
- felügyeletet,
- gondozást és
- közösségi fejlesztés szolgáltatási elemeket szükség szerint biztosít.

Időskorúak nappali ellátása

Az emberi élet hosszabbodásával a modern társadalmakban, így Magyarországon is egyre több az idős ember. Számuk és népességen belüli arányuk növekedése általános jelenség, aminek következtében egyre nagyobb, egyre több kihívással néz szembe az ellátórendszer. Manapság az öregkorba érkező emberek egyik jellemzője, hogy kevesebb gyermeke, unokája van, mint ahogy az a régebbi időkben megfigyelhető volt. A mai kor idősei kevesebb

gyermekszámú családból származnak, kevesebb a testvér, unokatestvér. A kiterjedt családi támogató háttérrendszer egyre kevesebb személyre korlátozódik. Kapcsolatrendszerük is beszűkülhet, így a nyújtott természetes támaszok is visszaszorulnak, melyek anyagi eszközökkel nem helyettesíthetők. Azon esetekben, amikor visszaszorulnak a természetes támaszok, az intézményes ellátások sokrétű segítséget nyújthatnak.

Az öregedés nem egy individuális folyamat, hanem hatást gyakorol a szűkebb és tágabb környezetre. Egyúttal az egymásrautaltságot is magába foglalja, melynek fontos eleme a generációk közötti szolidaritás.

Az idősek számára úgy szükséges biztosítani a hozzáférést a különböző szolgáltatásokhoz, hogy az hagyjon teret, és adjon figyelmet az öregedési folyamatok egyediségének, figyelembe véve a meglévő tudást, képességeket, készségeket és lehetőség szerinti bővítésüket, a kellő mértékű testi, lelki, szellemi és társadalmi támogatásáról kell gondoskodni.

Az idősek nappali ellátásának célja, hogy vállaljon jelentős szerepet az igénybe vevők szociális helyzetének javításában, egészségük megőrzésében, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújtson. Jelenjen meg a közösségi folyamatok katalizátoraként, mint ellátási forma. Az ellátás biztosításával a rászorultság fogalma széles körben értelmezve történjék, a komplex gondozás minden eleme valósuljon meg személyre szabottan és igazodjon a lakosság igényeihez. Célja, hogy a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervezzen, valamint helyet biztosítson a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak. Biztosítsa, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az igénybe vevői kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön. Napi rendszerességgel egyéni és csoportos foglalkozások szervezése, folyamatos gondozói felügyelet biztosításával. Az idősek nappali ellátása által nyújtott szolgáltatások pótolhatják a hiányzó családi gondoskodást, a harmonikus életvitel megteremtésének lehetőségét, feloldják az egyedüllét, magány okozta izolációs érzést, megszüntetik a tétlenséggel járó káros hatásokat, kiküszöbölik a feleslegesség érzést. Segítségét nyújtanak krízishelyzetek megelőzésében, kezelésében, a fizikális és mentális egészség megtartásában. Felvilágosító előadások szervezésével, tanácsadással, torna, mozgás lehetőségének biztosításával, valamint mentális gondozással teszik élhetőbbé az idősek életét. Segítségét nyújt az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésében, továbbá helyszíne lehet az idősek megfelelő étkeztetése megszervezésének. Szerepet vállal a hivatalos ügyek intézésében, az egészségügyi alapellátás elérésében.

A nappali ellátás programjába beépülő szolgáltatási elemek gyakorlati megvalósításával egy személyközpontú, szükségletorientált szolgáltatás kialakítására nyílik lehetőség, amelyben kiemelt szerepet kapnak a prevenciót célzó tevékenységek.

Az intézmény az ellátottak részére lehetőséget nyújt a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére.

Az intézményben nyújtott szolgáltatás összetett, komplex tevékenység, amelyet az ellátottak egyéni sajátosságainak és lehetőség szerinti igényeinek tervszerű, együttes alkalmazásával valósul meg. A nappali ellátás hozzáférhetőségének biztosítása lényeges eleme az egyes szociális szolgáltatási formák egymásra épült koordinált működésének. A napközben igénybe

vehető szociális szolgáltatások is növelik a rászorulóknak biztonságát és hozzájárulnak ahhoz, hogy minél hosszabb ideig az idős ember saját otthonában élhessen.

A szolgáltatás igénybevétele önkéntes.

A nappali ellátás térítésmentes.

Idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyeknek nyújt nappali ellátást.

Az intézményben tartalmas, kulturális programok szervezésére kerül sor.

Hagyományra vált már a névnapokról, születésnapokról, nőnapról, anyák napjáról, húsvétról, idősek napjáról, karácsonyi ünnepekről való megemlékezés.

A napi programok részét képezi az újságolvasás, kézimunkázás, TV, videó nézés, zenehallgatás, kártyázás, társas játékozás, csoportos, illetve egyéni elbeszélgetések.

Éves programtervet állítunk össze az intézményben folyó szakmai munka tartalmát illetően.

Demens személyek nappali ellátása

A tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes, demencia kórképpel rendelkező személyeknek nyújt nappali ellátást.

A demenciával járó kórképek jelentős hányada alul diagnosztizált. A tüneteket maguk a hozzátartozók nagyon gyakran nem ismerik fel. Ha mégis, akkor jellemzően bagatellizálják, vagy titkolják a stigmatizációtól való félelem miatt és halogatják a szakember felkeresését. Gyakran előfordul, hogy a kezdeti tüneteket mind a hozzátartozók, mind az érintettek az öregedés természetes velejárójának tartják. Zárt közösségekben, kisebb településeken ezek a problémák még fokozottabban jelenhetnek meg. Az esetek többségében az érintettek megkésetten, többnyire közép súlyos vagy súlyos demens állapotban férnek hozzá a szolgáltatásokhoz. A probléma egyik megoldási alternatíváját jelentik az ellátórendszerben idősek nappali ellátását nyújtó intézmények, amelyeknek a demenciával élők számára speciális igényeket kielégítő szolgáltatásokat kell nyújtani.

A demenciával élők nappali ellátásának célja a szükségletekre választ adó szolgáltatás kialakítása, hogy az egyedül vagy hozzátartozóval, saját otthonukban élők számára, állapotuknak és speciális szükségletüknek megfelelő szolgáltatásokat kínáljon. A cél, hogy az izolációt megszüntetve, az életminőséget megőrizve vagy javítva, biztonságban, tevékenyen, jó közérzettel töltsék a közös időt és mindezek mellett állapotromlásukat késleltető támogatást kapjanak. Az intézményi munka támogatja a demenciával élőket abban, hogy minél tovább a saját, otthoni környezetükben éljenek, miközben támogatja a gondozó hozzátartozókat és az egész családi környezetet, hogy folytatni tudják az otthoni gondozást.

A demenciában szenvedő személyek nappali ellátása a Pszichiátriai/Neurológiai Szakkollégium által befogadott Demencia Centrum, a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal, a rehabilitációs szakértői szerv vagy pszichiáter, neurológus, geriáter szakorvos, demencia kórképet megállapító szakvéleményével rendelkező személyeket látja el.

Az ellátásra szolgáló helyiség tárgyi feltételei elősegítik a demenciában szenvedő személy könnyű és biztonságos közlekedését, tájékozódását, hozzájárulva ezzel is biztonságérzete növeléséhez. A gondozás komplex tevékenység alapján történik, igazodva az ellátott egyéni képességeihez, igényeihez, szükségleteihez, a fennálló demencia mértékéhez.

Az egyéni és csoportos foglalkozásokat napi rendszerességgel kell szervezni. A csoportfoglalkozásokon az ellátottak minden érzékszervét fejleszteni kell. A foglalkozások jellege lehet memóriafejlesztés, kognitív funkciók fejlesztése, zeneterápia, kreatív foglalkozások, mozgásfejlesztés (**finommotoros** és nagymozgások). A fejlesztés legfontosabb célja a demencia kórkép szinten tartása, súlyosbodásának megelőzése.

Az intézményben biztosított a nappali ellátás során az akadálymentes környezet, a jó megvilágítás, a gondozók folyamatos jelenléte, amely segíti, hogy a demenciában szenvedők számára a környezet biztonságos és védett legyen.

Az intézmény törekedett a biztonságos környezet kialakítására, az esetleges sérülésveszély elkerülése miatt. Fokozott figyelmet fordít az ellátottakra, folyamatosan biztosítja a demens személyek gondozói felügyeletét. A helyes napirend, a változatos tevékenységi formák, foglalkozások segítik az ellátottak aktivitásának megtartását. Az ellátás során fontos a személyközpontú gondoskodás. A személyközpontú gondoskodás középpontjában „az ember” áll, vagyis nagyobb hangsúlyt kap a személy, mint a betegsége. A gondozásban résztvevők arra fókuszálnak, ami még van, és nem arra, ami már hiányzik. Tekintettel vannak a demenciával küzdők családi kapcsolataira, és a szociális szolgáltatások igénybevételénél a családtagok bevonására, segítésére. A szeretett társ vagy szülő fizikai és/vagy mentális állapotának gyengülése, az ezzel a ténnyel való napi megküzdés, együttélés jelentős kihívást jelent az érintetteknek. A személyes tapasztalatcsere során lehetőség nyílik a mindennapi gondozásban kipróbált praktikus javaslatok, tanácsok átadására is. A demens személyek nappali ellátását az idősek nappali ellátásának keretén belül szervezi meg az intézmény.

Az ellátás alapvető célja, a demenciával küzdő idős ember a szellemi leépülése során életminőségét megőrizve, jó közérzettel, pszichés és szomatikus egyensúlyának megtartása mellett élje életét. Kognitív zavarai és gondozóját igénybe vevő tünetei mellett is érzékelje a jó bánásmódot, képes legyen élvezni az adott pillanatokat, és olyan támogatást kapjon, amely késlelteti állapotának romlását. Önellátási képességének csökkenése mellett is kielégítettek legyenek szükségletei, és meg tudja őrizni emberi méltóságát.

Ellátottjainknak nagyobb magabiztosságát, mentális stabilitást jelent a közösségi együttlét. A rendszeres bejárással úgy érzik, hogy még fontos az élet számukra, és ők is fontosok egymásnak. Ezzel a jövőképpel egy megvalósítható életcél tudnak magokénak.

A demenciában szenvedő személyek ellátásánál cél, hogy:

- a lelki és szellemi képessége csökkenésének, illetve alkalmazkodási képessége hanyatlásának folyamatát pozitív módon ellensúlyozzuk,
- biztonságos és védett környezetben segítsük az állapotával járó nehézségek leküzdésében,
- személyre szabott, mentális állapotának, a demencia fokának megfelelően foglalkoztassuk egyéni gondozási terv alapján,
- meglévő képességeit minél hosszabb ideig megőrizzük és fejlesszük,
- segítsük őket abban, hogy betegségük, testi-szellemi hanyatlásuk ellenére harmóniában tudjanak élni önmagukkal.

A gondozás elemei:

- fizikai
- egészségügyi
- mentális
- foglalkoztatás
- szociális segítségnyújtás
- étkeztetés

Fizikai ellátás:

Fizikai ellátás keretén belül az intézmény lehetőséget biztosít a személyi higiéne biztosítására, ha a segísége szoruló személy erre igényt tart. Lehetőség van az ellátottak saját ruháinak tisztántartására, javítására, fürdésre, körmeik levágására. A gondozónők feladata a nappali ellátást igénybe vevőknek a szükséges mértékű segítség megadása.

Egészségügyi ellátás:

A nappali ellátásban részesülők egészségügyi ellátásának célja a betegségek megelőzése, az egészség fenntartása vagy annak visszaállítása, egészségi állapot változások észlelése, jelzése. Rendszeresen szedett gyógyszerek felírása, orvos utasítása szerinti adagolás betartatása. Ennek érdekében rendszeres kapcsolattartás a háziorvossal, szakorvossal. Szűrő vizsgálatokon való részvétel ösztönzése, szűrővizsgálatra kísérés. Egészségügyi napok, illetve előadások szervezése az intézményben. Egészségügyi ellátás keretén belül a gondozónő rendszeresen méri az ellátottak súlyát, vérnyomását és vércukorszintjét, figyelemmel kíséri az ellátottak egészségi állapotát.

Mentális gondozás:

Segítés a társas kapcsolatok kialakításában, azok fenntartásában, feleslegessé válás érzésének csökkentése, a lelki sérülések megfelelő gondozása. A gondozás során a két leglényegesebb szempont a bánásmód és a megismerés. A helyes bánásmód segítséget ad a bizalmatlanság feloldásában, a szorongás, függőség érzés, a kóros öregség és betegségtudat csökkentésében is. A megfelelő bánásmód érdekében fontos az ellátottak megismerése, a beilleszkedésüknek segítése, lelki egészségüknek védelme, érzelmi kapcsolatokban gazdag, harmonikus időskor biztosítása, krízis helyzetek kialakulásának megelőzése, az izoláció elkerülése érdekében prevenciós munka, a feladat ellátása egyéni esetkezeléssel és csoportos beszélgetésekkel történik.

Foglalkoztatás formái:

Fizikai tevékenységek:

- Napi rendszerességgel: Mozgásfejlesztés (torna, séta).
- Heti rendszerességgel: Finom motoros mozgások erősítése.

Szellemi szórakozó tevékenységek:

- Napi rendszerességgel: rekreációs tevékenységek (TV nézés, újságolvasás, kártyajátékok, társasjáték).
- Heti rendszerességgel: érzékelés, észlelés fejlesztő gyakorlatok; kognitív terápiás módszerek; memória és beszédmegtartást segítő játékos feladatok; magatartásorientációs, interaktív gyakorlatok, klubnapok.
- Havi rendszerességgel: közösség építő, fejlesztő programok (palacsintasütés, süteménykészítés, előadásokon-, bemutatókon való részvétel)

Kulturális programok:

- Heti rendszerességgel: egyéni és csoportos beszélgetések.
- Alkalomszerűen: múzeumlátogatások, kirándulások, rendezvények, állami ünnepek megünneplése.
- Évente egy alkalommal: farsang, majális, idősek napja, karácsony, húsvét, anyák napja, nőnap.

Érdekvédelem, érdekképviselés: szükség esetén folyamatosan.

Szociális segítségnyújtás:

- ügyintézés,
- tanácsadás,
- információ nyújtás,
- szociális juttatásokhoz való hozzájutás segítése és intézése,
- szükség esetén a gondozott érdekeinek képviselése.

A foglalkoztatás napi rendszerességgel, heti terv alapján történik.

Az ellátások igénybevétele önkéntes, térítésmentes, az igénylő kérelmére történik.

Az idősek, demens személyek nappali ellátásának feladatait éves munkaterv alapján végzik az ellátásban dolgozók. Az intézmény minden hónapban változatos programot biztosít ellátottjai számára. Fontos, hogy az idősek ne csak túléljék, hanem a lehető legmagasabb minőségben, tartalommal megtöltve éljék mindennapjaikat, hogy „az időskor ne az élet vége, hanem annak koronája legyen!” A közösségekben, így az idősek, demens személyek nappali ellátásában is fontos szerepe van a különböző foglalkozásoknak, amik tartalmat adnak az idősek mindennapjainak.

Fogyatékos személyek nappali ellátása

A fogyatékosok nappali ellátása olyan szociális alapszolgáltatás, melynek célja az elsősorban a saját otthonukban élő, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos személyek részére a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére szolgáló feltételek biztosítása, továbbá igény szerint az ellátottak napközbeni étkeztetésének megszervezése.

A 18. életévüket betöltött, fogyatékossgal élők számára a különböző képességterületeken szerzett ismeretek megtartására, gyakorlására, szabadidős tevékenységek szervezésére, étkezés lehetőségének igénybevételére, társas kapcsolatok biztosítására, valamint alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére irányuló szakmai tevékenység.

A nappali intézmény fogadja a 18. életévüket betöltött mozgásszervi fogyatékos, látás, hallás, enyhe vagy közép fokban értelmileg sérült, halmozottan sérült személyeket. Az intézményben nem gondozható az a személy, aki veszélyeztető magatartást tanúsít, orvosi ellátást és állandó ápolást igényel.

Az ellátást igénybe vevők köre: a családban élő, 18. életévét betöltött,

- látás fogyatékossgal élők közül a gyengén látók: azon személyeknek, akiknek látóképességük kisebb-nagyobb mértékben károsodott, gyengén látóként, vagy alig látóként minimális látásmaradvánnyal rendelkeznek.
- enyhe, illetve középsúlyos értelmi fogyatékossgal élők: akiknek értelmi

akadályozottsága öröklött, illetőleg veleszületett vagy korai életszakaszban keletkezett.

- mozgásszervi fogyatékossgal élők: akiknél a mozgásszervi betegséggel való együttélés segédeszközt egyáltalán nem igényel, vagy a mozgásrendszerük károsodása, illetőleg funkciózavara miatt helyváltoztatásra a külön jogszabályban meghatározott segédeszköz állandó és szükségszerű használatát igénylik.
- halmozottan fogyatékossgal élők: azon személyek, akik egyszerre több fogyatékossgal kénytelenek élni.

A napi tevékenységünk része az ellátást igénybe vevők mindennapi életviteléhez szükséges ismeretek elsajátítása, gyakorlása pl. évszagnak megfelelő öltözködés, testápolás, táplálkozás, tájékozódás a szűkebb környezetben, pénz ismerete, használata, (szituációs játékok keretében). Az értelmileg sérült emberek számára legfontosabb az, hogy képességeikhez mérten elsajátítsák azon ismereteket, amelyek segítik őket a mindennapi életvitelben.

A szolgáltatás feladatai:

- Az iskolarendszertől kikerült fiatal felnőttek számára a közösség biztosítása, (kiscsoportok létrehozásával, azonos képességek szerinti foglalkoztatás).
- Az ellátásban részesülők szocializációjának elősegítése, (szituációs gyakorlatok folyamatos biztosítása, kapcsolatok erősítése, megtartása, önálló képességek fejlesztése).
- Az önállóság erősítése, fokozása, (napi szintű foglalkoztatás keretében, én-tudat erősítése csoportfoglalkozás keretein belül).
- Ismeretek szinten tartása, bővítése, (napi szinten történő foglalkoztatás, a meglévő képességek megtartása, új munkamódszerek betanítása).
- Pszichés funkciók fejlesztése, (egyéni esetkezelés formájában, illetve csoport foglalkozás keretében önismereti tréning és zeneterápia biztosítása).
- Kulturális és sport programokon történő részvétel megszervezése (zenés, táncos műsorokon való fellépés, ünnepeken való részvétel.)

Az ellátást igénybe vevők szállítását az intézmény tulajdonában lévő 9 személyes gépjárművel biztosítja az intézmény (lakásukról az intézménybe, illetve az intézményből az otthonukig). A szállítás idején kötelező a gépjárművezetőn kívül a kísérő gondozó jelenléte is. Reggelente a napi ellátásban lehetőség nyílik tisztálkodásra, igény szerint gyógyszeradagolásra. A foglalkozások előre elkészített heti és havi munkarend szerint történik. A foglalkozások kiscsoportos formában történnek, képességük és érdeklődési igényeik szerint. Nagy hangsúlyt fektetünk a fizikai erőnlét karbantartására, heti rendszerességgel torna és egyéb mozgásos tevékenységek lehetőségét kínáljuk.

Az intézmény szakmai egységének dolgozói napi rendszerességgel tartják a kapcsolatot az ellátást igénybe vevők hozzátartozóival.

Az ellátást igénybe vevők, és hozzátartozói maximálisan elégedettek a szolgáltatás szakmai színvonalával, a munkatársak szakmai elhivatottságával.

Az ellátás igénybevétele önkéntes, az igénylő vagy törvényes képviselőjének írásos kérelmére történik, (amennyiben az illető cselekvőképtelen, a kérelmet a szolgáltatás igénybevételére a

törvényes képviselője terjeszti elő, ha korlátozottan cselekvőképes ő maga teheti, képviselője beleegyezésével).

Az ellátás térítésmentes étkeztetés igénybevétele nélkül, étkeztetés igénybevétele esetén az étkezési térítési díj összege a családban élő személyek egy főre eső jövedelme alapján kerül megállapításra. Püspökladány **Gárdonyi Géza úti** telephelyen található a fogyatékos személyek nappali ellátása, 30 fő férőhellyel engedélyeztetve.

A fogyatékos személyek nappali ellátásának igénybevétele iránti kérelemhez mellékelni kell a fogyatékoság fennállását igazoló, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság, illetve az országos szakértői és rehabilitációs tevékenységet végző bizottság szakértői véleményét vagy a fogyatékoság jellege szerinti szakorvosi leletet.

Pszichiátriai betegek nappali ellátása

A pszichiátriai megbetegedés az egyén életében bekövetkező zavar, amelyet az egyéni (betegség) és környezeti tényezők (akadályok) interaktív, egymásra ható módon alakítanak, formálnak. A pszichoszociális fogyatékoság nem egy statikus állapot, hanem egy dinamikus folyamat, amely változik a kontextustól és a környezettől függően.

A pszichiátriai betegek nappali ellátásának működtetése sokrétű, összetett feladat. Cél, hogy a pszichiátriai beteg ember és az őt támogató környezetben élők életminősége javuljon, az ártalmak csökkenjenek, a befogadásuk erősödjön.

A pszichiátriai betegek nappali intézményi ellátása az öntevékenységre, az önsegítésre épülve biztosítja az ellátást igénybe vevők igényei alapján a kulturális, szabadidős, tájékoztató, képzési, átképzési állásközvetítő, védett lakhatást elősegítő, lakossági és családi programok, találkozók szervezését, lebonyolítását. Az intézmény szolgáltatásai körében egyéni esetkezelést és csoportos foglalkoztatást szervez.

Az ellátás a teljes püspökladányi lakosságra kiterjedő személyes gondoskodást nyújtó alapellátást biztosít azon személyek részére, akik 18. életévüket betöltötték, pszichiátriai betegségük miatt gyógyintézeti kezelésben részesültek vagy a pszichiátriai gondozóban gondozottak és szakorvosi véleménnyel rendelkeznek.

Az ellátás igénybevétele önkéntes.

Nappali ellátás a pszichiátriai betegek részére olyan napközbeni ellátásokat nyújt, amelynek feladata az ellátottak komplex pszicho-szociális rehabilitációjának az elősegítése. A szolgáltatás egyéni szükségletekre alapozott, hosszabb távú ellátásokat kínál, amely nagymértékben épít a kliensek aktív és felelős részvételére, valamint a nyitott programokon résztvevők kooperatív készségére.

A szolgáltatás nyújtása térítésmentes, abban az esetben, ha étkeztetést nem igényel az ellátott. Az ellátás célja a pszichiátriai betegek az öntevékenységre, az önsegítésre épülve rehabilitációjának, re integrációjának elősegítése a helyi települési közösségbe, a foglalkoztatási rendszerbe történő beilleszkedésük támogatása.

A szolgáltatás hosszú távú célja a pszichiátriai betegek szociális kompetenciájának javítása, a stigmatizáció csökkentése, az egészségügyi ellátás igénybevételében, a foglalkozási rehabilitációban, a társadalmi szerepvállalásban történő aktivizálás.

Napi feladatunk a pszichés gondozás, a társadalomba való beilleszkedés elősegítése mellett a hivatalos ügyek intézésének segítése, a szabadidős programok szervezése, a szakellátásokhoz való hozzájutás segítése, a stressz kezelése segítő kapcsolat keretében.

Napi tevékenységünk része a feleslegesség, az üresség, a büntudat-érzés, a környezet elvárásainak való meg nem felelés érzések feloldása, a belső hasznosságnak a környezet felé történő kifejezése.

Fontos feladatunk közé tartozik:

- a szorongás kezelése,
- az agresszió kezelése,
- az öngyilkosság kockázatának kezelése,
- a napi tevékenységek szervezése,
- a táplálkozási, alvási rendellenességek kezelése,
- a kommunikációs készség fejlesztése,
- a problémamegoldó készség és célok eléréséhez kapcsolódó készség fejlesztése
- az önismeret, önértékelés fejlesztése

Mindennapi tevékenységünk során segítséget nyújtunk a pszichiátriai beteg számára az egészségi és pszichés állapot javításában, a meglévő képességek és készségek megtartásában, fejlesztésében, a mindennapi életben adódó konfliktusok feloldásában, problémák megoldásában, egyéb szociális ellátáshoz való hozzájutásban.

A nappali ellátás többek között készségfejlesztést nyújt az önellátás, az emberi kapcsolatok, a munka, valamint a szórakozás területén. A készségfejlesztés az igényeknek megfelelően megvalósulhat egyéni tréning, vagy csoportos foglalkozás keretében. A nappali ellátás keretében a gondozási munkában konzultációs partnerként vesz részt a pszichiáter szakorvos. Fontosnak tartjuk az egészségügy munkatársaival a napi kapcsolattartást, szoros együttműködést.

Az egyik leghatékonyabb rehabilitációs eszköz a munkatevékenység. Különböző formában, több lépcsőn keresztül juthat el a kliens a nyílt piaci foglalkoztatáshoz. A saját erőforrások felmérése (fizikai és mentális), a hasznosság megtapasztalása az önkéntesen vállalt munkatevékenység során mutatja meg reálisan az ellátott valós viszonyát a közösséghez, és tárja fel munkaerő piaci esélyeit. Az ellátást igénybe vevőink 40%-a rendelkezik munkahellyel. Többségük 4-6 órában részmunkaidős állást tud vállalni egészségi állapotuk mértékének megfelelően. A munkavállalók közel 30%-át segítettük visszaintegrálni a munkaerő piacra.

A mentális erősítés, tanácsadás, a hiteles információk átadása elengedhetetlenül fontos, főleg a depresszióval, pánikbetegséggel, szorongással küzdő egyének számára. A vírus járvány ideje alatt a betegség tünetei szinte minden ellátottnál fokozódtak. A pszichiáter szakorvossal szükség esetén, telefonon történik a betegekről való konzultáció. Berettyóújfalui Gróf Tisza István Kórház pszichiátriai gondozóval hetente egyeztetjük az ellátottaink gyógyszereinek internetre történő felírását. A pszichés betegségek mellett sok ellátottnál egyéb krónikus betegségek is jelen vannak (magas vérnyomás, szív-érrendszeri, ízületi, reumatikus, daganatos

betegségek). Fontos, hogy a háziorvossal, kezelőorvossal és szakellátással is rendszeres legyen a kapcsolattartás, tudjunk időben, megfelelő segítséget nyújtani klienseink részére.

Az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet előírása szerint a nappali ellátás a következő szolgáltatási elemeket biztosítja, megfelelő végzettségű és létszámú szakemberek alkalmazásával: étkeztetés, tanácsadás, készségfejlesztés, háztartási vagy háztartáspótló segítségnyújtás, esetkezelés, felügyelet, gondozás, közösségi fejlesztés.

Étkeztetés: Gondoskodás hideg, illetve meleg ételről alkalmilag vagy rendszeresen.

Tanácsadás: Az igénybe vevő bevonásával történő, jogait, lehetőségeit figyelembe vevő, kérdésére reagáló, élethelyzetének, szükségleteinek megfelelő vélemény-, javaslatkialakítási folyamat. A megfelelő információ átadása valamilyen témában, amely valamilyen cselekvésre, magatartásra ösztönöz, vagy nemkívánatos cselekvés, magatartás elkerülésére irányul.

Készségfejlesztés: Az igénybe vevő társadalmi beilleszkedését segítő magatartásformáinak, egyéni és társas készségeinek kialakulását, fejlesztését szolgáló helyzetek és alternatívák kidolgozása, lehetőségek biztosítása azok gyakorlására.

Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás: Az igénybe vevő segítése mindennapi életvitelében, személyes környezete rendben tartásában, mindennapi ügyeinek intézésében. A személyes szükségleteinek kielégítésére szolgáló lehetőségek és eszközök biztosítása, ha ezt saját háztartásában vagy annak hiányában nem tudja megoldani.

Esetkezelés: Az igénybe vevő szükségleteinek kielégítésére (problémájának megoldására, illetve céljai elérésére) irányuló, megállapodáson, illetve együttműködésen alapuló, tervszerű segítő kapcsolat. Ennek során számba veszik és mozgósítják az igénybe vevő/vevők saját és támogató környezete erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat és juttatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe.

Felügyelet: Az igénybe vevő lakó- vagy tartózkodási helyén, illetve a szolgáltatásnyújtás helyszínén lelki és fizikai biztonságot szolgáló, személyes vagy technikai eszközzel, eszközökkel biztosított kontroll.

Gondozás: Az igénybe vevő bevonásával történő, tervezésen alapuló célzott segítség mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne. Továbbá olyan rendszeres vagy hosszabb idejű testi-lelki támogatása, fejlesztése, amely elősegíti a körülményekhez képest legjobb életminőség elérését a családban, társadalmi státuszban való megtartását visszailleszkedését.

Közösségi fejlesztés: Egy településrész, település vagy térség lakosságát érintő integrációs szemléletű, bátorító- ösztönző, informáló, kapcsolatszervező tevékenység. Ez különböző célcsoportokra vonatkozó speciális igényeket tár fel, szolgáltatásokat kezdeményez, közösségi együttműködéseket valósít meg.

Időskorúak tartós bentlakásos ellátása

Az idősek otthonában elsősorban azoknak a nyugdíjkorhatárt betöltött személyeknek az ápolását gondozását végzik, akiknek egészségi állapota rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényel.

Az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt önmagukról gondoskodni nem, vagy csak segítséggel képes személyek számára tartós bentlakást, teljes körű ellátást, komplex gondozást biztosít.

Az intézmény **30 fő befogadására képes és Püspökladány közigazgatási területére terjed ki.**

Az ellátás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő vagy törvényes képviselője írásban kérelmezi az intézménybe való bekerülést. Az Időskorúak tartós bentlakásos ellátás igénybevitelét megelőzően vizsgálni kell az ellátott gondozási szükségletét.

Azon személyek részére, akiknek az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt az alapszolgáltatások keretében már nem lehet gondoskodni, szakellátási formát szükséges biztosítani.

A bentlakásos otthonban biztosítani kell a napi huszonnégy órás szolgálatot, a folyamatos működéshez szükséges személyi és tárgyi feltételeket. A bentlakásos intézményben ki kell alakítani az éjszakai és nappali tartózkodásra (lakhatás), a személyi tisztálkodásra, az étkezésre, az intézmény jellege szerinti közösségi együttlétre, tevékenységre, valamint mentális gondozásra, az egészségügyi ellátás céljára (pl. orvosi szoba), gondozási egységenként legalább húsz négyzetméter alapterületű közösségi együttlétre és a látogatók fogadására szolgáló helyiséget. Házaspárok (élettársak) elhelyezésére külön lakószobát kell biztosítani.

A Szociális törvény 99. §. szerinti érdekképviselői fórum a tartós bentlakásos intézménnyel intézményi jogviszonyban állók jogainak, érdekeinek érvényesülését elősegíteni hivatott szerv, amely a házirendben meghatározott feltételek és eljárás szerint működik. Az érdekképviselői fórum a jogszabályban előírtak szerint működik.

A bentlakásos intézményben folyó gondozási tevékenység alatt az intézmény szolgáltatását igénybe vevő személy részére nyújtott olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget kell érteni, amelynek során az igénybe vevő szociális, testi és szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmódban való részesítése keretében a hiányzó, vagy csak korlátozottan meglévő testi-szellemi funkcióinak helyreállítására és szinten tartására kerül sor.

Az igénybe vevő étkeztetése keretében legalább napi háromszori étkezést - ebből legalább egy alkalommal meleg ételt - kell biztosítani. Ha az ellátást igénybe vevő egészségi állapota indokolja, részére - orvosi javaslatra - az orvos előírásainak megfelelő étkezési lehetőség (pl. diéta) biztosított. Intézményünk naponta ötször biztosítja az étkezést a lakók számára. Az intézmény az ételt a Püspökladány Város Gazdasági Ellátó Szervezettől vásárolja. Az étel elszállítása a konyháról az intézmény tulajdonában lévő speciálisan ételszállításra átalakított autóval történik. A tálalást az intézmény tálalókonyhájában végzik.

Ha az ellátást igénybe vevő megfelelő mennyiségű és minőségű saját ruházattal nem rendelkezik, a teljes körű ellátás részeként nyújtott ruházat legalább három váltás fehérneműt és hálóruhát, valamint az évszaknak megfelelő legalább két váltás felső ruházatot és utcai cipőt - szükség szerint más lábbelit - tartalmaz. Az intézmény minden lakója rendelkezik saját ruházattal, az ágyneműt, ágynemű garnitúrát, takarót az otthon biztosítja. A ruházatok, textíliák tisztításáról, mosodai szolgáltatás igénybevitelével, heti több alkalommal gondoskodik az intézmény.

Az egészségügyi ellátás keretében a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény köteles gondoskodni az igénybe vevő egészségmegőrzését szolgáló felvilágosításáról, orvosi ellátásáról, amely legalább heti 4 órában, illetve szükség szerint valósul meg. Heti 1

alkalommal sebész szakorvosi konzultáció is rendelkezésre áll az intézményben. A lakó állapotától függően szükség szerint alapápolási és szakápolási tevékenységeket is ellátnak az arra megfelelően képzett személyzet.

Biztosítani kell a kórházi kezelésekhöz, a szakorvosi, illetve sürgősségi ellátáshoz való hozzájutást, a rendeletben meghatározott gyógyszerellátást és gyógyászati segédeszközök biztosítását. A bentlakásos szociális intézmény orvosa biztosítja az ellátást igénybe vevő egészségi állapotának rendszeres ellenőrzését (a járványügyi helyzetre való tekintettel a lakók egészségének fokozott és folyamatos védelme érdekében naponta) az orvosi tanácsadást, az egészségügyi tárgyú jogszabályokban meghatározott szűréseket, a gyógyszerrendelést, valamint szükség esetén az egészségügyi szakellátásba történő beutalást. Az intézmény térítésmentesen biztosítja a jogszabályban meghatározott mindenkor alapgyógyszereket.

A bentlakásos intézmény feladatkörében gondoskodik az ellátást igénybe vevő mentálhigiénés ellátásáról. Ennek keretében biztosítja a személyre szabott bánásmódot, a konfliktushelyzetek kialakulásának megelőzése érdekében az egyéni, csoportos megbeszélést, a szabadidő kulturált eltöltésének feltételeit, a szükség szerinti pszichoterápiás foglalkozást, az ellátottak családi és társadalmi kapcsolatainak fenntartásának feltételeit, a gondozási, illetve rehabilitációs tervek megvalósítását, a hitélet gyakorlásának feltételeit, és segíti, támogatja az intézményen belüli kis közösségek, társas kapcsolatok kialakulását és működését.

Az intézmény az alábbi szolgáltatásokat biztosítja:

- napi ötször étkezés, orvosi javaslat alapján diéta vagy többszöri étkezés
- szükség szerint ruhával és textíliával történő ellátás és a textíliák, ruházat mosása, javítása a házirendben foglaltak szerint
- lakhatás, fűtés, világítás, meleg vízellátás
- rendszeres ápolói-gondozói felügyelet, gondozás,
- az egészségügyi ellátás keretében a jogszabályban meghatározott időtartamú orvosi ellátás, egészségügyi tanácsadás, szűrések, az orvos által elrendelt vizsgálat elvégzéséhez, a szakorvosi ellátáshoz, sürgősségi ellátáshoz és kórházi ellátáshoz való hozzájutás, az egészségi állapot rendszeres ellenőrzése
- a gyógyszer alaplístában szereplő gyógyszerek alkalmazása térítésmentesen
- mentális gondozás, a szabadidő kulturált eltöltésének lehetősége
- az érték- és vagyonmegőrzés a Házirendben foglaltak szerint

Az intézmény célja, hogy az emberi méltóság tiszteletben tartásával az ellátást igénybevevők számára egészségi állapotnak megfelelő ápolást, gondozást nyújtson. Az intézmény a tevékenységét az 1993. évi III. törvény, valamint a törvény ide vonatkozó végrehajtási rendeleteiben foglaltak alapján végzi.

Család és gyermekjóléti szolgáltatás

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat alapfeladatai a helyi társadalom, szociális, közéleti és közösségi problémák feltárása, és azok megoldásának segítése. Az egyéni, családi és közösségi szociális segítő szolgálat hatékony működtetése, a szociális és mentálhigiénés problémák, krízishelyzetek megoldásában segítségnyújtás. Fontos, hogy az intézmény a szolgáltatásokkal igyekezzen kielégíteni az alapvető lakossági szükségleteket, igényeket, a

helyi kezdeményezések és a szakmai kompetencia összekapcsolásával. Így küzdeni az életfeltételek javításáért, a gyermekek érdekének védelméért, a gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetéséért, a fiatalok előnyösebb pályakezdéséért, a családok, az idősek, a nyugdíjasok szociális, mentális problémáinak megoldásáért, kiszolgáltatottságának enyhítéséért. Az intézmény célja, hogy a működési területén élőknek segítséget nyújtson a szociális munka különböző formáiban. Abban, hogy kivédjék a legközvetlenebbül fenyegető negatív hatásokat, illetve abban, hogy a segített kliensek képessé váljanak problémáikat önálló, saját természetes támaszaik segítségével is megoldani.

A család és gyermekjóléti szolgáltatás, ellátja a gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés feladatait. Hozzájárul a családban nevelkedő gyermek egészséges test-lelki fejlődésének elősegítéséhez, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzéséhez és a kialakult veszélyhelyzet megszüntetéséhez, a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez, illetve a családból kiemelt gyermek családjába történő visszahelyezésének elősegítéséhez. Feladata az életvezetési problémákkal, szociális és mentális gondokkal küzdő családok, illetve személyek szociális és mentálhigiénés ellátása, a családok veszélyeztetettségének megelőzése, a krízis helyzet megszüntetésének elősegítése. Összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi, és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálattal szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás általános feladata a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében

- Különböző támogatásokról nyújt tájékoztatást, a támogatásokhoz való hozzájutást segíti.
- A családsegítési, családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés, káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadást ad, vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezését segíti elő.
- Szociális válsághelyzetben lévő várandós anyákat támogat, segít, tanácsokkal lát el.
- Szükség esetén hatósági eljárást javasol a Család- és Gyermekjóléti Központ felé.
- Különböző programokat szervez, amelyek prevenciós célzatúak - szabadidős-bűnmegelőzési - a családban jelentkező nevelési problémák, és hiányosságok hatásainak enyhítése céljából. Ezek a programok térítésmentesek a gyermekek és családjaik számára.
- Működteti az észlelő- és jelzőrendszert.
- Családgondozást végez a családban jelentkező problémák megoldása érdekében.
- Kezdeményezi a különböző ellátásokhoz való hozzájutást (szükség esetén segítséget nyújt a különféle kérelmek előterjesztéséhez), adományok esetében adományhoz hozzájuttatja a rászoruló családokat.
- Koordinálja a gyermekvédelmi rendszerben résztvevők munkáját.
- Gyermekek, családok életminőségét javító különböző ellátásokról, (egészségügyi, szociális, munkaügyi, társadalombiztosítási) pénzbeli és természetbeni támogatásokról, gyermeki, szülői kötelezettségekről, jogokról, programokról nyújt felvilágosítást.
- Képviseli a családok és a benne élő gyermekek érdekeit.

A Család- és Gyermekjóléti szolgáltatás keretében kezelt problémák

- Gyermekek (elsősorban érzelmi) elhanyagolása.

- Családi diszfunkciók, elhúzódó válás és gyermekelhelyezés, családi konfliktus.
- Gyermeknevelési nehézségek.
- Szülők vagy a család életvitele, lakhatási szegénység, alacsony munkaerőpiaci státusz.
- Anyagi, megélhetési problémák, adóssághalmozás.
- Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség.
- Tankötelezettség elmulasztása, igazolatlan hiányzás.
- Mentális problémák: magatartászavar, tanulási nehézség, személyiségzavar, szenvedély- és pszichiátriai betegségek.
- Szülői elhanyagolás, bántalmazás.
- Párkapcsolati erőszak, családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális, lelki).
- Fiatalkori bűnelkövetés, csavargás, szerhasználat.
- Negatív diszkrimináció, kirekesztés.

Tevékenységi körében:

- jelzőrendszert alakít ki és működtet,
- öröködik a gyermeki jogok védelmében,
- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- szabadidős programokat szervez,
- felkérésre környezettanulmányt készít.

Család- és Gyermekjóléti Központ

A gyermekek törvényben foglalt jogainak érvényesítéséhez, a szülői kötelezettségek teljesítéséhez, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséhez és megszüntetéséhez nyújtott széleskörű, szükség esetén alternatív eszközöket is alkalmazó tevékenység. Támogatást nyújt a gyermekek ellátására, gondozására, testi és szellemi fejlődésére, szocializációjára vonatkozó szülői, gondozói, támogatói tevékenység ellátásához. A szociális és gyermekvédelmi feladatainak végzése során tiszteletben tartja a családok életmódját, életstratégiáját, szokásrendszerét és tradícióit. Szervezi és összehangolja az intézményi ellátásban részesülők szociális biztonságának megőrzése érdekében nyújtott szolgáltatásokat, információt nyújt és megismerteti a tevékenységek és egyéb szociális szolgáltatások tartalmát és eljárási rendjét, támogatja az azokhoz való hozzáférést. Tevékenysége során, feladata teljesítése érdekében, együttműködik a szociális és gyermekjóléti ellátó tevékenységekhez kapcsolódó más szervezetekkel és intézményekkel. Tevékenységének eredményessége érdekében, figyelemmel kíséri a szociális és gyermekjóléti ellátások jogszabályi környezetének változását, más szolgáltatók eredményeit. Szakterületét érintően részt vesz pályázatokon, új innovatív programok kidolgozásában.

Feladata a család- és gyermekjóléti szolgálat általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatások, programok nyújtása, a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenység, szakmai támogatás nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

ÓVODAI-ÉS ISKOLAI SZOCIÁLIS SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG

A Család-és Gyermekjóléti Központ általános szolgáltatásain túl a gyermek családban nevelkedése, valamint a veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, a szükségleteknek és igényeknek megfelelően, önálló egyéni és csoportos szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében az óvodai- és iskolai segítő tevékenységet biztosít.

A szociális segítő támogatja a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátását, mivel része az észlelő- és jelzőrendszernek, így rá is vonatkozik a jelzési kötelezettség, amennyiben egy gyermek veszélyeztetettségét tapasztalja, ugyanakkor szociális szakemberként támogatja az óvoda és iskola észlelő- és jelzőrendszeri tevékenységét: érzékenyítéssel, a veszélyeztetettség tüneteinek korai felismerésében való segítségnyújtással, a jelzés megtételének támogatásával. A szociális segítő szakmai munkáját támogató munkaformák közé tartoznak az esetmegbeszélések, a szupervízió és az intézményen belüli belső képzések is.

Az óvodai- és iskolai szociális segítő részt vehet a köznevelési intézménybe beíratott gyermek ügyében tartott esetkonferenciákon, esetmegbeszéléseken, az oktatási intézményben tartott fegyelmi tárgyaláson. Konzultációs lehetőséget biztosít a pedagógusok számára a köznevelési intézménybe járó gyermekeket érintő problémák, veszélyeztetettség felmerülése esetén. A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, felismerése, és megszüntetése érdekében intézkedéseket valósít meg: óvodai csoportban és a tanórán a gyermek magatartásának és játéktevékenységének megfigyelése, egyéni segítő beszélgetés biztosítása, delegálás további szakemberhez (pl.: pszichológus, gyermekpszichiáter, Pedagógiai Szakszolgálat és Nevelési Tanácsadó vagy szükség esetén egyéb alternatív fejlesztési lehetőségek ajánlása), továbbiakban tematikus foglalkozások szervezése és megtartása, indokolt esetben a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében jelzés megtétele az illetékes családsegítő és gyermekjóléti szolgálathoz, stb.). Közösségi szociális munka keretén belül programokat szervez vagy aktívan bekapcsolódik az iskolai rendezvények, táborok megszervezésébe és megvalósításába. Az óvodai- és iskolai szociális segítő részt vesz a szülői értekezleten, nevelőtestületi üléseken, illetve egyéni szülőkonzultációt is biztosít problémák felmerülése esetén. Egyebekben rendszeresen részt vesz szakmaközi megbeszéléseken és éves gyermekvédelmi tanácskozásokon is.

Meghatározott, az oktatási intézménnyel egyeztetett időpontban fogadóórát biztosít a diákok szülei és a pedagógusok számára, kapcsolatot tart a gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer tagjaival. A nevelési-oktatási intézménnyel közösen, a szükségleteknek megfelelően munkatervet készít az aktuális tanévre/nevelési évre. Az év végén visszacsatolást kér a nevelési-oktatási intézmény vezetőjétől a feladatellátás minőségéről, továbbá az intézmény munkatervében is megjelenő közös, preventív programok hatékonyságának értékeléséről, javaslatok megfogalmazását kéri a szolgáltatás fejlesztése érdekében.

A CSALÁD - ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT SPECIÁLIS SZOLGÁLTATÁSAI

Kapcsolattartás, / felügyelt kapcsolattartás és kapcsolattartási ügyelet

A szabályozott kapcsolattartások célja a konfliktuskezelő, segítő szolgáltatás biztosítása az érintett családok, illetve a gyámhivatal, bíróság döntése alapján. Az esetmenedzserek feladata,

hogy a felügyelt kapcsolattartások során a látogató szülőn, nevelőszülőn és gyermekén, gyermekeken kívül minimum 2 segítő szakember jelenlétét is biztosítsa a kapcsolattartásra kijelölt helyiségben az esetlegesen kialakult konfliktusok, és veszélyeztetések megelőzése érdekében. A kapcsolattartások módszertani szabályzatok szerint működnek, a tapasztalatokat szükséges dokumentálni és bekérés során továbbítani az illetékes hatóság felé. A család- és gyermekjóléti központok kötelező szolgáltatása a kapcsolattartási ügyelet is, amely szombati napokon is biztosítja a gyermek-szülő, gyermek-testvér kapcsolattartásának lehetőségét.

Készenléti Szolgálat

A készenléti szolgálat célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali, szakszerű segítségnyújtás, tanácsadás, amely a központ esetmenedzsereinek közreműködésével 0-24 órán át biztosított.

A készenléti szolgálat telefonszáma a Püspökladányi Járás mind a 12 településéről elérhető: 06-30/399 9219

A központban dolgozó szakemberek heti váltásban, állandó telefonos ügyeletet tartanak. A segítségnyújtás során, az intézkedés formáját, idejét, a segítséget kérő személyes adatait köteles dokumentálni. A készenléti szolgáltatás szabályzatát, feladatellátását, a munkatársak időrendi beosztását a központ vezetője készíti el. Az érintett személyek munkaidőn túl, hétvégén, krízishelyzetekben kaptak tanácsadást, tájékoztatást, segítségnyújtást.

Pszichológiai tanácsadás

A pszichológiai tanácsadás a mentális problémával küzdő családok és gyermekek lelki segítése, támogatása, amely elősegíti a nevelés alapvető céljainak hatékony megvalósítását, segíti az adaptációképes, sokoldalú, kreatív, önmaga és a közössége életét alakítóan építő, "egészséges", tevékenység- és örömképes személyiség kibontakozását. Feladata a pszichológiai tanácsadást igénybe vevő kliensek részére egyéni terápia biztosítása, vagy segítő és prevenciós jellegű konzultációk végzése. Az iskolai problémákkal (magatartászavar, tanulási nehézség, szorongásos és depresszív tünetek, számítógépes játékok túlzott használata, online zaklatás áldozatává válás) küzdő gyermekek terápiás kezelése.

A tanácsadás igénybevételének módja történhet javaslat alapján, vagy önkéntes jelentkezés szerint, ügyfélfogadási időben, előzetes telefonos időpont egyeztetést követően.

Jogi tanácsadás

A jogi tanácsadó a lakosságnak különböző jogi ügyeiben nyújt információt és ad tanácsot. A szolgáltatás ingyenes.

A SZOCIÁLIS DIAGNÓZIS KÉSZÍTÉSÉNEK FOLYAMATA

A Család- és Gyermekjóléti Központ szociális diagnózist készítő esetmenedzsere a család- és gyermekjóléti szolgálatok kezdeményezésére felmérést, szociális diagnózist készít, ha olyan szociális szolgáltatás vagy gyermekjóléti alapellátás - ide nem értve a gyermekek napközbeni

ellátását – igénybevétele válik szükségessé, amelyben az ellátott vagy a család eddig nem részesült, vagy azt a szolgálat más okból szükségesnek tartja, valamint a kliens és minden érintett ehhez hozzájárul. A szociális diagnózis elkészítését a jelzőrendszer tagjai, és az esetmenedzserek is kezdeményezhetik a család – és gyermekjóléti központnál. A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális, gyermekjóléti szolgáltatókat és intézményeket, melyek kötelesek a szolgáltatásra vonatkozó igényt nyilvántartásba venni.

Püspökladány Járás területére terjed ki, ezáltal 12 településen látja el feladatát.

Forrás: Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ

g) drogprevenációs szolgáltatások;

A 2021. évben megújult a Sárréti Kábítószerügyi Egyeztető Fórum, aminek célja a térség helyzetének megvitatása, ösztársadalmi problémák feltárása, ezek megoldása. A kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények száma a terjesztői magatartások tekintetében csökkent (2020: 2, 2021: 1, 2022. évben nem volt.). A testi sértés, a súlyos testi sértés, a kiskorú veszélyeztetése, a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények (terjesztői magatartások) és a jármű önkényes elvétele bűncselekmények nyomozáseredményességi mutatója mind a 2020., mind a 2021. évben 100,0% volt. *(forrás: Püspökladányi Rendőrkapitányság beszámoló)*

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Adat nem áll rendelkezésre.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

lásd: 3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.7. Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
5	igen	17 886	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Püspökladányi Tájékoztató és Közművelődési Központ, Könyvtár, Múzeum 2013. szeptember 1. óta működik Püspökladány Város Önkormányzatának integrált kulturális intézményeként.

Alap-, illetve közfeladatait az alábbi telephelyeken látja el:

- Kecskés Gyula Városi Könyvtár
- Kecskés Gyula Városi Könyvtár – Petritelepi Fiókkönyvtár
- Dorogi Márton Művelődési Központ
- Dorogi Márton Művelődési Központ – Ifjúsági Ház
- Dorogi Márton Művelődési Központ – Közösségi Ház
- Karacs Ferenc Múzeum

A Kecskés Gyula Városi Könyvtár állománya közel negyvenezer kötetet számlál. Emellett számos könyvtári rendezvényre, író-olvasó találkozókra várja a látogatóit.

A Dorogi Márton Művelődési Központ 5 közművelődési alapszolgáltatást biztosít a településen. Meghatározó a város közösségi életében, hiszen évente mintegy 40 saját szervezésű rendezvényt bonyolít, és nagyságrendjét tekintve ugyanennyi rendezvényt fogad be, emellett pedig segíti a civil szervezetek munkáját.

A Karacs Ferenc Múzeum nemcsak Püspökladány, hanem -térsgégi múzeumként- az egész sárréti térség múzeuma. Gyűjtőköre és gyűjteménye kiterjed az említett tájegység egészére. Néprajzi és történeti anyaga, dokumentumtára és fotótára mellett olyan jelentős néprajzi és helytörténeti kutatók hagyatékát, munkásságát őrzi, mint Szűcs Sándor, Kecskés Gyula vagy Csenki Imre.

2022-ben az integrált kulturális intézmény közel 45 ezer látogatót fogadott.

Az integrált kulturális intézmény része a Ladány Televízió is, amely -korábban önálló intézményként- több mint 20 éve működik a településen.

Püspökladány 6 közparkkal és 12 játszótérrel rendelkezik. A település járásban betöltött szerepéhez tartozna egy integrált játszótér kialakítása, így minden gyermek azonos téren

tudna játszani. Az integrált játszótereken minden játéknak megvan a maga funkciója. Ezek a játszóterek lehetőséget adnak a fogyatékkal élő gyerekek számára a biztonságos játékra, erősítik a társadalmi kohéziót, a szociális hálót. A sportolni vágyók előtt is számos lehetőség nyitva áll. A Gellér Sándor Sportcentrum fedett terme kispályás labdarúgó, kosárlabda, illetve kézilabda mérkőzések lebonyolítására alkalmas, a műfüves pálya pedig a teniszezőket szolgálja. A Püspökladány Városi Sporttelep a futóknak, valamint az atlétikai versenyeknek ad otthont. A városban két szabadtéri kondipark is található. Mindemellett pedig a városi gyógyfürdő és strand nyújt remek kikapcsolódási lehetőséget a közösségek számára is. A püspökladányi strand tanmedencével, gyermekmedencével, úszómedencével, szabadtéri gyógymedencékkel várja vendégeit.

A püspökladányi termálvizet 1987-ben minősítették gyógyvízzé. A minősített gyógyvíz - jótékony hatásai miatt- kiválóan alkalmazható elsősorban mozgásszervi betegségek kezelésére, illetve rehabilitációs kezelésekre. A 32 °C-os, illetve a 36 °C-os vizű medencék ezen betegségek megelőzésére is alkalmasak.

A közösségi élet színterei között mindenképpen szükséges megemlíteni a Püspökladány Farkasszigeti Arborétumot, hiszen a maga 407 hektáros területével az ország legnagyobb arborétuma. Évente mintegy 15 ezer látogató keresi fel az Arborétumot, amely a tudományos kutató munka mellett a társadalom rekreációs igényeit is szolgálja, valamint kulturális rendezvényeknek és sportolási lehetőségeknek is színteret biztosít.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Nem rendelkezünk információkkal.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A kölcsönös kötelesség- és segítségvállalás egy fejlesztendő terület a városban, noha vannak példamutató kezdeményezések és követendő minták.

Ebben Püspökladány Város Önkormányzata igyekszik élen járni, hiszen ingyenes rendezvények tucatjait kínálja a város lakosságának. (A városi gyermeknapra kilátogató gyermekek minden évben tízórát és édességet kapnak ajándékba.)

A városban jól működik a szociális háló, a Szervezési, Jogi, Közigazgatási Iroda, valamint a Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Gyermekjóléti Szolgálat és Központ intézményesített keretek között gondoskodik az arra rászorulókról.

2021-ben intézményi dolgozók, civil szervezetek és magánszemélyek végeztek jelentős önkéntes munkát a Farkassziget Püspökladányi Arborétumot ért viharkárok felszámolásában.

A közösségi szolidaritás ékes példája volt a városban, amikor 2022-ben az orosz-ukrán háború érintettjei részére kezdeményezett adománygyűjtést a polgármester, aminek nyomán 4 nap alatt gyűlt össze egy kisteherautónyi tartós élelmiszer. A későbbiekben pedig újabb 3 szállítmány indulhatott útnak a rászorulóknak, köztük a kárpátaljai testvértelepülés, Szalóka lakosainak megsegítésére. Emellett Püspökladány Város Önkormányzata két ízben adományozott Szalókának invertert, az áramellátás biztonsága érdekében.

Lelkes püspökladányi édesanyák rendszeresen gyűjtenek ruhákat és játékokat, amelyeket aztán valamelyik kórház gyermekosztályának ajánlanak fel.

Állatvédő egyesületek pedig évente több alkalommal hirdetnek jótékonyági akciót, melynek keretében jelentős ellátmányt kapnak védenceik számára.

Püspökladány Város lakossága tehát örömmel és jó szívvvel csatlakozik a segítő szándékú felhívásokhoz, a részükről érkező kezdeményezések száma azonban kevesebb.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik. A Dorogi Márton Művelődési Központ a helyben élő nemzetiségek igényeit is igyekezett kiszolgálni, 2023. január 1-jén pedig új telephellyel gazdagodott a Püspökladányi Tájékoztató és Közművelődési Központ, Könyvtár, Múzeum. A Gárdonyi Géza utcai Közösségi Ház a nemzetiségi önkormányzat székhelye is egyben, így a jövőben várhatóan tovább erősödik a kulturális együttműködés.

- e) helyi lakossági önszerveződések

Városunk közösségei számára mindenkor nagyon fontos a hagyományok ápolása. A Püspökladányban tevékenykedő 61 civil szervezet között több olyat találunk, amely 40-60 éve működik. Ilyen a Kenderkóc Hagyományőrző Egyesület, a Muszka János Alapítvány vagy a Sárreti Népi Együttes Egyesület és az Idős Csenki Imre Vegyeskar.

A népzene, a néptánc olyannyira meghatározza a helyi kultúrát, hogy nem csak az ünnepeink, hanem a mindennapok szerves részét képezi. A civil szervezetek működésével összhangban számos olyan esemény, program kerül megrendezésre éves szinten, amelynek történetisége szintén évtizedekre nyúlik vissza. Népszerűségük pedig nemcsak töretlen, hanem évről évre növekszik. Több helyi rendezvény idővel térségi, megyei, országos, majd nemzetközi szintre nőtte ki magát.

A sportegyesületek szintén meghatározóak a város életében. Birkózóink, úszóink, karatésaink, mazzoretteink hétről-hétre dobogóra állnak körzeti, országos, de akár nemzetközi versenyeken is.

3.8. A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Püspökladány Város Önkormányzata és a Püspökladányi Roma Nemzetiségi Önkormányzat közötti kapcsolat több évtizedre nyúlik vissza.

Az Önkormányzat és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat közös tevékenységét együttműködési megállapodásban fektette le. A megállapodásban rögzítették a Nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 80. § (3) bekezdésében foglaltakat.

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatait a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 115-116. §-ai rögzítik.

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező közfeladata többek közt a képviselt közösség érdekképviselésével, esélyegyenlőségének megteremtésével kapcsolatos feladatok ellátása, különösen tekintettel a helyi önkormányzatnak a nemzetiségek jogainak érvényesítésével kapcsolatos feladataira.

A helyi nemzetiségi önkormányzat önként vállalt feladatot láthat el különösen a nemzetiségi oktatási és kulturális öngazgatással összefüggő ügyekben, a társadalmi felzárkózás, a szociális, ifjúsági, kulturális igazgatás és a közfoglalkoztatás területén, valamint településüzemeltetési és településrendezési feladatok körében.

3.9. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Bérlakás állomány alacsony számú	További bérlakás építése, vásárlása
Szociális lakások állománya csökken	Szociális lakások vásárlása
Meglévő szociális lakások állapotának romlása	Szociális lakások felújítása, korszerűsítése
Krízis lakás megszűnése, több lakásra van igény	Új krízis lakások kialakítása
Szociális ellátást biztosító épületek magas rezsiköltsége	Épületek energetikai korszerűsítése
Gyermekétkeztetést biztosító épületek felújítása, szolgáltatás minősége és technikai adottsága elavult	Épületek felújítása, főző- és tálaló konyhák technikai korszerűsítése, felújítása
Speciális étkeztetés biztosításának hiánya	Speciális igényeket kielégítő főzőkonyha kialakítása
Nehezen elérhető fejlesztő foglalkozás	Óvoda számára pszichológus szakember és logopédus alkalmazása
A település egészségügyi alapellátása és szakellátása folyamatos fejlesztést igényel, kiszolgálva a lakosság egészségügyi érdekeit	A rendelőhelyiségek felújítása, Háziorvosi eszközök beszerzése, bővítése, Alapellátás fejlesztése,
Egészségügyi szakellátások iránt megnövekedett szükséglet	Egészségügyi szakellátások fenntartása, esetleg bővítése, szakellátáshoz kapcsolódó eszközbeszerzés
Egészségügyi intézmények épületének minősége	Épületek további energetikai korszerűsítése, akadálymentesítés bővítése
Úthálózat minőségének, folyamatos karbantartása, javítása, Külterületi kerékpárút fejlesztése, Autóút, autópálya	Infrastruktúra fejlesztése, munkanélküliség csökkentése, Kerékpárút fejlesztése Csapadékvíz-elvezető csatorna felújítása, bővítése
Hiányzó szociális szolgáltatásokra vonatkozó szükségletfelmérése	Szociális szolgáltatások bővítése
Integrált játszótér hiánya	Integrált játszótér

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A 0-18 éves korosztály adatai 6 évre visszatekintve	
Év	fő
2018	2605
2019	2599
2020	2540
2021	2567
2022	2558
2023	2536

Forrás: Önkormányzati adatok

A település demográfiai mutatóiból megállapítható, hogy a 0-18 éves korú lakosság száma több évre visszatekintve csökkenést mutat, úgy, mint a teljes lakosság száma is.

A település népesség-nyilvántartási adatai szerint 2023. január 1-jén a lakónépesség (13 384 fő) nemek szerinti megoszlása: 6 460 férfi és 6 920 nő. A KSH módszertani útmutatása szerint a lakónépesség az adott területen lakóhellyel rendelkező, de máshol tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	6 754	7 180	13934	48,47%	51,53%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			471	3,38%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	997	1 031	2028	7,16%	7,40%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	199	183	382	1,43%	1,31%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	18	n.a.
2017	14	n.a.
2018	20	n.a.
2019	23	63
2020	27	68
2021	33	91

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	787
2018	687
2019	596
2020	532
2021	562

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az önkormányzat a Gyvt-ben, a Szociális törvényben meghatározott pénzbeli és természetbeni ellátások helyi szabályait a Püspökladány Város Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó

alapszolgáltatásokról szóló 4/2015. (II. 27.) önkormányzati rendeletével szabályozza. Ezen kívül a nem szociális alapon nyújtott támogatások szabályairól szóló 15/2021. (XI. 4.) számú önkormányzati rendelet egyéb támogatási formákról is rendelkezik.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg a Gyvt. szabályainak megfelelően. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt.-ben meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és a szünidei gyermekétkeztetésnek, meghatározott természetbeni támogatásnak, illetve külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezménynek az igénybevételére. A gyámhatóság megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (a továbbiakban: az öregségi nyugdíj legkisebb összege) a 145%-át, ha

aa) a gyermeket egyedülálló szülő vagy más törvényes képviselő gondozza,

ab) a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy

ac) a nagykorúvá vált gyermek megfelel a 20. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek;

b) az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 135%-át az a) pont alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg a jogszabályban meghatározott értéket. (2023. január 1-től szociális vetítési alap, a jövedelemhatár viszonyítása, melynek összege változatlanul 28.500.- Ft)

2022-ben 351 rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításra irányuló kérelem érkezett, 11 kérelem elutasításra került, és 340 kedvezmény került megállapításra.

A veszélyhelyzet ideje alatt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság jövedelmi feltételeinek egyes szabályaitól való eltérésről szóló 344/2022 (IX. 9) Korm. rendelet 2. § alapján az a) bekezdés szerinti esetekben az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 180%-át (2022: 51 300.- Ft) a b) pontban foglalt esetekben pedig az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 165%-át (2022: 47 025.- Ft) kellett figyelembe venni. 2023. január 1-től törvényi szintre emelte a jogosultsági feltétel változását. További változás volt az eddigi szabályozástól eltérően, hogy a 2020. november 4-e és 2022. június 30. nap között lejárató rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság és a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállását megállapító határozat hatálya 2022. augusztus 31-éig hosszabbodott meg. A feltételek fennállása esetén a gyámhatóság egy év időtartamra, de legfeljebb a gyermekre irányadó életének betöltéséig megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát. Természetbeni támogatásként a települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel, a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel alapösszegű pénzbeli támogatást folyósít (6.000.-Ft). A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a gyámhatóság határozata alapján a tárgyév

augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel, a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel emelt összegű pénzbeli támogatást folyósít (6.500.-). Augusztus: 138 fő 6.000.-Ft; 433 fő 6.500.-Ft összesen: 3.642.500.- Ft November: 53 fő 6.000.-Ft; 276 fő 6.500.-Ft összesen: 2.112.000.- Ft

Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen vagy az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani a Gyvt-ben meghatározott jogosultsági feltételek fennállása esetén. 2022. december 31-én rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre 340 fő gyermek volt jogosult.

A Gyvt. szerint hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szociális törvény 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

2022. december 31-én nyilvántartott megállapított hátrányos helyzetűek száma 100 fő.

A Gyvt. szerint halmozottan hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fenti három feltétel szerint meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll, a nevelésbe vett gyermek, az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt. 11 2022. december 31-én nyilvántartott megállapított halmozottan hátrányos helyzetűek száma 183 fő. Egyéb a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli és természetbeni juttatások

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Tanévkezdési támogatás: A püspökladányi lakhelyű és ingyenes tankönyvellátásban nem részesülő tanulók esetében – a tanulói jogviszony igazolás bemutatása után - az önkormányzat egyszeri támogatást nyújtott a nappali tagozatos 1-16. évfolyamos tanulók részére 5 000 Ft/fő, és a nappali tagozatos főiskolai, egyetemi hallgatók részére 15 000 Ft/fő összegben. 982 általános iskolai tanuló, 441 középiskolai tanuló és 200 felsőoktatási intézményben tanuló

részesült ebben a támogatásban. 2022-ben 540 gyermek részesült 5.000.- Ft összegű óvodakezdési támogatásban.

Középiskolai ösztöndíj pályázatban több mint 80 gyermek részesült, év elején 83, majd az év második felében 84 gyermeknek került átutalásra a támogatás, így 2022-ben 2.505.000.- összegű támogatás került kifizetésre.

Az önkormányzat 2022-ben is csatlakozott a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz. Ezzel a felsőoktatási intézményben tanulók támogatását vállalta fel évi kétszer 30.000 Ft-os hozzájárulással összesen 96 tanuló részére.

Az önkormányzat 20.000.- összegű újszülöttek támogatásában részesítette a 2022. évben született gyermekek törvényes képviselőt, ezzel is támogatva a szülők kiadásait. A tavalyi évben 54 gyermek részesült a támogatásban, ennek kiadása 1.080.000.-Ft.

Az önkormányzat a püspökladányi lakóhellyel, annak hiányában tartózkodási hellyel rendelkező kiskorú gyermekek részére 8. évfolyammal bezárólag Mikulás csomagot ajándékozott, ennek tervezett költsége 2.400.000.-Ft

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	71	70	141
2017	61	65	126
2018	55	54	109
2019	48	46	94
2020	44	42	86
2021	42	41	83

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szociális törvényhatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére

a) a bölcsődében, mini bölcsődében,

b) az óvodában,

c) a nyári napközis otthonban,

d) az általános és középiskolai kollégiumban, az itt szervezett externátusi ellátásban,

e) az általános iskolai és – ha önkormányzati rendelet kivételével jogszabály másképpen nem rendelkezik – a középfokú iskolai menzai ellátás keretében,

f) a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szociális törvényhatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében [az a)–f) pontban foglaltak a továbbiakban együtt: intézményi gyermekétkeztetés],

g) a 21/C. §-ban foglaltak szerint a bölcsőde, mini bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában az Nktv. 30. § (1) bekezdése szerinti nyári szünet és az Nktv. 30. § (4) bekezdése szerinti tanítási szünetek időtartama alatt (a továbbiakban együtt: szünidei gyermekétkeztetés).

Intézményi gyermekétkeztetés keretében a nem bentlakásos intézményben, a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek részére az ellátási napokon a reggeli főétkezést, a déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kisétkezést, a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, valamint az iskolai tanítási napokon az óvodában és a nem bentlakásos nevelési-oktatási intézményben a déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kisétkezést kell biztosítani. Intézményi gyermekétkeztetésben 2022. évben összesen 1133 gyermek részesült.

Azok az étkezést igénybe vevő bölcsődei és óvodai, valamint iskolai ellátottak, akik a teljes térítési díj fizetésére vannak kötelezve, ebéd adagonként 30, illetve 40 Ft-os díjcsökkentést kaptak. Ezt helyettük az önkormányzat vállalta át úgy, hogy ennek fedezete az ÁFA-val együtt az intézményi keretszámban lebontásra került a szolgáltatást nyújtó intézmények részére.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nem rendelkezőnk adattal.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem rendelkezőnk adattal.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

lásd: Telepek, szegregátumok helyzete

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az MötV rendelkezései értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény szerint a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó fogorvosi ügyeleti ellátásról, valamint Budapest területén az alapellátáshoz kapcsolódó házi orvosi és házi gyermekorvosi ügyeleti ellátásról, és
- d) a védőnői ellátásról (2023. június 30-ig), és
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat biztosítja az alapellátás kereteibe sorolt kötelező feladatokat.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos 0-3 év közötti gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	6	447	74,50
2017	6	466	77,67
2018	6	455	75,83
2019	6	438	73,00
2020	6	447	74,50
2021	6	448	74,67

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnői ellátás a Püspökladányi Egészségügyi Szolgáltató Nonprofit Kft-n keresztül biztosított. Jogszabályi változás miatt a területi védőnői ellátás 2023. július 1-től a Debreceni Egyetem Klinika Központ feladata lesz.

A területi védőnők gondozzák a várandós édesanyákat, a gyermekágyas időszakban segítséget nyújtanak és tanácsot adnak az egészségi állapottal, az életmóddal, szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban. Gondozzák a gyermekeket, tevékenykednek az óvodákban és részt vesznek az egészségvédelmi programok megvalósításában. Püspökladányban 6 területi védőnő van és 2 iskolavédőnő.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	7	3	1803	13400
2018	0	7	3	1982	13022
2019	0	7	3	2021	12753
2020	0	7	3	2018	12688
2021	0	7	3	2022	12411

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A városban 3 házi gyermekorvosi körzet van, ezt a feladatot 2 gyermekorvos biztosítja. Jelenleg egy házi gyermekorvosi praxis betöltetlen, de a feladat helyettesítéssel megvalósul. Ebből kifolyólag a gyermekek és családok hátrányt nem szenvednek. Önkormányzatunk elkötelezett a gyermekorvosi ellátás maximális biztosítása mellett, így arra kell törekedni, hogy a harmadik körzetben is feladat-ellátási szerződéssel valósuljon meg a gyermekek egészségügyi ellátása.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Hajdú-Bihar Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Püspökladányi Tagintézménye gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás mellett, nevelési tanácsadást, logopédiai ellátást, gyógytestnevelés, iskolapszichológiai, óvodapszichológiai koordinátor

feladatokat lát el. Emellett viszont a Püspökladányi Egyesített Óvodai Intézmény az óvoda számára pszichológus szakember és logopédus alkalmazását javasolja, aki csak az óvodás gyermekek fejlesztését látná el, így talán minden óvodás gyerek, időben részt tudna venni a beszéd fejlesztésen.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

1. a gyermekjóléti szolgáltatás,
2. a gyermekek napközbeni ellátása,
3. a gyermekek átmeneti gondozása,
4. gyermekek esélynövelő szolgáltatásai.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermekek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. Gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató – a család- és gyermekjóléti szolgálat – keretében működtethető. A gyermekjóléti szolgálat ellátja a Gyvt. 39. § és a (2) bekezdés szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés Szociális törvény 64. § (4) bekezdése szerinti feladatait. Család- és gyermekjóléti központnak az a járásszékhely településen működő gyermekjóléti szolgálat minősül, amely önálló intézményként, illetve szervezeti és szakmai szempontból önálló intézményegységként működik. Püspökladányban ezt a szolgáltatást a Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ Intézményfenntartó Társulás által fenntartott Intézmény látja el

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	24	22
2017	24	21
2018	24	21
2019	29	26
2020	29	23
2021	29	25

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A településen a bölcsődei ellátás biztosítva van. A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében. A korábbi évek bölcsődei férőhelyekre vonatkozó helyzetelemzése szerint, szükséges a bölcsődei férőhelyek bővítése. Erre vonatkozólag megtörténtek a szükséges intézkedések. Püspökladány Város Önkormányzata „A Püspökladányi Egyesített Óvodai Intézmény fejlesztése a foglalkoztatás és életminőség javításáért, a munkába állás segítéséért” című projekttel a Margaréta bölcsőde, két bölcsődei csoporttal történő bővítését kívánja megvalósítani. A férőhelyek száma 24-ről (2 x 12 fő) 48-ra módosul. Erre úgy adódik lehetőség, hogy a meglévő bölcsődei részhez bővítmény épül meg két bölcsődei szoba a hozzákapcsolódó kiegészítő helyiségekkel, a meglévő helyiségeket figyelembe véve. A pályázaton belül a bölcsődei épület korszerűsítése, felújítása is megtörténik.

f) gyermekvédelem;

Püspökladány lakossága megközelítő adatok szerint 13 934 fő, ebből 2536 gyermek él a településen. Lakosságszámából és a város jellegéből adódóan, a járásban a legmagasabb gyermekszámmal rendelkezik a település. A településen több oktatási és nevelési intézmény található, valamint középiskola és Arany János Kollégiumi Program (AJKP) is működik. 2022. évben növekedő tendenciát mutatott a városban a veszélyeztetett gyermekek száma. A jelzések többsége azokról a gyermekekről érkezett, akiknek magas óraszámú igazolatlan iskolai hiányzása keletkezett. Ezekre a gyermekekre jellemző a fásultság, a céltalanság és a közönyösség. A szülők nem ösztönzik a gyermekeiket a tanulásra, érdektelenek a jövőjükkel szemben, emellett kapcsolatukat konfliktusok is terhelik. Ennek oka a nem megfelelő nevelési attitűd, a nem megfelelő szülő-gyermek kapcsolat és a kommunikáció hiánya. A gyermekek 40 többségében elvégzik az általános iskolát, azonban középiskolai tanulmányaikat ritkán fejezik be. Püspökladány településen a Család- és Gyermejkölési Központ 2022. évben 59 család 88 gyermekével állt kapcsolatban. A védelembe vett gyermekek száma 33 volt, a nevelésbe vett 28, a családba fogadottaké pedig 26 fő. Az igazolatlan iskolai hiányzások jellemzően a középiskolás korosztálynál fordulnak elő gyakrabban. A szülők nem motiválják a gyermekeiket a továbbtanulásra, szakmaszerzésre, amivel a társadalom hasznos tagjává tudnának válni. A kiskorúak, amint betöltik a 16. életévüket – amikor is megszűnik a tankötelezettség – nem folytatják tanulmányaikat. Előfordult a fiatalok közötti fizikai bántalmazás, szabálysértés vagy bűncselekmény elkövetése is. A Család- és Gyermejkölési Központ 6 esetben tett javaslatot megelőző pártfogás elrendelésére, mely intézkedést meg is tett a gyámhatóság. Két megelőző pártfogás alatt álló gyermek időközben Javító Intézetbe került. A szakemberek egyre inkább azt tapasztalják, hogy a szülők érdektelensége, felelőtlen magatartása továbbra is probléma. Három esetben érkezett jelzés szexuális abúzusról, azonban egy esetben sem igazolódott. A tavalyi évben – az előző évekhez mérten – egyre több a párkapcsolati probléma, vagy a kapcsolattartási probléma, ami miatt el lett rendelve a

gyermek védelembe vétele. A szülők frusztrációjuk, érdektelenségük, valamint a helyzetük kilátástalansága miatt egyre feszültebbek, mely kihat a gyermekeikre is. 2022. decemberében Püspökladány településen a Család- és Gyermekjóléti Központ 13 családot és 20 gyermeket részesített étel- és ruházati adományban, emellett évközben folyamatosan támogatva voltak a családok étel- és ruházati-, valamint ruhaadományokkal. A gyermekek védelembe vétele többnyire a nagykorúsággal szűnik meg. A 2022. év során a legtöbb jelzés tankötelezettség elmulasztásáról, szabálysértések elkövetéséről érkezett.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A készenléti szolgálat célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali, szakszerű segítségnyújtás, tanácsadás, amely a központ esettanulmányainak közreműködésével 0-24 órán át biztosított. 36 A készenléti szolgálat telefonszáma a Püspökladányi Járás mind a 12 településéről elérhető: 06-30/399 9219 A központban dolgozó szakemberek heti váltásban, állandó telefonos ügyeletet tartanak. A segítségnyújtás során, az intézkedés formáját, idejét, a segítséget kérő személyes adatait köteles dokumentálni. A készenléti szolgáltatás szabályzatát, feladatellátását, a munkatársak időrendi beosztását a központ vezetője készíti el. Az érintett személyek munkaidőn túl, hétvégén, krízishelyzetekben kaptak tanácsadást, tájékoztatást, segítségnyújtást. 2022. évben a krízistelefon segélyvonalat 12 esetben keresték fel az ügyfelek.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

2018. júliustól Egészségfejlesztési Iroda nyújt segítséget a lakosoknak egészségük megőrzéséhez, az egészséges életmód kialakításához. Az Iroda prevenciós célú programokat biztosít számukra. Az egészségfejlesztő tevékenységek a rendszeres testmozgás, egészséges táplálkozást ösztönző közösségi programok, dohányzással és alkoholfogyasztással kapcsolatos rövid intervenció, betegklubok működtetése.

A felnőtt lakosság részére a házi orvosok is nyújtanak prevenciós ellátást.

Az EFI iroda a járás 12 településén a lakosság számára ingyenes egészségmegőrző, prevenciós programokat kínál. Céljuk az egészséges életmód, az egészségtudatos magatartás elemeinek ismertetése a betegségek megelőzése érdekében.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

A Gyvt. 21/C. § (1) bekezdés szerint a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés

a) pontja szerinti esetben a) a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,

b) az a) pont alá nem tartozó gyermekek számára

ba) a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,

bb) az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

A szünidei étkeztetést a tavaszi szünetben 54 fő, a nyári szünetben 122 fő, a téli szünetben 55 fő vette igénybe.

A Gyvt. 21/B. § (1) bekezdése szerint az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárával csökkentett összegének 130%-át vagy ae) nevelésbe vették;

b) az 1–8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szociális törvényhatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül. 100%-os normatív kedvezményben részesülő gyermekek száma 2022. évben 683 fő volt.

A Gyvt. 21/B. § (2) bekezdése szerint az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

a) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1–8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben. 50%-os normatív kedvezményben részesülő gyermekek száma 2022. évben 193 fő volt.

Normatív kedvezményben nem részesülő étkező gyermekek száma 2022-ben 257 fő.

Azok az étkeztetést igénybe vevő bölcsődei és óvodai, valamint iskolai ellátottak, akik a teljes térítési díj fizetésére vannak kötelezve, ebéd adagonként 30, illetve 40 Ft-os díjcsökkentést kaptak. Ezt helyettük az önkormányzat vállalta át úgy, hogy ennek fedezete az ÁFA-val együtt az intézményi keretszámban lebontásra került a szolgáltatást nyújtó intézmények részére

A gyermekétkeztetést biztosító főző- és tálalókonyhák felújításra szorulnak. Létjogosultsággal bírna egy a speciális étkeztetést igénylő gyermekek igényeit kiszolgáló főzőkonyha is.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Információval nem rendelkezünk.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs információnk hátrányos megkülönböztetésről.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Információval nem rendelkezünk.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	455	75	16,48
2017	469	75	15,99
2018	506	86	17,00
2019	511	25	4,89
2020	516	28	5,43
2021	514	25	4,86

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	916	307	33,52
2017	868	310	35,71
2018	847	279	32,94
2019	815	231	28,34
2020	792	210	26,52
2021	802	250	31,17

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	102	28	117	39	62	39
2017	56	20	78	34	76	33
2018	58	22	102	46	67	35
2019	20	9	20	10	22	13
2020	11	6	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	18	15	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	251	283
2017	295	318
2018	236	188
2019	145	221
2020	144	196
2021	156	256

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen az óvodai nevelést és a bölcsődei ellátást az Egyesített Óvodai Intézmény látja el. Az intézmény 6 tagóvodából és 1 bölcsődéből álló integrált intézmény. Alapfeladata mellett, a roma kisebbséghez tartozó integrált nevelés és a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált óvodai nevelése is szerepet kap. Az intézményben biztosított az óvodás és a bölcsődés gyerekek étkeztetése.

A sajátos nevelési igényű, integráltan nem nevelhető gyermekek számára kis létszámú szegregált csoport kialakítására lenne szükség, megfelelő szakemberek alkalmazásával (gyógypedagógus, óvodapszichológus, gyógypedagógiai asszisztens).

- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai				
Év	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	db	db	fő	fő
2016	21	7	455	22
2017	21	7	469	22
2018	21	7	506	24
2019	21	7	511	24
2020	21	7	516	25
2021	21	7	514	24

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	2	58	7	20,28	3,66
2017	2	56	7	20,38	3,59
2018	2	57	8	19,82	3,98
2019	2	55	8	19,93	4,65
2020	2	54	8	19,83	5,23
2021	2	55	8	19,27	5,47

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	152
2017	171
2018	153
2019	131
2020	149
2021	147

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Információval nem rendelkezünk.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Adattal nem rendelkezünk.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházát rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	0	0	94	329
2017	0	0	151	327
2018	0	0	163	281
2019	0	0	249	253
2020	0	0	148	198
2021	0	0	215	402

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A 0-18 éves korosztály adatai 6 évre visszatekintve	
Év	fő
2018	2605
2019	2599
2020	2540
2021	2567
2022	2558
2023	2536

Forrás: Önkormányzati adatok

4.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nevelési-oktatási intézmények teljes körű akadálymentesítése	Célzott pályázatok figyelése
Bölcsődei férőhely bővítésének szükséglete	Férőhelybővítés - folyamatban
Nehezen elérhető fejlesztő foglalkozás	Óvoda számára pszichológus szakember és logopédus alkalmazása
Nevelési-oktatási intézmények állapotromlása (óvoda, iskola)	Épületek felújítása, energetikai korszerűsítése
Néhány óvoda helyiségeinek állaga romlik	Óvodák belső tereinek felújítás, tornaszobák kialakítása
Gyermekétkeztetés korszerűsítése Gyermekétkeztetést biztosító épületek felújítása, szolgáltatás minősége és technikai adottsága elavult	Konyhafejlesztés Épületek felújítása, főző- és tálaló konyhák technikai korszerűsítése, felújítása
Speciális étkeztetés hiánya	Speciális igényeket kielégítő főzőkonyha kialakítása
Egy házi gyermekorvosi praxis betöltetlen	Pályáztatás
Szociális lakások állománya csökken	Szociális lakások vásárlása
Meglévő szociális lakások állapotának romlása	Szociális lakások felújítása, korszerűsítése
Krízis lakás megszűnése, több lakásra van igény	Új krízis lakások kialakítása
Integrált játszótér hiánya	Integrált játszótér kialakítása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	5,09	6	5,55%
2017	5,08	4,69	4,89%
2018	4,73	5,27	5,00%
2019	3,76	4,81	4,29%
2020	3,94	5,2	4,57%
2021	3,43	4,53	3,98%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	47,2	60,74
2017	44,04	53,21
2018	56,63	55,67
2019	63,16	56,06
2020	68,88	55,81
2021	68,65	55,51

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	572	82
2017	495	72
2018	498	62
2019	418	43
2020	437	39
2021	370	31

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott állás keresők száma évről-évre csökkenést mutat mindkét nem vonatkozásában. A nők állás keresését megnehezíti, ha helyben nem találnak állás, valamint, ha a munka időbeosztása nem egyeztethető össze a család napi ritmusával. Jellemzően még napjainkban is a nők maradnak otthon a kisgyermekkel GYES-en, GYED-en, vagy GYET-en, valamint a gyermek betegsége esetén táppénzen. Ez a munka világában nehézséget okozhat.

Továbbra is tény, hogy a gyermeket nevelő nők nehezebben tudnak újra visszamenni a munka világába. Az otthon töltött évek miatt hátrányba kerülhetnek a felgyorsult technológiai fejlődésből eredő ismeretük hiánya miatt. Hátrány érheti őket a gyermekeik nevelésével járó feladatok miatt (megbetegedett gyermek, oktatási szünetek). A gyermeküket egyedül nevelő nők esetében ezek a hátrányok hatványozódva lehetnek jelen.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Nincs arról információnk, hogy a képzési programokban a nők milyen arányban vannak jelen.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A 3.2.3 pontban ismertetett táblázat szerint az alacsony iskolai végzettség csökken. Ezen nők elhelyezkedését segítheti a közfoglalkoztatási munkaprogram, mely út lehet vissza a munka világába.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség. A munkára való jelentkezéskor, az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek területén is jelentkezhet.

A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos 0-3 gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	6	447	74,5
2017	6	466	77,67
2018	6	455	76
2019	6	438	73
2020	6	447	74,5
2021	6	448	74,67

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	24	22
2017	24	21
2018	24	21
2019	29	26
2020	29	23
2021	29	25

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Bölcsőde

A településen a bölcsődei ellátás biztosítva van. A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében. 2018-ig 24, majd egy plusz 5 fős csoport létrehozásával 29 férőhelyen tud bölcsődei elhelyezést biztosítani a Margaréta Bölcsőde. Püspökladány Város Önkormányzata „A Püspökladányi Egyesített Óvodai Intézmény fejlesztése a foglalkoztatás és életminőség javításáért, a munkába állás segítéséért” című projekttel a Margaréta bölcsőde, két bölcsődei csoporttal történő bővítését kívánja megvalósítani. A férőhelyek száma (2 x 12 fő) 48-ra módosul. Erre úgy adódik lehetőség, hogy a meglévő bölcsődei részhez bővítmény épül meg két bölcsődei szoba a hozzákapcsolódó kiegészítő helyiségekkel, a meglévő helyiségeket figyelembe véve. A pályázaton belül a bölcsődei épület korszerűsítése, felújítása is megtörténik.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában

tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.

Püspökladányban az Egyesített Óvodai Intézmény 2023. szeptember 1. napjától kezdődően 503 férőhelyen és 6 telephelyen biztosítja a gyermekek óvodai nevelését. A lakosság gyermeklétszámának változását folyamatosan figyelemmel kell kísérni és a változástól függően a szükséges beavatkozásokat megtenni. Amennyiben a vizsgált létszám növekedik a Püspökladány Város Önkormányzata, mint fenntartó a törvény adta lehetőség szerint a maximális csoportlétszám bővítésével élhet.

A meglévő óvodai épületek felújítására a fenntartó „A Püspökladányi Egyesített Óvodai Intézmény fejlesztése a foglalkoztatás és életminőség javításáért, a munkába állás segítéséért” pályázati címmel a Szivárvány óvoda épületének teljes külső felújítása valósul meg. Az elmúlt évben a Nyitnikék Tagóvoda teljes külső felújítás és energetikai fejlesztése valósult meg. Szeptembertől 150 gyermek óvodai ellátását fogja biztosítani az új telephelyként bejegyzett Bajcsy-Zsilinszky utca 3-5 szám alatti épület, mely teljes energetikai korszerűsítésen esett át, a nevelési év kezdésére a belső terek is felújításra kerülnek. A legnagyobb létszám és a lehetőségeket is figyelembe véve ovi foci pályát lehetne kialakítani, valamint öntött gumi játszóudvart is.

A beruházások célja a gyermekek részére biztosított ellátás minőségének javítása.

2022. októberétől 75 kisgyermek óvodai nevelését biztosítja az Eröss Lajos Református Általános Iskola és Óvoda.

Általános iskola

Az Nkt. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg. A településünkön 4 általános iskola működik.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét is szolgálja. A család- és nővédelmi gondozást az Eütv. 41. §-a rögzíti, ennek értelmében biztosítani szükséges a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás és gondozás eszközeivel, a családtervezéssel összefüggő ismeretek átadását és a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedéseket.

A védőnők az egészségügyi alapellátás részeként a területen, a különböző szintű oktatási intézményekben a prevenció terén tevékenykednek. Püspökladányban 6 területi és 2 iskolai védőnői körzet van.

2023. július 1-től az állam gondoskodik a védőnői ellátásról is. A védőnői ellátást a Kormány által rendeletben kijelölt állami intézményfenntartó a vármegyei kórház útján biztosítja. Püspökladány esetében ez a Debreceni Egyetem Klinikai Központ. Az ellátás jogszabályban előírt tárgyi feltételeit viszont az állam a települési önkormányzattal kötött megállapodás útján

is biztosíthatja, az intézményfenntartó a települési önkormányzatot tájékoztatja a védőnői ellátás megszervezésével összefüggő személyi és tárgyi feltételek biztosításával kapcsolatos döntésekről. A törvény előírja, hogy a települési önkormányzat a 2022. december 31-én a védőnői ellátásra szolgáló ingatlan és ingó vagyonát e feladattól nem vonhatja el. A települési önkormányzat 2023. július 1. napjával biztosítja az állam számára a 2023. június 30. napján a védőnői ellátásra szolgáló ingó és ingatlan vagyonnak az ingyenes használatát.

A települési önkormányzat által a védőnői ellátás biztosítása érdekében 2023. július 1-jét megelőzően kötött szerződés 2023. június 30. napjával hatályát veszti. Az egészségügyi szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott védőnő és a védőnői ellátás körében foglalkoztatott személy tekintetében a munkáltatói jogokat 2023. július 1-től az az irányító vármegyei kórház gyakorolja, amely területileg illetékes a védőnői körzet tekintetében. Az egészségügyi szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott védőnő jogviszonyát a munkáltatói jogutódlás nem érinti, azt folyamatosnak kell tekinteni.

Az iskolavédőnői ellátás a védőnői szolgáltatás olyan speciális területe, melynek során a 6-18 évesek, valamint a 18 év feletti, középfokú nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevők egészségének megőrzése, fejlesztése, és az ahhoz kapcsolódó problémák megelőzése, korai felismerése, kiküszöbölése és gyógyítása történik.

Az iskolavédőnő feladatai az életkornak megfelelő szűrővizsgálatok elvégzése, ha szükséges szakorvoshoz való irányítás, személyi higiéné ellenőrzése, elsősegélynyújtás, védőoltások szervezése, krónikus betegek életvitelének segítése, egészségnevelő órák, fogadóórák tartása, az iskolai testneveléssel, könnyített- és gyógytestneveléssel valamint a diáksporthal kapcsolatos egészségügyi feladatok ellátása, pályaalkalmassági vizsgálatok előkészítése.

5.4. A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza.

A rendőrség az ideiglenes megelőző távoltartást elrendelő határozatát megküldi a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnak. A határozat meghozatalát követően a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 24 órán belül köteles felkeresni a bántalmazott személyt és a bántalmazót, és a kiskorút érintő veszélyeztető helyzet megszüntetése érdekében gyermekvédelmi intézkedést kezdeményez. A jogszabály pontosan meghatározza, hogy a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat köteles jelezni a családvédelmi koordinációs szervnek (Jegyző felé), ha a hozzátartozók közötti erőszak veszélyét észleli. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a családban történő erőszak ártalmainak csökkentése érdekében köteles együttműködni a jelzőrendszer tagjaival, valamint kölcsönös tájékoztatással élni a kialakult helyzetről. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a segítő munka során gondoskodik arról, hogy a bántalmazott jogi, egészségügyi, pszichológiai segítséget kapjon. Továbbá tájékoztatást ad a bántalmazónak, hogy a hozzátartozói erőszak ismétlődésének milyen következményei lehetnek. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, tájékoztatást nyújt a bántalmazónak a

terápiás kezelésekről és más segítségnyújtási konfliktuskezelési lehetőségekről. Ezek eléréséhez igény szerint közreműködik a Család-és Gyermekjóléti Szolgálattal.

5.5. Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A településen anyaothton vagy családok átmeneti otthona nem működik. Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás az anyaothton és a családok átmeneti otthona, mely legközelebb Debrecenben található. Az anyaothtonról és a családok átmeneti otthonairól bővebben a Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ család gondozói tájékoztatást és segítséget tudnak nyújtani.

Emellett a Család-és Gyermekjóléti Központ egyik speciális szolgáltatása a Készenléti Szolgálat. A Szolgálat célja a Központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali, szakszerű segítségnyújtás, tanácsadás, vagy tájékoztatás az érintett gyermek, családok számára, az azonnali ideiglenes elhelyezést igénylő esetekben. A Központ gondoskodik a lelkeségély-telefonvonal a működtetéséről. A készenléti szolgálat célja a Család- és Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség: tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása.

A Társadalmi Megújulás Operatív Program „Modellkísérleti program az alapszolgáltatások funkcionális összekapcsolására” című konstrukció keretében „Segítsünk többen, többet!” című projekt lehetőséget teremtett a „krízis ház” létrehozására a Püspökladány, Rákóczi u. 8. szám alatti ingatlanban. Elsődleges tevékenysége a krízishelyzetbe került családok megsegítése. A szolgáltatás a családjában átmenetileg krízishelyzetbe kerülő gyermekek érdekeit szolgálja. A Krízisházat elsősorban azok a személyek kérelmezhetik, akik krízishelyzetbe kerültek, családon belüli erőszak miatt menekülnek, elveszítették a lakásukat, családi konfliktusok miatt otthontalanná váltak, elemi csapás miatt veszítették el otthonukat.

A család 3+3 hónapig maradhat a Krízisházban.

További Krízisház kialakítására lenne szükség a településen

5.6. A nők szerepe a helyi közéletben

A településen a helyi közéletben jelentős szerephez jutnak a nők. A Püspökladányi Közös Önkormányzati Hivatalban, a Járási Hivatalban lényegesen magasabb a nők aránya, mint a férfiaké. Emellett a szociális, egészségügyi, nevelési-oktatási, és kulturális intézményekben a női dolgozók aránya magasabb.

5.7. A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nincs információnk a nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémákról.

5.8. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Néhány óvodai épületek energetikailag korszerűtlen	Óvodai épületek külső és belső felújítása, tornaszoba biztosítása
Nevelési-oktatási intézmények teljes körű akadálymentesítése	Célzott pályázatok figyelése
Bölcsődei férőhely bővítésének szükséglete	Férőhelybővítés - folyamatban
Nehezen elérhető fejlesztő foglalkozás	Óvoda számára pszichológus szakember és logopédus alkalmazása
Egy házi gyermekorvosi praxis betöltetlen	Pályáztatás
Szociális lakások állománya csökken	Szociális lakások vásárlása
Meglévő szociális lakások állapotának romlása	Szociális lakások felújítása, korszerűsítése
Krízis lakás megszűnése, több lakásra van igény	Új krízis lakások kialakítása

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1. Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	2 512	2 002	125,47%
2017	2 521	2 001	125,99%
2018	2 555	1 991	128,33%
2019	2 635	1 976	133,35%
2020	2 692	2 004	134,33%
2021	2 732	2 010	135,92%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	1 639	2 367	4006
2017	1 598	2 313	3911
2018	1 553	2 272	3825
2019	1 552	2 255	3807
2020	1 504	2 217	3721
2021	1 473	2 182	3655

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	58	2	1 107	1 716	5	191	n.a.
2017	66	2	1 091	1 707	4	178	13
2018	68	1	1 075	1 718	4	161	13
2019	71	1	1 111	1 749	3	144	14
2020	77	1	1 075	1 751	2	127	13
2021	77	3	1 057	1 746	6	107	13

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A település lakosságában folyamatos növekedést mutat a 65 év feletti lakosok száma. A lakosságunk folyamatosan öregszik. Ez a tendencia országosan is érzékelhető. Fontos, hogy minden országosan kötelező feladatot, például szociális étkeztetést maximális színvonalon tudjunk biztosítani, de nagyon fontos az is, hogy a nem kötelező feladatokra is nagy hangsúlyt fektessünk. Több évtizedre tekint vissza például az önkormányzat évvégi pénzbeli támogatása a 70, valamint 90 éven felüliek számára. Ezeket az ellátásokat folyamatosan figyelemmel kell kísérni és szükség szerint beavatkozni.

Az idősök között nagyon sok az egyedülálló és a kisnyugdíjas. Különösen azon nők helyzete radikális, akik aktív korokban háztartásbeliként élték életüket, idősként minimális nyugdíjjal rendelkeznek, vagy nyugdíjjogosultságot sem szereztek. Születéskor várható élettartamuk hosszú évekkal meghaladja a létbiztonságot garantáló házastársakét, ami oda vezet, hogy párjuk elvesztését követően számottevő minőségi és mennyiségi veszteséggel kell számolniuk.

Az özvegy nők és férfiak amennyiben nem létesítenek párcapcsolatot, egyedül kényszerülnek fenntartani lakásukat és önállóan kell gondoskodniuk megélhetésükről, miközben nagy arányuknak jövedelme még mindig alacsony összegű az ilyen formájú megélhetési módhoz, egészségi állapotuk pedig fokozatosan romlik. Előbb-utóbb ezen személyek kiszolgáltatott helyzetbe kerülnek. A gyakorlati tapasztalat azt mutatja, hogy az időskorúak gyermekei az elvándorlás, valamint a jelentős földrajzi távolság, vagy éppen munkahelyi kötelezettségeik miatt nem tudják felvállalni a tradicionális értelemben vett szülőkről, idős rokonaikról történő gondoskodást.

Mérlegelni kell azt a lehetőséget, hogy szükséges-e az idősök bentlakásos otthonának férőhelybővítése. Vagy különálló apartmanházak építésével, vagy csak a szobák számának növelésével.

A demográfiai helyzetre reagálva 2009-ben megalkották Magyarországon az Idősügyi Nemzeti Stratégiát. A Stratégia hosszútávú célkitűzéseket fogalmaz meg 2034-ig. A cél elérése érdekében rövidebb időintervallumú cselekvési terveket dolgoztak ki (3 év) a

fejlesztendő területekre. Az ütemezés lehetőséget biztosít arra, hogy a társadalom- és gazdaságpolitikai helyzet változásaira reagálva fogalmazzák meg a szükséges feladatokat.

„A Stratégia legfőbb céljainak meghatározása hosszú távon, 2034-ig:

- a születéskor várható élettartam közelítése az európai uniós átlaghoz,
- az egészségben eltöltött évek számának növelése,
- az aktív élet fenntartásának növelése,
- az időskori jövedelembiztonság megteremtése,
- a társadalmi integráció erősítése,
- a különböző szolgáltatások (egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális stb.) összehangolása az idősödők és idősek szükségleteinek és érdekeinek figyelembevételével,
- az idősek élethosszig való tanulásának támogatása, a digitális tananyagok hozzáférhetőségének biztosításával,
- az „aktív idősödés” feltételeinek erősítése, mely nem csupán a fizikai aktivitást, a munkaerőpiacon maradást jelenti, hanem a társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvételt is,
- az idősödési folyamat „menedzsmentjének” elterjesztése már a fiatalkorban,
- a társadalmi szemléletváltás mind a gazdasági, mind az idősödés társadalmi megítélését és megélését illetően.” (Forrás: INS)

A KSH 2011-ben végzett népszámlálási adatai szerint Magyarországon 2011-ben 100 gyermekkorúra közel 115 idős korú jutott. Megfigyelhető, hogy az ország megyéi, régiói között jelentős eltérések mutatkoznak az öregedési index tekintetében, de az adatok egységesen minden területen emelkedést mutatnak.

Egyre több olyan háztartás van, amelyekben csak idős emberek élnek. Az életkor előrehaladtával nő az egyszemélyes háztartások száma, azon belül is az egyedül élő idős nők száma. Az idős személyek, még ha egyedül is élnek nem költöznek gyermekeikhez, családtagjaihoz ameddig csak tudnak magukról gondoskodnak. Ha segítségre is szorulnak, szívesebben maradnak a megszokott környezetükben, a megszokott napi rutinjukkal. Amellett, hogy külső személy segítségét is igénybe veszik, erősödik a családi kapcsolat, a családi segítségnyújtás. Nagy figyelmet kell fordítani az idős személy szociális és egészségügyi helyzetére, de emellett kiemelten kell figyelni az idős személy lelki életére. Az egészségi állapot romlása, az aktív élet csökkenése még a viszonylag jó anyagi helyzetben lévő személyek lelkére is negatívan hat. A feleslegesség tudata lelki válságot idézhet elő.

Az idősek segítése a család, a helyi közösség és a társadalom felelősége. Fő cél az aktív, egészséges időskor megteremtése. Ehhez szociális szolgáltatásokat kell biztosítani. Éppen ezért a nyugdíjrendszer mellett kiemelt szerepet kap a szociális ellátórendszer.

Az alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. A humánszolgáltatások biztosítása mellett az idősek közbiztonságára is nagy figyelmet kell fordítani.

Míg korábban az idős személyekről mindig a családok gondoskodtak, napjainkban egyre nagyobb hangsúlyt kapnak a bentlakásos intézmények. Amíg korábban három-négy testvér megosztva gondoskodott a szülőkről, addig napjainkban egy-két gyermekre jut a szülőkről való gondoskodás. Felmerül további problémaként, hogy a helyben élő szülőt segítse az egyén vagy a felnőtt gyermekén próbáljon segíteni. Egyre inkább problémát jelent nemcsak az időbeliség, hanem a térbeliség problémája is, hiszen nem közeli vagy azonos településeken élnek a generációk.

6.2. Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	572	495	498	418	437	370
41-45 év (TS 042)	Fő	49	58	53	35	43	25
	%	8,57%	11,72%	10,64%	8,37%	9,84%	6,76%
46-50 év (TS 043)	Fő	54	40	41	24	28	20
	%	9,44%	8,08%	8,23%	5,74%	6,41%	5,41%
51-55 év (TS 044)	Fő	51	39	33	46	34	24
	%	8,92%	7,88%	6,63%	11,00%	7,78%	6,49%
56-60 év (TS 045)	Fő	76	54	67	58	53	39
	%	13,29%	10,91%	13,45%	13,88%	12,13%	10,54%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	54	71	92	109	130	142
	%	9,44%	14,34%	18,47%	26,08%	29,75%	38,38%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

A csatolt táblázat szerint nő a 61 év feletti nyilvántartott álláskeresők száma, de ennek oka pont az, hogy a részükre nyugdíjszerű ellátást megelőző ellátás került bevezetésre, mellyel pont az volt a cél, hogy ellátásuk, megélhetésük központi beavatkozással legyen megoldott.

A nyugdíjasok, járadékosok száma csökkenést mutat. A jelenség mögött elsősorban az öregségi nyugdíjkorhatár 2013 és 2022 közötti, 62-ről 65 évre történő fokozatos emelése áll, de a létszám alakulásában szerepet játszanak a nyugdíjasokat érintő járulékfizetési változások is.

- b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A nappali ellátás keretén belül folyamatosan bővítésre került a demens személyek ellátotti létszám bővítése Püspökladány, Szent István u. 33. szám alatti telephelyen, a Püspökladány, Gárdonyi Géza u. 47. szám alatti telephelyen. Az időskorú népesség idősödő korcsoportjának kezdő évszáma összefügg az egyén gazdasági aktivitásának megszűnésével. A nyugdíjba vonulás jelentős változást hoz az élet minden területén. Teljesen megváltozik a napi rutin. Az életvitel egyik napról a másikra gyökeresen átalakul. A gazdasági aktivitás megszűnése viszont nem jelenti az egyén aktivitásának megszűnését. A családi kapcsolatok erősödése mellett szerepet kapnak a társadalmi programokon való részvétel fontossága, civil szervezetek aktivitása. Ezt a településünkön több kiválóan működő civil szervezet biztosítja, melyet önkormányzatunk lehetőségeihez mérten folyamatosan támogat is.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Nincs információnk.

6.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

- a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idősorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő idősorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	2 512	97	222	470
2017	2 521	100	219	528
2018	2 555	106	207	577
2019	2 635	106	202	485
2020	2 692	104	200	520
2021	2 732	104	188	583

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Az idős lakosság egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése jó. A szociális intézményünk a város több településrészén is jelen van, ezzel biztosítva a hozzáférést. Az egészségügyi hozzáférés a Petritelepi városrészben és a Központban biztosított, jelenleg az Újtelepi városrész nem megoldott.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A kulturális szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosított. Akár a Segítő Kezek Püspökladányi Központja által, akár a Tájékoztató Központ programjain valamint a civil szervezetek által.

A humánszolgáltatások biztosítása mellett az idősek közbiztonságára is nagy figyelmet kell fordítani. A közbiztonság az idős személyeken kívül, minden településen élő számára fontos. A közbiztonság növelése érdekében az Önkormányzat egyik lehetősége a már meglévő térfigyelő kamerarendszer fejlesztése, bővítése.

Püspökladányban közbiztonsági és bűnmegelőzési szempontból komoly előrelépést hozott a térfigyelő rendszer kiépítése. A kameráknak fontos szerep jut a bűnmegelőzésben (a városba bevezető valamennyi út mentén tábla figyelmeztet a térfigyelő rendszerre), és a bűnüldözésben.

c) idősek informatikai jártassága;

Idősügyi Infokommunikációs Modellprogram 2017 program 2022. december 31.-én zárult. 2023. január 01. napjától 2023. november 30. napjáig a Segítő Kezek intézmény, mint munkáltató lett megbízva a feladatellátással. A programban 4 fő közfoglalkoztatott látja el a segítő tevékenységet.

Az Infokommunikációs Program diszpécser központjának kialakítása 2017 augusztusában kezdődött el, a Segítő Kezek 4150 Püspökladány Gárdonyi Géza utca 47 szám alatti telephelyén, a rendelkezésre bocsájtott helyiségében. 2017. augusztus hónapban érkezett meg a programban részt vevő 6 fő dolgozó részére egy-egy db számítógép asztal, valamint szeptember 26-án megérkezett a munkatársak részére 6 db laptop, 6 db fejhallgató, 6 db mikrofon, 6 db pendrive, és a munkájukat megkönnyítő 1 db multifunkciós fénymásológép.

A modellprogramban 30 idős ellátott, 6 munkatárs vesz részt, akik az idősek informatikai készségét fejlesztik az idős személyek otthonában. A program a nagy sikerre való tekintettel meghosszabbításra került.

d) a generációk közötti programok.

A generációk közötti programokat elsősorban az önkormányzat intézményei teszik lehetővé. Így szerepet vállal a Püspökladányi Egyesített Óvodai Intézmény, a Tájékoztató Központ és a Segítő Kezek Püspökladányi Központja.

6.4. Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermejkölési Szolgálat és Központ a szabadidős, kulturális tevékenységét Püspökladány város lakosságának, valamint az intézmény gondozási körébe tartozó ellátott személyek szükségleteire alapozva végzi, figyelembe véve az adott személyi, tárgyi feltételeket, kulturális hagyományokat, igényeket.

Az intézmény rendezvényeire adott az infrastruktúra - termek, épületek, telephelyek-, de egyéb esetekben a rendezvények lebonyolítására az intézmény igénybe veheti a Dorogi Márton Városi Könyvtár és Művelődési Központ színháztermét, az Ifjúsági Ház épületét.

A rendezvények szervezése kiterjed a nemzeti, kisebbségi kultúra értékeinek bemutatására, megismertetésére, az ünnepek kultúrájának gondozására, a hagyományápolásra, valamint a csoportos szabadidő eltöltést szolgáló, művelődési célú és szórakoztató tevékenységekre is.

Az elmúlt évek célzott programjai a településen:

- ✓ Január első napjaiban az ellátottakkal közösen köszöntöttük az új esztendőt.
- ✓ Februárban tartottuk a Térségi Farsangot.
- ✓ Az intézmény Püspökladány gesztortelepülésen, és a társult településeken (Sárrétudvari, Szerep, Nagyrábé és Földes) minden évben megszervezi és lebonyolítja a Települési Gyermekvédelmi Tanácskozást
- ✓ Nőnap köszöntő
- ✓ A Sárréti Kábítószér Egyeztető Fórumon vettünk részt.
- ✓ A húsvéti ünnep előkészületeiben szorgoskodtunk, az ünnephez tartozó szokásokat, hagyományokat, mondókákat, verseket elevenítettünk fel.
- ✓ Májusban anyák napi ünnepség
- ✓ A Városi Rendőrkapitányság prevenciók előadássorozata valósult meg a püspökladányi telephelyeinken.
- ✓ Gyermeknap
- ✓ A fogyatékosok nappali ellátottjainak nyári táborát szerveztünk.
- ✓ A nyári hónapokban rendszeresen szerveztünk szabadtéri programokat az intézmény udvarán, melyek kellemes hangulatban teltek.
- ✓ A püspökladányi és a társult települések idős ellátottjai számára kirándulást szerveztünk.
- ✓ Egészségvédő programon is részt vettünk az EFI iroda szervezésében
- ✓ Októberben a Térségi Idősek napja
- ✓ Rendőrségi Fórumra került sor, melyen időseink megosztották tapasztalataikat bűnmegelőzés, biztonságos közlekedés témakörökben.
- ✓ Gyertyagyújtással megemlékeztünk a halottak napjáról.
- ✓ Közbiztonsági Fórumra került sor az intézmény telephelyein.
- ✓ Karácsonyi ünnepség megrendezésére került sor az intézményen belül.
- ✓ Az év minden hónapjában megemlékeztünk az adott hónapban születés illetve névnapot ünneplő ellátottainkról.

Forrás: Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermejkölési Szolgálat és Központ

6.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen élő idősek száma folyamatosan emelkedik	Folyamatosan figyelemmel kell a jelenlegi ellátások kihasználtságát, szükség esetén gondoskodni kell azok bővítéséről
A célcsoport folyamatos növekedése miatt a tevékeny időskor biztosítása	Tevékeny időskor figyelemmel kísérése, szükség esetén annak bővítése
Szükséges az idősek informatikai jártasságának növelése	Az idősek informatikai jártasságát elősegítő program hosszabbítása a programban résztvevők számának növelése
Az idős személyek közbiztonságának folyamatos növelése	Kamerarendszer folyamatos bővítése
Szociális lakások állománya csökken	Szociális lakások vásárlása
Meglévő szociális lakások állapotának romlása	Szociális lakások felújítása, korszerűsítése
Szociális ellátást biztosító épületek magas rezsiköltsége	Épületek energetikai korszerűsítése
A település egészségügyi alapellátása és szakellátása folyamatos fejlesztést igényel, kiszolgálva a lakosság egészségügyi érdekeit	A rendelőhelyiségek felújítása, Háziorvosi eszközök beszerzése, bővítése, Alapellátás fejlesztése,
Egészségügyi szakellátások iránt megnövekedett szükséglet	Egészségügyi szakellátások fenntartása, esetleg bővítése, szakellátáshoz kapcsolódó eszközbeszerzés
Egészségügyi intézmények épületének minősége	Épületek további energetikai korszerűsítése, akadálymentesítés bővítése
Úthálózat minőségének, folyamatos karbantartása, javítása, Külterületi kerékpárút fejlesztése, Autóút, autópálya	Infrastruktúra fejlesztése, munkanélküliség csökkentése, Kerékpárút fejlesztése Csapadékvíz-elvezető csatorna felújítása, bővítése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4. § a) bekezdés értelmében fogyatékos személy: az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja;

A Fogyatékosokkal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	332	333	665
2017	308	310	618
2018	285	292	577
2019	253	273	526
2020	243	256	499
2021	232	244	476

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	67
2017	72
2018	72
2019	72
2020	74
2021	73

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

A munkáltató a fogyatékos személy munkához jutásának elősegítése érdekében – a felvételi eljárás során – köteles biztosítani az egyenlő eséllyel hozzáférhető környezetet. A munkáltatót a (3) bekezdésben foglalt kötelezettség abban az esetben terheli, amennyiben

- a) a megüresedett álláshelyet nyilvánosan meghirdette,
- b) az álláshelyre a fogyatékos személy oly módon jelentkezett, hogy jelezte a meghallgatáshoz szükséges speciális igényeit, és
- c) azok biztosítása a munkáltató számára nem jelent aránytalanul nagy terhet. Aránytalanul nagy tehernek minősül az, ha a kötelezettség teljesítése a munkáltató működését ellehetetleníti.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató akkreditált munkáltatókat és a fejlesztő foglalkoztatást végző foglalkoztatókat a központi költségvetés – jogszabályban meghatározottak szerint – támogatásban részesíti.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Csak a településre korlátozottan nem beszélhetünk munkavállalást segítő lehetőségekről, ez csak egységes, országos erőfeszítésekkel valósítható meg.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nem rendelkezünk információval hátrányos megkülönböztetésről.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A pénzbeli és természetbeni ellátások mellett szociális alapszolgáltatás is gondoskodik az érintett személyekről.

A településen kettő intézmény látja el a fogyatékos személyek nappali ellátását.

A Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermejjóléti Szolgálat és Központ és a Napfényes Szociális Támogató Egyesület.

A Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermejjóléti Szolgálat és Központ a fogyatékosok nappali ellátása a 18. életévüket betöltött, fogyatékossgal élők számára a különböző képességterületeken szerzett ismeretek megtartására, gyakorlására, szabadidős tevékenységek szervezésére, étkezés lehetőségének igénybevételére, társas kapcsolatok biztosítására, valamint alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére irányuló szakmai tevékenység. A szolgáltatás Püspökladányban a Gárdonyi Géza u. 47. számú telephelyén működik.

A napi tevékenységünk része az ellátottak mindennapi életviteléhez szükséges ismeretek elsajátítása, gyakorlása pl. évszaknak megfelelő öltözködés, testápolás, táplálkozás, tájékozódás a szűkebb környezetben, pénz ismerete, használata, (szituációs játékok keretében). Az értelmileg sérült emberek számára legfontosabb az, hogy képességeikhez mérten elsajátítsák azon ismereteket, melyek segítik őket a mindennapi életvitelben.

A szolgáltatás feladatai:

- ✓ Az iskolarendszertől kikerült fiatal felnőttek számára a közösség biztosítása, (mikrocsoportok létrehozásával azonos képességűek szerinti foglalkoztatás).
- ✓ Az ellátásban részesülők szocializációjának elősegítése, (szituációs gyakorlatok folyamatos biztosítása, kapcsolatok erősítése, megtartása, önálló képességek fejlesztése).
- ✓ Az önállóság erősítése, fokozása, (napi szintű foglalkoztatás keretében, éntudat erősítése csoportfoglalkozás keretein belül).
- ✓ Ismereteik szinten tartása, bővítése, (napi szinten történő foglalkoztatás, a meglévő képességek megtartása, új munkamódszerek betanítása).
- ✓ Pszichés funkciók fejlesztése, (egyéni esetkezelés formájában, illetve csoport foglalkozás keretében önismereti tréning és zeneterápia biztosítása).
- ✓ Kulturális és sport programokon történő részvétel megszervezése (zenés, táncos műsorokon való fellépés, ünnepeken való részvétel.)

Az ellátottak szállítását az intézmény a tulajdonában lévő személyszállító autóval oldja meg (lakásukról az intézménybe, illetve az intézményből az otthonukig). Az intézmény szakmai egységének dolgozói napi rendszerességgel tartják a kapcsolatot az ellátottak hozzátartozóival. Az ellátottak, és az ellátottak hozzátartozói maximálisan elégedettek a szolgáltatás szakmai színvonalával, a munkatársak szakmai elhivatottságával.

A fogyatékosok nappali ellátása 2009. szeptember 1-től működik. Engedélyezett férőhelyek száma: 30 fő.

A Napfényes Támogató Szociális Egyesület 2005-ben alakult, közhasznú társadalmi szervezetként működik.

Az egyesület Püspökladány város és kistérsége, illetve Hajdú-Bihar megye közigazgatási területén élő lakosság számára biztosít komplex segítségnyújtást a szervezeti egységek együttműködése, törvényi szabályozottsága szerint.

Az egyesület jövőképe: a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, önrendelkezési képességének megteremtése, egyéni igényeken alapuló, biztonságos, kiegyensúlyozott, önálló életvitel kialakítása.

Szolgáltatásaink:

- Támogató Szolgálat
- Fogyatékos személyek nappali ellátása
- Fejlesztő foglalkoztatás
- Támogatott Lakhatás

A Támogató Szolgálat meghatározott feladatokat lát el; – lakókörnyezetben történő speciális segítség. Személyi segítő szolgálat, az információnyújtás, tanácsadás, ügyintézés, a Személyi Szállító szolgálat és speciális kiegészítő szolgáltatások. A segítségnyújtás mindig személyre szabottan, tervszerűen és a fejleszteni kívánt területre fókuszálva történik.

A Napfényes Szigeten a fogyatékos személyek nappali ellátása 40 fő számára biztosított. A családias légkörű, az ellátottak korának, egészségi állapotának, és funkcióvesztésüknek, valamint meglévő képességeinek megfelelően kialakított és felszerelt intézmény lehetőséget teremt az önálló életvitel kialakítására, az önállóság fejlesztésére, a testi és szellemi fejlődésre, szinten tartására, munkavégzésre, illetve munka jellegű tevékenység végzésére.

Az intézmény keretein belül működik a fejlesztő foglalkoztatás, melynek célja; olyan rendszeres elfoglaltságot biztosítani, mellyel az ellátottak meglévő munkaképességének szinten tartható, fejleszhető azáltal, hogy a rendszeres munkavégzés célú foglalkoztatással valamilyen értéket képviselő, végterméket hoz létre, illetve kiegészítő pénzforráshoz jut, sőt lehetőséget teremt az ellátott társadalmi re-integrációjára, rehabilitációjára.

A támogatott lakhatás a fogyatékos személyek részére biztosított ellátás, amely az életkornak, egészségi állapotnak és önellátási képességnek megfelelően, az ellátott önálló életvitelének fenntartása, illetve elősegítése érdekében biztosítunk 7 fő fogyatékos személy részére.

Feladatunk, hogy a speciális bánásmódot igénylő ellátottak mindennapjait olyan céltudatossággal, és szakmai előrelátással szervezzük, hogy a lehetőségek teljes kihasználásával, minél önállóbb életvezetésre legyenek képesek.

A szolgáltatások biztosításával a szülők és a sérült fiatalok támogatásának szükségességét felismertük, szembesültünk a fogyatékos gyermeket nevelő szülők gondjaival, hogy milyen fontos tettel és segítséggel mellettük állni.

Bizonyára Önök is átéltek már az életben olyan pillanatot, mikor mások segítségére szorultak. A fogyatékos személyek megtalálták azt a helyet, a Napfényes Szigeten ahol a segítség önzetlen, és sosem fogy el.

A szakemberek, a jó érzésű emberek SEGÍTENEK, segíteni akarnak embertársaikon, akik ma még gyengék és bizonytalanok, de teli vannak reménnyel, hogy elindulhassanak az úton, amelytől joggal várják a csodát, hogy emberhez méltó életet élhessenek, ők is egyek legyenek az egyenlők között.

forrás: <http://www.napfenyesegyesulet.hu/>

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

A tartós betegségre, illetőleg súlyos fogyatékosra tekintettel folyósított ellátások:

- ✓ Magasabb összegű családi pótlék
- ✓ Fogyatékosági támogatás
- ✓ Vakok személyi járadéka

Egészségkárosodáshoz kapcsolódó ellátások

- ✓ Rokkantsági járadék

Természetbeni ellátások és szolgáltatások

- ✓ Közgyógyellátás
- ✓ Ápolási díj
- ✓ Gyermek részére megállapítható támogatások
- ✓ Normatív tankönyvtámogatás
- ✓ Étkezési térítési díjkedvezmény

Szociális alapszolgáltatások

- ✓ Étkeztetés
- ✓ Házi segítségnyújtás
- ✓ Családsegítés
- ✓ Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- ✓ Támogató szolgáltatás
- ✓ Nappali ellátás

Szakosított ellátási formák

- ✓ Fogyatékos személyeket ellátó intézmények

- ✓ Lakóotthon

Egyéb kedvezmények

- ✓ Személyi jövedelemadó-kedvezmény
- ✓ Gépjárműadó fizetése alóli mentesség
- ✓ Utazási kedvezmény
- ✓ Utazási költségtérítés

A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési és egyéb kedvezményei

- ✓ Gépkocsi szerzési támogatás
- ✓ Személygépkocsi átalakítási támogatás
- ✓ Parkolási Igazolvány
- ✓ Akadálymentesítési támogatás

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire.

A fogyatékos személy számára biztosítani kell - a fogyatékoságával összefüggésben - az állapota javításához, az állapotromlása megelőzéséhez szükséges rendszeres és hatékony egészségügyi ellátást. Az orvos - vagy az általa megbízott egyéb egészségügyi dolgozó - a kiskorú személy fogyatékoságának megállapításakor a szülőt (gyámat) haladéktalanul tájékoztatja az igénybe vehető ellátásokról és fejlesztési lehetőségekről. Az egyes fogyatékoságokkal és szolgáltatásokkal kapcsolatos általános információk elérhetők a Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Nonprofit Kft. és a Kézenfogva Alapítvány által működtetett <http://www.efiportal.hu/> (*Egységes Fogyatékoságügyi Információs Portál*) és <http://info.kezenfogva.hu/> oldalakon, továbbá az országos érdekképviselői szervek honlapjain is. *forrás: Belügyminisztérium Civilkapcsolati és Ügyfélszolgálati Osztály Tájékoztató fogyatékosághoz és egészségkárosodáshoz kötődő ellátásokról és szolgáltatásokról 2023*

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat tulajdonában álló közintézmények esetében folyamatosan arra törekszünk, hogy az egyes szolgáltatások a fogyatékkal élők számára is minél szélesebb körben elérhetőek, megközelíthetőek legyenek. Az egészségügyi intézmények, a hivatal és a szociális intézmények akadálymentesen megközelíthetőek, de törekvés van azok bővítésére,

minőségének javítására. Folyamatban van a Művelődési Központ színháztermének akadálymentesítése is. A Tájékoztató Központ többi tagintézménye, illetve a Központ földszinti terei jelenleg is megközelíthetőek akadálymentesen.

Fontos, hogy az óvodáink és bölcsődénk is megfeleljen ezen elvárásoknak.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Az épületek akadálymentesítéséről más esett szó, de ugyanilyen fontos az információs és kommunikációs akadálymentesítés is. Egészségügyi intézményeinkben és a Közösségi Házban is a hallókészüléket használó hallássérültek számára indukciós hurokerősítő készüléket biztosítunk az akadálymentesítés során.

A hivatal épületén belül, minden akadálymentesítéssel érintett területen az ajtók mellett, a kilincs felőli oldalon, a falon a helyiség számát és funkcióját jelölő funkciójelző táblákat kerültek kihelyezésre.

Cél, hogy minden közszolgáltatási intézmény hasonló segítséget tudjon adni a fogyatékkal élők számára.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Gazdasági szervezetek épületeivel kapcsolatban nem áll rendelkezésünkre adat.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A mozgáskorlátozottak számára a közterületen való önálló közlekedés feltételei adottak. A település legforgalmasabb területein a gyalogos átkelőhelyek átalakítása megtörtént. A közlekedési lámpával ellátott gyalogos átkelőhelyek hangos tájékoztatóval vannak ellátva, amely a gyengén látók átkelését segíti.

A Vasútállomás akadálymentesítése megtörtént, korszerű, széles, sk+55 cm magasságú, akadálymentes, térkő burkolatú peronok épültek, melyek aluljárón át közelíthetők meg.

A közforgalmú intézmények külső és belső akadálymentesítése részben megoldott.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

lásd: 7.1 d)

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A településen nincs konkrét fogyatékossgal élő személyek részére nyújtott támogatás, de a szociális ellátások igénylésekor figyelmet fordítunk a személyek egyéni helyzetére. A szociális ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatásokról szóló 4/2015. (II. 27.) számú önkormányzati rendelet szerint lehetőség van szociális helyzetre való tekintettel az eseti jelleggel biztosított rendkívüli települési támogatás igénylésére. Rendkívüli települési támogatás különösen az alábbi indokokra való tekintettel állapítható meg:

- ✓ gyógyászati segédeszköz beszerzésére, gyógykezelésre, ha a kérelmező nem rendelkezik közgyógyellátási igazolvánnyal,
- ✓ elemi kár (árvíz, talajvíz, tűzvész, villámcsapás stb.) elhárításához,
- ✓ betegségből eredő többletköltségek enyhítésére,
- ✓ válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához,
- ✓ egyéb, a létfenntartást veszélyeztető helyzet fennállása esetén.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A településen több civil szervezet, alapítvány, illetve egyesület is működik, melyek célja a sajátos igényeik kielégítése.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nem rendelkezünk információval kizárólagosan helyi szintű társadalmi problémákról. Ugyanakkor nagyon fontos a szemléletformálás és a fogyatékossgal élő emberek problémáinak megismerése, valamint az, hogy milyen segítségre van szükségük, hogyan tudjuk megkönnyíteni mindennapjaikat.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az önkormányzati fenntartású épületek akadálymentesítése nem teljes körűen megoldott	Önkormányzat tulajdonában lévő épületek akadálymentesítése, meglévő akadálymentesítés minőségének javítása
A fogyatékkal élők szervezeteinek segítése	Együttműködés az érdekképviselői szervezetekkel
Fogyatékkal élő személyek számának folyamatos figyelemmel kísérése	Szükség szerint beavatkozás az önkormányzati intézmények férőhely bővítését illetően
Integrált játszótér hiánya	Integrált játszótér kialakítása

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szociális lakások állománya csökken	Szociális lakások vásárlása
Meglévő szociális lakások állapotának romlása	Szociális lakások felújítása, korszerűsítése
Krízis lakás megszűnése, több lakásra van igény	Új krízis lakások kialakítása
Szociális ellátást biztosító épületek magas rezsiköltsége	Épületek energetikai korszerűsítése
Gyermekétkeztetést biztosító épületek felújítása, szolgáltatás minősége és technikai adottsága elavult	Épületek felújítása, főző- és tálaló konyhák technikai korszerűsítése, felújítása
Speciális étkeztetés biztosításának hiánya	Speciális igényeket kielégítő főzőkonyha kialakítása
Nehezen elérhető fejlesztő foglalkozás	Óvoda számára pszichológus szakember és logopédus alkalmazása
A település egészségügyi alapellátása és szakellátása folyamatos fejlesztést igényel, kiszolgálva a lakosság egészségügyi érdekeit	A rendelőhelyiségek felújítása, Háziorvosi eszközök beszerzése, bővítése, Alapellátás fejlesztése,
Egészségügyi szakellátások iránt megnövekedett szükséglet	Egészségügyi szakellátások fenntartása, esetleg bővítése, szakellátáshoz kapcsolódó eszközbeszerzés
Egészségügyi intézmények épületének minősége	Épületek további energetikai korszerűsítése, akadálymentesítés bővítése
Úthálózat minőségének, folyamatos karbantartása, javítása, Külterületi kerékpárút fejlesztése, Autóút, autópálya	Infrastruktúra fejlesztése, munkanélküliség csökkentése, Kerékpárút fejlesztése Csapadékvíz-elvezető csatorna felújítása, bővítése
Hiányzó szociális szolgáltatásokra vonatkozó szükségletfelmérése	Szociális szolgáltatások bővítése
Nevelési-oktatási intézmények teljes körű akadálymentesítése	Célzott pályázatok figyelése
Bölcsődei férőhely bővítésének szükséglete	Férőhelybővítés - folyamatban
Integrált játszótér hiánya	Integrált játszótér kialakítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Az önkormányzat látókörében főleg azok a civil szervezetek vannak, amelyek együttműködnek a településsel, támogatást kérnek a városvezetéstől és programokban együttműködnek az önkormányzattal, vagy önkormányzat intézményeivel.

Minden szervezet munkája elősegíti a település esélyegyenlőségét, ezért az önkormányzat a lehetőségeihez mérten támogatja a civileket.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Püspökladány Város Önkormányzat a roma nemzetiségi önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás útján biztosítja az önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeit és gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátást a Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermejkölési Szolgálat és Központ Intézményfenntartó Társulás (a továbbiakban: SKIT) fenntartásában működő Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermejkölési Szolgálat és Központ biztosítja. A Társulás tagjai Püspökladány Város Önkormányzata, Sárrétudvari Nagyközség Önkormányzata, Szerep Községi Önkormányzat, Földes Nagyközségi Önkormányzat, Nagyrábé Nagyközség Önkormányzat. Ebből adódóan a társadalmi felzárkóztatást segítő programok is közösen tudnak megvalósulni.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Püspökladányi Roma Nemzetiségi Önkormányzat leginkább a mélyszegénységben élők és romák célcsoporttal kapcsolatos tevékenységeket folytatnak, melyek közös programok és

kulturális rendezvények szervezésében valósul meg, emellett egyénileg is segítséget tudnak nyújtani.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil szervezetek minden célcsoport esetében jelen vannak. Rendezvényeikkel, tevékenységeikkel folyamatosan jelen vannak, a város mindennapi életében jelentős szerepet vállalva.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Információval nem rendelkezünk.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzést segítették a Püspökladány Város Önkormányzata intézményei valamint a 2023. június 14-én tartott Helyi Esélyegyenlőségi Fórum résztvevői, így az iskolák, a rendőrség a járási hivatal.

Az Önkormányzat honlapján az elfogadott dokumentum hozzáférhető, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatok, intézkedések megismerhetővé válnak, így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A tervezett HEP fórumok a felülvizsgálatkor továbbra is meg lesznek tartva, így biztosítjuk, hogy a szakemberek tapasztalatai és javaslatai a HEP szerves részét képezzék.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Bérlakás állomány kevés	Bérlakás építése, vásárlása
	Szociális lakások kevés	Szociális lakások vásárlása
	Szociális lakások állapota rossz	Felújítása, korszerűsítése
	Krízis lakás kevés	Új krízis lakások kialakítása
	Szociális ellátó épületek rossz energetikai állapot	Épületek energetikai korszerűsítése
	Gyermekétkeztetés	Épületek felújítása, főző- és tálaló konyhák technikai korszerűsítése, felújítása
	Speciális étkeztetés	főzőkonyha kialakítása
	Fejlesztő foglalkozás	Óvoda számára pszichológus szakember és logopédus alkalmazása
	Egészségügyi alapellátása és szakellátása	A rendelőhelyiségek felújítása, Háziorvosi eszközök beszerzése, bővítése, Alapellátás fejlesztése,
	Egészségügyi szakellátások	Egészségügyi szakellátások fenntartása, esetleg bővítése, szakellátáshoz kapcsolódó eszközbeszerzés
	Egészségügyi intézmények épületének minősége	Épületek további energetikai korszerűsítése, akadálymentesítés bővítése
	Úthálózat minőségének, folyamatos karbantartása, javítása, Külterületi kerékpárút fejlesztése, Autóút, autópálya	Infrastruktúra fejlesztése, munkanélküliség csökkentése, Kerékpárút fejlesztése Csapadékvíz-elvezető csatorna felújítása, bővítése
	Hiányzó szociális szolgáltatásokra vonatkozó szükségletfelmérése	Szociális szolgáltatások bővítése
Integrált játszótér hiánya	Integrált játszótér kialakítása	

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	Nevelési-oktatási intézmények teljes körű akadálymentesítése	Célzott pályázatok figyelése
	Bölcsődei férőhely bővítésének	Férőhelybővítés - folyamatban
	Fejlesztő foglalkozás	Óvoda számára pszichológus szakember és logopédus alkalmazása
	Nevelési-oktatási intézmények állapotromlása (óvoda, iskola)	Épületek felújítása, energetikai korszerűsítése
	Néhány óvoda helyiségeinek állaga romlik	Óvodák belső tereinek felújítás, tornaszobák kialakítása
	Gyermekétkeztetés	Konyhafejlesztés Épületek felújítása, főző- és tálaló konyhák technikai korszerűsítése, felújítása
	Speciális étkeztetés hiánya	Speciális igényeket kielégítő főzőkonyha kialakítása
	házi gyermekorvosi praxis	Pályáztatás
	Szociális lakások	Szociális lakások vásárlása
	Meglévő szociális lakások állapotának romlása	Szociális lakások felújítása, korszerűsítése
	Krízis lakás megszűnése, több lakásra van igény	Új krízis lakások kialakítása
	Integrált játszótér hiánya	Integrált játszótér kialakítása
A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	Néhány óvodai épületek energetikailag korszerűtlen	Óvodai épületek külső és belső felújítása, tornaszoba biztosítása
	Nevelési-oktatási intézmények teljes körű akadálymentesítése	Célzott pályázatok figyelése
	Bölcsődei férőhely bővítése	Férőhelybővítés - folyamatban
	Nehezen elérhető fejlesztő foglalkozás	Óvoda számára pszichológus szakember és logopédus alkalmazása
	Házi gyermekorvosi praxis	Pályáztatás
	Szociális lakások	Szociális lakások vásárlása
	Meglévő szociális lakások állapotának romlása	Szociális lakások felújítása, korszerűsítése
Krízis lakás	Új krízis lakások kialakítása	

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	A településen élő idősek száma folyamatosan emelkedik	Folyamatosan figyelemmel kell a jelenlegi ellátások kihasználtságát, szükség esetén gondoskodni kell azok bővítéséről
	A célcsoport folyamatos növekedése miatt a tevékeny idős kor biztosítása	Tevékeny idős kor figyelemmel kísérése, szükség esetén annak bővítése
	Szükséges az idősek informatikai jártasságának növelése	Az idősek informatikai jártasságát elősegítő program hosszabbítása a programban résztvevők számának növelése
	Az idős személyek közbiztonságának folyamatos növelése	Kamerarendszer folyamatos bővítése
	Szociális lakások állománya	Szociális lakások vásárlása
	Szociális lakások	Szociális lakások felújítása, korszerűsítése
	Szociális ellátást biztosító épületek	Épületek energetikai korszerűsítése
	A település egészségügyi alapellátása és szakellátása folyamatos fejlesztést igényel, kiszolgálva a lakosság egészségügyi érdekeit	A rendelőhelyiségek felújítása, Háziorvosi eszközök beszerzése, bővítése, Alapellátás fejlesztése,
	Egészségügyi szakellátások	Egészségügyi szakellátások fenntartása, esetleg bővítése, szakellátáshoz kapcsolódó eszközbeszerzés
	Egészségügyi intézmények épületének minősége	Épületek további energetikai korszerűsítése, akadálymentesítés bővítése
A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	Úthálózat minőségének, folyamatos karbantartása, javítása, Külterületi kerékpárút fejlesztése, Autóút, autópálya	Infrastruktúra fejlesztése, munkanélküliség csökkentése, Kerékpárút fejlesztése Csapadékvíz-elvezető csatorna felújítása, bővítése
	Az önkormányzati fenntartású épületek akadálymentesítése nem teljes körűen megoldott	Önkormányzat tulajdonában lévő épületek akadálymentesítése, meglévő akadálymentesítés minőségének javítása
	A fogyatékkal élők szervezeteinek segítése	Együttműködés az érdekképviseleti szervezetekkel
	Fogyatékkal élő személyek számának folyamatos figyelemmel kísérése	Szükség szerint beavatkozás az önkormányzati intézmények férőhely bővítését illetően
Integrált játszótér hiánya	Integrált játszótér kialakítása	

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a mélyszegénységben élő és a romák nem kerülnek hátrányos helyzetbe, ahol megfelelő nevelésben és oktatásban részesülnek.

Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek védelmét.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségügyi és szociális szükségleteire, óvjuk őket az elszigetelődéstől.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a munkahely és család közti egyensúly megteremtését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életminőségének javítására.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
Településszintű probléma												
1	Szociális lakás	Szociális lakások állománya csökken	állomány növelés	Szociális szolgáltatástervezési Konceptió (SZSZK)	-	szociális lakás vásárlás	polgármester	2028.06.30	lakás szám	pénzügyi	Városüzemeltető Kft	-
2	Szociális lakás	Meglévő szociális lakások állapotának romlása	szociális lakásállomány megóvása	Szociális szolgáltatástervezési Konceptió (SZSZK)	-	felújítás	Püspökladányi Városüzemeltető és Gyógyfürdő Kft	2028.06.30	használatos ingatlanok száma	pénzügyi, technikai	Püspökladányi Városüzemeltető és Gyógyfürdő Kft	-
3	Krízis lakás	Krízis lakás megszűnése, több lakásra van igény	Több krízis lakás	Szociális szolgáltatástervezési Konceptió (SZSZK)	-	vásárlás	polgármester	2028.06.30	lakás szám	pénzügyi	Segítő Kezek Püspökladányi Központ	-
4	Szociális ellátás épületei	Szociális ellátást biztosító épületek magas rezsiköltsége	energetikailag hatékony épületek	Püspökladány Város Településfejlesztési Konceptió	-	felújítás	polgármester	2028.06.30	reszi költség számlák	pénzügyi, technikai	Segítő Kezek Püspökladányi Központ	-
5	Gyermekétkeztetés	Gyermekétkeztetést biztosító épületek felújítása, szolgáltatás minősége és technikai adottsága elavult	korszerű szolgáltatás	Szociális szolgáltatástervezési Konceptió (SZSZK)	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	felújítás	polgármester, GESZ vezető	2028.06.30	minőségi szolgáltatás	pénzügyi, technikai	Püspökladány Város Gazdasági Ellátó Szervezete	-
6	Speciális étkeztetés	Speciális étkeztetés biztosításának hiánya	korszerű szolgáltatás	Szociális szolgáltatástervezési Konceptió (SZSZK)	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	felújítás	polgármester, GESZ vezető	2028.06.30	minőségi szolgáltatás	pénzügyi, technikai	Püspökladány Város Gazdasági Ellátó Szervezete	-
7	Fejlesztő foglalkozás	Nehezen elérhető fejlesztő foglalkozás	hozzáférhető fejlesztő foglalkozások	Szociális szolgáltatástervezési Konceptió (SZSZK)	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	logopédus, pszichológus	polgármester, PEOI vezető	208.06.30.	óvodai fejlesztések	pénzügyi	Püspökladányi Egyesített Óvodai Intézmény	-

8	Egészségügyi alap- és szakellátás	A település egészségügyi alapellátása és szakellátása folyamatos fejlesztést igényel, kiszolgálva a lakosság egészségügyi érdekeit	Hatékony egészségügy	Szociális szolgáltatástervezési koncepció (SZSZK)	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	fejlesztés, felújítás, eszközbeszerzés	polgármester, EÜ Kft vezető	2028.06.30	lakossági elégedettség	humán, pénzügyi, technikai	Püspökladányi Egészségügyi Szolgáltató Nonprofit Kft	-
9	Szakellátás	Egészségügyi szakellátások iránt megnövekedett szükséglet	Hatékony szakellátás	Szociális szolgáltatástervezési koncepció (SZSZK)	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	folyamatos szakellátás	polgármester, EÜ Kft vezető	2028.06.30	lakossági elégedettség	humán, pénzügyi	Püspökladányi Egészségügyi Szolgáltató Nonprofit Kft	-
10	Egészségügyi intézmény	Egészségügyi intézmények épületének minősége	Épület fenntarthatósága	Szociális szolgáltatástervezési koncepció (SZSZK)	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	karbantartás, felújítás, korszerűsítés	polgármester, EÜ Kft vezető	2028.06.30	épület fenntarthatósága	humán, pénzügyi	Püspökladányi Egészségügyi Szolgáltató Nonprofit Kft	-
11	Út	Úthálózat minőségének, folyamatos karbantartása, javítása, Külterületi kerékpárút fejlesztése, Autóút, autópálya	Közlekedés javítása	-	-	karbantartás, felújítás, építés	polgármester	2028.06.30	közlekedés minősége	pénzügyi, technikai	-	-
12	Integrált játszótér	Integrált játszótér hiánya	Integrált játszótér	-	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)	integrált játszótér	polgármester, PEOI vezető	2028.06.30	játszótér	humán, pénzügyi, technikai	Püspökladányi Városüzemeltető és Gyógyfürdő Kft	-
13	Akadálymentesítés	Nevelési-oktatási intézmények teljes körű akadálymentesítése	akadálymentes épületek	-	Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025), „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	akadálymentesítés és	polgármester, intézményvezetők	2028.06.30	akadálymentes épületek	pénzügyi, technikai	-	-
14	Bölcsőde	Bölcsődei férőhely bővítésének szükséglete	férőhely	-	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	épület bővítés	polgármester	2023.12.31	épület bővítés	humán, pénzügyi, technikai	Püspökladányi Egyesített Óvodai Intézmény	-
15	Gyermekorvos	Egy házi gyermekorvosi praxis betöltetlen	teljes alapellátás	-	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	pályázat	polgármester	2024.12.31	feladat-ellátási szerződés	humán	-	-

A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
1	Bérlakás	Bérlakás állomány alacsony számú	állomány növelés	Szociális szolgáltatástervezési Konceptió (SZSZK)	-	bérlakás vásárlás	polgármester	2028.06.30	bérlakás szám	pénzügyi	Püspökladányi Városüzemeltető és Gyógyfürdő Kft	-
2	Szociális lakás	Szociális lakások állománya csökken	állomány növelés	Szociális szolgáltatástervezési Konceptió (SZSZK)	-	szociális lakás vásárlás	polgármester	2028.06.30	lakás szám	pénzügyi	Püspökladányi Városüzemeltető és Gyógyfürdő Kft	-
3	Szociális lakás	Meglévő szociális lakások állapotának romlása	szociális lakásállomány megóvása	Szociális szolgáltatástervezési Konceptió (SZSZK)	-	felújítás	Püspökladányi Városüzemeltető és Gyógyfürdő Kft	2028.06.30	használható ingatlanok száma	pénzügyi, technikai		-
4	Krízis lakás	Krízis lakás megszűnése, több lakásra van igény	Több krízis lakás	Szociális szolgáltatástervezési Konceptió (SZSZK)	-	vásárlás	polgármester	2028.06.30	lakás szám	pénzügyi	Segítő Kezek Püspökladányi Központ	-
5	Szociális ellátás épületei	Szociális ellátást biztosító épületek magas rezsiköltsége	energetikailag hatékony épületek	Püspökladány Város Településfejlesztési Konceptió	-	felújítás	polgármester	2028.06.30	reszi költség számlák	pénzügyi, technikai	Segítő Kezek Püspökladányi Központ	-
6	Gyermekétkeztetés	Gyermekétkeztetést biztosító épületek felújítása, szolgáltatás minősége és technikai adottsága elavult	korszerű szolgáltatás	Szociális szolgáltatástervezési Konceptió (SZSZK)	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	felújítás	polgármester, GESZ vezető	2028.06.30	minőségi szolgáltatás	pénzügyi, technikai	Püspökladány Város Gazdasági Ellátó Szervezete	-
7	Speciális étkeztetés	Speciális étkeztetés biztosításának hiánya	korszerű szolgáltatás	Szociális szolgáltatástervezési Konceptió (SZSZK)	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	felújítás	polgármester, GESZ vezető	2028.06.30	minőségi szolgáltatás	pénzügyi, technikai	Püspökladány Város Gazdasági Ellátó Szervezete	-
8	Fejlesztő foglalkozás	Nehezen elérhető fejlesztő foglalkozás	hozzáférhető fejlesztő foglalkozások	Szociális szolgáltatástervezési Konceptió (SZSZK)	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	logopédus, pszichológus	polgármester, PEOI vezető	208.06.30.	óvodai fejlesztések	pénzügyi	Püspökladányi Egyesített Óvodai Intézmény	-

9	Egészségügyi alap- és szakellátás	A település egészségügyi alapellátása és szakellátása folyamatos	Hatékony egészségügy	Szociális szolgáltatástervezési koncepció (SZSZK)	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti	fejlesztés, felújítás, eszközbeszerzés	polgármester, EÜ Kft vezető	2028.06.30	lakossági elégedettség	humán, pénzügyi, technikai	Püspökladányi Egészségügyi Szolgáltató Nonprofit Kft	-
10	Szakellátás	Egészségügyi szakellátások iránt megnövekedett szükséglet	Hatékony szakellátás	Szociális szolgáltatástervezési koncepció (SZSZK)	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti	folyamatos szakellátás	polgármester, EÜ Kft vezető	2028.06.30	lakossági elégedettség	humán, pénzügyi	Püspökladányi Egészségügyi Szolgáltató Nonprofit Kft	-
11	Egészségügyi intézmény	Egészségügyi intézmények épületének minősége	Épület fenntarthatósága	Szociális szolgáltatástervezési koncepció (SZSZK)	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	karbantartás, felújítás, korszerűsítés	polgármester, EÜ Kft vezető	2028.06.30	épület fenntarthatósága	humán, pénzügyi	Püspökladányi Egészségügyi Szolgáltató Nonprofit Kft	-
12	Út	Úthálózat minőségének, folyamatos karbantartása, javítása, Külterületi kerékpárút fejlesztése, Autóút, autópálya	Közlekedés javítása	-	-	karbantartás, felújítás, építés	polgármester	2028.06.30	közlekedés minősége	pénzügyi, technikai	-	-
13	Szükségletfelmérés	Hiányzó szociális szolgáltatásokra vonatkozó szükségletfelmérése	hiányzó ellátások bevezetése	Szociális szolgáltatástervezési koncepció (SZSZK)	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021), Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-	felmérés	polgármester SKPK intézményvezető	2028.06.30	új ellátás	humán	Segítő Kezek Püspökladányi Központ	-
14	Integrált játszótér	Integrált játszótér hiánya	Integrált játszótér	-	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), Országos Fogymosságügyi Program (2015-2025)	integrált játszótér	polgármester, PEOI vezető	2028.06.30	játszótér	humán, pénzügyi, technikai	Püspökladányi Városüzemeltető és Gyógyfürdő Kft	-

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
1	Akadálymentesítés	Nevelési-oktatási intézmények teljes körű akadálymentesítése	akadálymentes épületek	-	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025), „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	akadálymentesítés és	polgármester, intézményvezetők	2028.06.30	akadálymentes épületek	pénzügyi, technikai	-	-
2	Bölcsőde	Bölcsődei férőhely bővítésének szükséglete	férőhely	-	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	épület bővítés	polgármester	2023.12.31	épület bővítés	humán, pénzügyi, technikai	Püspökladányi Egyesített Óvodai Intézmény	-
3	Fejlesztő foglalkozás	Nehezen elérhető fejlesztő foglalkozás	hozzáférhető fejlesztő foglalkozások	Szociális szolgáltatástervezési Konceptió (SZSZK)	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	logopédus, pszichológus	polgármester, PEOI vezető	2028.06.30	óvodai fejlesztések	pénzügyi	Püspökladányi Egyesített Óvodai Intézmény	-
4	Nevelési-oktatási épületek	Nevelési-oktatási intézmények állapotromlása (óvoda, iskola)	épület felújítás	-	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	felújítás	polgármester, intézményvezetők	2028.06.30	épület felújítás	humán, pénzügyi, technikai	intézményvezetők	-
5	Óvoda	Néhány óvoda helyiségeinek állaga romlik	belső terek felújítása, eszközbeszerzés, játékbeszerzés	-	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	felújítása, eszközbeszerzés, játékbeszerzés	polgármester, PEOI vezető	2028.06.30	óvodai fejlesztések	humán, pénzügyi, technikai	Püspökladányi Egyesített Óvodai Intézmény	-
6	Gyermekétkeztetés	Gyermekétkeztetést biztosító épületek felújítása, szolgáltatás minősége és technikai adottsága elavult	korszerű szolgáltatás	Szociális szolgáltatástervezési Konceptió (SZSZK)	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	felújítás	polgármester	2028.06.30	minőségi szolgáltatás	pénzügyi, technikai	Püspökladány Város Gazdasági Ellátó Szervezete	-
7	Speciális étkeztetés	Speciális étkeztetés biztosításának hiánya	korszerű szolgáltatás	Szociális szolgáltatástervezési Konceptió (SZSZK)	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	felújítás	polgármester	2028.06.30	minőségi szolgáltatás	pénzügyi, technikai	Püspökladány Város Gazdasági Ellátó Szervezete	-
8	Gyermekorvos	Egy házi gyermekorvosi praxis betöltetlen	teljes alapellátás	-	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	pályáztatás	polgármester	2024.12.31	feladat-ellátási szerződés	humán	-	-

9	Szociális lakás	Szociális lakások állománya csökken	állomány növelés	Szociális szolgáltatástervezési koncepció (SZSZK)		szociális lakás vásárlás	polgármester	2028.06.30	lakás szám	pénzügyi	Városüzemeltető Kft	-
10	Szociális lakás	Meglévő szociális lakások állapotának romlása	szociális lakásállomány megóvása	Szociális szolgáltatástervezési koncepció (SZSZK)	-	felújítás	Püspökladányi Városüzemeltető és Gyógyfürdő Kft	2028.06.30	használható ingatlanok száma	pénzügyi, technikai	Püspökladányi Városüzemeltető és Gyógyfürdő Kft	-
11	Krízis lakás	Krízis lakás megszűnése, több lakásra van igény	Több krízis lakás	Szociális szolgáltatástervezési koncepció (SZSZK)	-	vásárlás	polgármester	2028.06.30	lakás szám	pénzügyi	Segítő Kezek Püspökladányi Központ	-
12	Integrált játszótér	Integrált játszótér hiánya	Integrált játszótér	-	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), Országos Fogyatékosügyei	integrált játszótér	polgármester, PEOI vezető	2028.06.30	játszótér	humán, pénzügyi, technikai	Püspökladányi Városüzemeltető és Gyógyfürdő Kft	-

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
1	Energetikai korszerűsítés	Néhány óvodai épületek energetikailag korszerűtlen	Óvodai épületek külső és belső felújítása, tornaszoba	-	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Óvodai épületek külső és belső felújítása, tornaszoba	polgármester, PEOI vezető	2028.06.30	felújítás, tornaszoba	pénzügyi, technikai	Püspökladányi Egyesített Óvodai Intézmény	-
2	Akadálymentesítés	Nevelési-oktatási intézmények teljes körű akadálymentesítése	akadálymentes épületek	-	Országos Fogyatékosügyei Program (2015-2025), „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	akadálymentesítés és	polgármester, intézményvezetők	2028.06.30	akadálymentes épületek	pénzügyi, technikai	-	-
3	Bölcsőde	Bölcsődei férőhely bővítésének szükséglete	férőhely	-	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	épület bővítés	polgármester	2023.12.31	épület bővítés	humán, pénzügyi, technikai	Püspökladányi Egyesített Óvodai Intézmény	-
4	Fejlesztő foglalkozás	Nehezen elérhető fejlesztő foglalkozás	hozzáférhető fejlesztő foglalkozások	Szociális szolgáltatástervezési koncepció (SZSZK)	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	logopédus, pszichológus	polgármester, PEOI vezető	208.06.30.	óvodai fejlesztések	pénzügyi	Püspökladányi Egyesített Óvodai Intézmény	-
5	Gyermekorvos	Egy házi gyermekorvosi praxis betöltetlen	teljes alapellátás	-	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	pályáztatás	polgármester	2024.12.31	feladat-ellátási szerződés	humán	-	-

6	Szociális lakás	Szociális lakások állománya csökken	állomány növelés	Szociális szolgáltatástervezési Konceptió (SZSZK)		szociális lakás vásárlás	polgármester	2028.06.30	lakás szám	penzügyi	Városüzemeltető Kft	-
7	Szociális lakás	Meglévő szociális lakások állapotának romlása	szociális lakásállomány megóvása	Szociális szolgáltatástervezési Konceptió (SZSZK)	-	felújítás	Püspökladányi Városüzemeltető és Gyógyfürdő Kft	2028.06.30	használható ingatlanok száma	penzügyi, technikai	Püspökladányi Városüzemeltető és Gyógyfürdő Kft	-
8	Krízis lakás	Krízis lakás megszűnése, több lakásra van igény	Több krízis lakás	Szociális szolgáltatástervezési Konceptió (SZSZK)	-	vásárlás	polgármester	2028.06.30	lakás szám	penzügyi	Segítő Kezek Püspökladányi Központ	-

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
1	A településen élő idők szükségleteinek vizsgálata	A településen élő idők száma folyamatosan emelkedik	szükségletek kielégítése	Szociális szolgáltatástervezési Konceptió (SZSZK)	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Adatgyűjtő és elemző munkacsoport	polgármester SKPK intézményvezető	2028.06.30	Jegyzőkönyv, munkaterv	humán	Társadalmi együttműködés	-
2	tevékeny idősor	A célcsoport folyamatos növekedése miatt a tevékeny idősor biztosítása	tevékeny idősor	Szociális szolgáltatástervezési Konceptió (SZSZK)	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	programok	polgármester SKPK intézményvezető	2028.06.30	program	humán	Segítő Kezek Püspökladányi Központ, Tájékoztató Központ	-
3	idők informatikai tudása	Szükséges az idők informatikai jártasságának növelése	informatikai ismeretszerzés	Szociális szolgáltatástervezési Konceptió (SZSZK)	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	programok	polgármester SKPK intézményvezető	2028.06.30	program	humán, technikai	Segítő Kezek Püspökladányi Központ	-
4	közbiztonság	Az idős személyek közbiztonságának folyamatos növelése	közbiztonság	Bűnmegelőzési Konceptió	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	kamerarendszer fejlesztés, bővítés	polgármester, rendőrség	2028.06.30	kamera	humán, pénzügyi, technikai	Önkormányzat, Rendőrség	-
5	Szociális lakás	Szociális lakások állománya csökken	állomány növelés	Szociális szolgáltatástervezési Konceptió (SZSZK)		szociális lakás vásárlás	polgármester	2028.06.30	lakás szám	penzügyi	Városüzemeltető Kft	-

6	Szociális lakás	Meglévő szociális lakások állapotának romlása	szociális lakásállomány megóvása	Szociális szolgáltatástervezési Konceptió (SZSZK)	-	felújítás	Püspökladányi Városüzemeltető és Gyógyfürdő Kft	2028.06.30	használható ingatlanok száma	pénzügyi, technikai	Püspökladányi Városüzemeltető és Gyógyfürdő Kft	-
7	Szociális ellátás épületei	Szociális ellátást biztosító épületek magas rezsi költsége	energetikailag hatékony épületek	Város Településfejlesztési	-	felújítás	polgármester	2028.06.30	reszi költség számlák	pénzügyi, technikai	Segítő Kezek Püspökladányi Központ	-
8	Egészségügyi alap- és szakellátás	egészségügyi alapellátása és szakellátása folyamatos	Hatékony egészségügy	Szociális szolgáltatástervezési Konceptió (SZSZK)	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti	fejlesztés, felújítás, eszközbeszerzés	polgármester, EÜ Kft vezető	2028.06.30	lakossági elégedettség	humán, pénzügyi, technikai	Püspökladányi Egészségügyi Szolgáltató Nonprofit Kft	-
9	Szakellátás	Egészségügyi szakellátások iránt megnövekedett szükséglet	Hatékony szakellátás	Szociális szolgáltatástervezési Konceptió (SZSZK)	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	folyamatos szakellátás	polgármester, EÜ Kft vezető	2028.06.30	lakossági elégedettség	humán, pénzügyi	Püspökladányi Egészségügyi Szolgáltató Nonprofit Kft	-
10	Egészségügyi intézmény	Egészségügyi intézmények épületének minősége	Épület fenntarthatósága	Szociális szolgáltatástervezési Konceptió (SZSZK)	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	karbantartás, felújítás, korszerűsítés	polgármester, EÜ Kft vezető	2028.06.30	épület fenntarthatósága	humán, pénzügyi	Püspökladányi Egészségügyi Szolgáltató Nonprofit Kft	-
11	Út	Úthálózat minőségének, folyamatos karbantartása, javítása, Külterületi kerékpárút fejlesztése, Autóút, autópálya	Közlekedés javítása	-	-	karbantartás, felújítás, építés	polgármester	2028.06.30	közlekedés minősége	pénzügyi, technikai	-	-

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
1	Akadálymentesítés	Az önkormányzati fenntartású épületek akadálymentesítése nem teljes körűen megoldott	akadálymentes épületek	-	Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)	felújítás	polgármester	2028.06.30	épületek	humán, pénzügyi, technikai	épület	-
2	Szervezetek segítése	A fogyatékkal élők szervezeteinek segítése	szervezetek hatékonyságának növelése	-	Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)	együttműködés	polgármester	2028.06.30	visszajelzés	humán	visszajelzés	-
3	Fogyatékkal élők	Fogyatékkal élő személyek számának folyamatos figyelemmel kísérése	adatfeldolgozás	-	Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)	Adatgyűjtő és elemző munkacsoport	polgármester	2028.06.30	adat	humán	Társadalmi együttműködés	-
4	Integrált játszótér	Integrált játszótér hiánya	Integrált játszótér	-	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)	integrált játszótér	polgármester, PEOI vezető	2028.06.30	játszótér	humán, pénzügyi, technikai	Püspökladányi Városüzemeltető és Gyógyfürdő Kft	-

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hozott létre és azt tovább működteti.

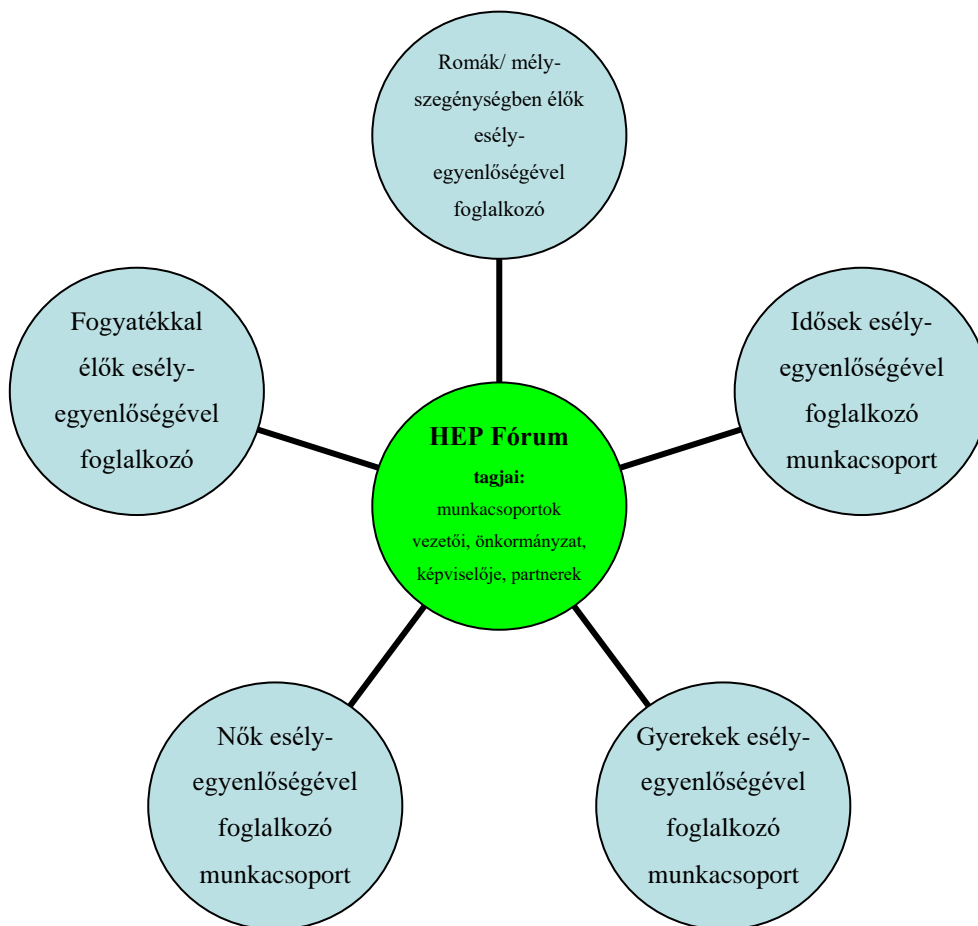
A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében a város honlapján kerül közzé téve.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így

- Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Püspökladány Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Püspökladány Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 70/2023. (VI. 29.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Püspökladány, 2023. június 29.

Tóth Lajos
polgármester

K i v o n a t

Püspökladány Város Önkormányzata Képviselő-testülete
2023. június 29-i soron következő ülésének jegyzőkönyvéből

70/2023. (VI. 29.) önkormányzati testületi határozat

Püspökladány Város Önkormányzata Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-a alapján a Püspökladány Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Program 2023-2028 dokumentumot elfogadja.

Határidő: 2023. június 30.

Felelős: Tóth Lajos polgármester

Püspökladány, 2023. június 29.

Kivonat hiteles:

Ea.:

